

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อ
การเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม

**POTENTIAL ECOTOURISM THAI-VIETNAM FRIENDSHIP VILLAGE
RESULT TO SUPPORT FRIENDSHIP AND PROMOTION TOURISM
THAI-VIETNAM**

นางสาวศุศราภรณ์ แต่งตั้งลำ

วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2549

ISBN 974-626-684-5

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อ
การเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม

นางสาวศุศราภรณ์ แต่งตั้งคำ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2549

ISBN 974-626-684-5

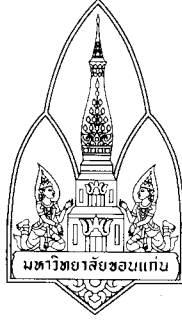
**POTENTIAL ECOTOURISM THAI-VIETNAM FRIENDSHIP VILLAGE
RESULT TO SUPPORT FRIENDSHIP AND PROMOTION TOURISM
THAI-VIETNAM**

MISS SUSARAPORN TANGTENGLAM

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE RUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
IN TOURISM MANAGEMENT GRADUATE SCHOOL
KHON KAEN UNIVERSITY**

2006

ISBN 974-626-684-5

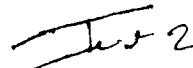
ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

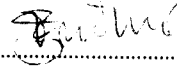
ชื่อวิทยานิพนธ์: ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผล
ต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์: นางสาวศุศราภรณ์ แต่งตั้งลำ

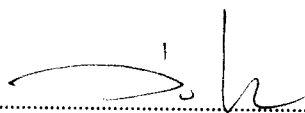
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รศ.อุดม บัวศรี รศ.สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์ รศ.ประสิทธิ์ คุณรัตน์ ผศ.ปรมัตถ์ เพียนอก	ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ
--------------------------	---	--

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ คุณรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรมัตถ์ เพียนอก)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมหมาย ปรีเปรม)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....
(รองศาสตราจารย์สุเมธ แก่นมณี)
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

ศุภราภรณ์ แต่งตั้งลำ. 2549. **ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม.** วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. [ISBN 974-626-684-5]

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ.ประสิทธิ์ คุณรัตน์, ผศ.ปรมัตต์ เพ็ญนอก

บทคัดย่อ

การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ประเภทการศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (correlational studies) การศึกษาวิจัยครั้งนี้อยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่า การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ ก่อให้เกิดสันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรีและความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของบ้านกับผู้มาเยือน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาลักษณะศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ หมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม 2) เพื่อศึกษาลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม 4) เพื่อศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 ตัวอย่าง แบ่งเป็นผู้ประกอบการบริษัททัวร์ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดหนองคาย 60 ตัวอย่าง ผู้นำชุมชนของหมู่บ้านนาจอก จังหวัดนครพนม 110 ตัวอย่าง และนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม 60 ตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อแปรผลข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยสถิติพื้นฐาน คือค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ยเลขคณิต (X) และการวิเคราะห์ข้อมูลสหสัมพันธ์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม โดยใช้วิธีการทดสอบด้วยสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสหสัมพันธ์ด้วยการทดสอบศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความสัมพันธ์กับเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรทุกตัวเข้าไปพร้อมกัน (Enter Multiple Regression Analysis) เพื่อพยากรณ์ผล

ต่อการเสริมสร้างและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวยุโรป

ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.15 คุณค่าแหล่งท่องเที่ยวท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.40 การเข้าถึง อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.23 การบริการการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.98 การเสริมสร้างมิตรภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.36 ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวยุโรป อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.15

การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวยุโรป ด้วยสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square Test) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ไม่มีความสัมพันธ์กับการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวยุโรป อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรทุกตัวเข้าไปพร้อมกัน (Enter Multiple Regression - Analysis) พบว่า ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ส่งผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ เช่นเดียวกับ ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ส่งผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวยุโรป

Susaraporn Tangtenglam. 2006. **Potential Ecotourism Thai - Vietnam Friendship Village Result to Support Friendship and Promotion Tourism Thai-Vietnam.** Master of Business Administration Thesis in Tourism Management, Graduate School, Khon Kaen University. [ISBN 974-626-684-5]

Thesis Advisors : Assoc.Prof. Prasit Kunurat, Asst.Prof. Poramat Piarnok

ABSTRACT

The objectives of this study , the potential ecotourism thai-vietnam friendship village result to support friendship and promotion tourism thai-vietnam The objectives of this descriptive research correlational studies , were 1) To study the capability of ecotourism in Najok village Amphur Muang Nakhon Phanom province, 2) To study characteristics friendship and vietnam tourists, 3) To study relationship potential ecotourism thai-vietnam friendship village result to support friendship and vietnam tourists. 4) To study the potential ecotourism thai-vietnam friendship village result to support friendship and vietnam tourists characteristics, The instrument of this study via a set of questionnaires and format of observations were used to collect data from 230 samples, consisting of Udonthani province Mukdahan province Ubonratchathani province of 60 tourism company , community leader 110 samples and 60 vietnam tourists. The data were analysed by computer program SPSS for Windows, by using many statistic values such as frequency , percentage, arithmetic mean, standard deviation, minimum-maximum value, Chi-square for relationship potential ecotourism thai-vietnam friendship village result to support friendship and vietnam tourists and potential ecotourism thai-vietnam friendship village result to support friendship and promotion tourism thai-vietnam by using Enter Multiple Regression Analysis.

The results of this study were as follows The potential ecotourism thai-vietnam friendship village result to support friendship and promotion tourism thai-vietnam, friendship community characteristics in the high level ($x=4.15$), tourism value in the highest level ($x=4.40$), to access in the highest level ($x=4.23$), tourism server in the high level

($x=3.98$) , support friendship in the highest level ($x=4.36$) , vietnam tourists in the high level ($x=4.15$)

The relationships between the potential ecotourism thai-vietnam friendship village to support friendship and vietnam tourists characteristics by using Chi-square test were the potential ecotourism thai-vietnam friendship village relationships between not to support friendship and vietnam tourists characteristics at the level of 0.05

Enter Multiple regression Analysis shown that the potential ecotourism thai-vietnam friendship village the result to support friendship and vietnam tourists characteristics.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือจากรองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ คุนรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประมัตต์ เพ็ญนอก ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิดเห็นเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ และการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบพระคุณ รองศาสตราจารย์ อุดม บัวศรี ประธานกรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์ สุณีย์ เทียมพิญวงษ์ กรรมการสอบ ที่สละเวลามาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิกรุณาให้ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งนี้ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และอาจารย์กิตติชัย เจริญชัย ที่ให้คำปรึกษาการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้ประกอบการบริษัททัวร์ ผู้นำชุมชนบ้านนาจอก จังหวัดนครพนม นักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จนทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สำคัญที่สุดในชีวิต ขอขอบพระคุณ คุณพ่อประยูร แต่งตั้งคำและคุณแม่นภาพร แต่งตั้งคำ เป็นอย่างสูงที่คอยให้กำลังใจและความห่วงใย อยู่เคียงข้างเป็นอย่างดียิ่งตลอดเวลา รวมทั้งคำปรึกษาทุกด้านๆ ที่ทำให้มีความตั้งใจและอดทนในการศึกษาหาความรู้ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในอนาคตต่อไป

ศุภราภรณ์ แต่งตั้งคำ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.5 แนวคิดในการวิจัย	6
1.6 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	8
2.2 แนวคิดศักยภาพการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	29
2.3 แนวคิดการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการสร้างเสริมมิตรภาพและสันติ	34
2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
2.5 กรอบแนวความคิด	42
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	44
3.1 หน่วยที่ใช้วิเคราะห์	44
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
3.4 ตัวแปรที่ทำการวิจัย	47
3.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	49
3.6 การเก็บและรวบรวมข้อมูล	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล	50
3.8 การนำเสนอข้อมูล	51
บทที่ 4 บริบทชุมชน	52
4.1 สภาพทั่วไป	52
4.2 สภาพทางเศรษฐกิจ	52
4.3 สภาพทางสังคม	53
4.4 แหล่งท่องเที่ยว ของหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม	54
บทที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลการศึกษา	56
5.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	56
5.2 ลักษณะศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	59
5.3 ลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	67
5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม กับการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	75
5.5 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อ การเสริมสร้างมิตรภาพ	76
5.6 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อลักษณะ นักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	77
5.7 การอภิปรายผล	78
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	90
6.1 สรุปผลการวิจัย	91
6.2 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย	91
6.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	92
6.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	94
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	99

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ก แบบสอบผู้ประกอบการ	100
ภาคผนวก ข แบบสอบผู้นำชุมชน	113
ภาคผนวก ค แบบสอบนักท่องเที่ยว	126
ประวัติผู้เขียน	140

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
ตารางที่ 2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน	57
ตารางที่ 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวเวียดนาม จำแนกตามลักษณะการเดินทางมาของนักท่องเที่ยวเวียดนาม ได้แก่ พาหนะการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว การเดินทางมาเที่ยวโดยบริษัททัวร์	59
ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพ ไทย-เวียดนาม ด้านอัตลักษณ์ชุมชน เป็นรายชื่อ	60
ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพ ไทย-เวียดนาม ด้านวัฒนธรรมชุมชน เป็นรายชื่อ	61
ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพ ไทย-เวียดนาม ด้านบทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว เป็นรายชื่อ	62
ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพ ไทย-เวียดนาม ด้านคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว เป็นรายชื่อ	63
ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพ ไทย-เวียดนาม ด้านการเข้าถึง เป็นรายชื่อ	64
ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพ ไทย-เวียดนาม ด้านการบริการการท่องเที่ยว เป็นรายชื่อ	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพ ไทย-เวียดนาม จำแนกตามรายด้าน	67
ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของลักษณะการเสริมสร้าง มิตรภาพ ด้านการเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นรายชื่อ	68
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของลักษณะการเสริมสร้าง มิตรภาพด้านความประทับใจ เป็นรายชื่อ	69
ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของลักษณะการเสริมสร้าง มิตรภาพ ด้านความผูกพันร่วม เป็นรายชื่อ	70
ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของลักษณะการเสริมสร้าง มิตรภาพ ด้านการแก้ไขบูรณภาพดินแดน เป็นรายชื่อ	71
ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของลักษณะนักท่องเที่ยว ชาวเวียดนาม ด้านปริมาณนักท่องเที่ยว เป็นรายชื่อ	72
ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของลักษณะนักท่องเที่ยว ชาวเวียดนาม ด้านความพึงพอใจ เป็นรายชื่อ	73
ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของลักษณะนักท่องเที่ยว ชาวเวียดนาม ด้านการเดินทางกลับมาอีก เป็นรายชื่อ	74
ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของการเสริมสร้างมิตรภาพ และลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม จำแนกตามรายด้าน	75
ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับการเสริมสร้างมิตรภาพ	75
ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	76
ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ	77
ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	77

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา	43

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทย ได้เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สิ่งที่ยืนยันประการสำคัญคือ จำนวนนักท่องเที่ยวและเป็นแหล่งรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศที่สำคัญอันดับ 1 ของประเทศไทยมาเป็นเวลานานนับสิบปี World Travel & Tourism Council (WTTC) คาดว่าในช่วงปี พ.ศ. 2543-2553 ประเทศไทยจะมีการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเฉลี่ยร้อยละ 7.2 ต่อปี ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของไทยจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.2 ต่อปี ผลผลิตมวลรวมของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของไทย (Tourism Economy GDP) จะมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 12.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Total GDP) ในปี พ.ศ. 2553 และจะก่อให้เกิดการจ้างงานทั้งทางตรงทางอ้อมในระบบเศรษฐกิจจำนวน 4.8 ล้านคนหรือคิดเป็นร้อยละ 13 ของกำลังแรงงานทั้งหมดของประเทศ (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2544: 64)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้จัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2544-2553) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในการประชุม เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2543 แล้ว แผนแม่บทได้กล่าวถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวโลกว่ายังคงมีแนวโน้มสดใส โดยองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: WTO) ได้คาดการณ์ว่าแนวโน้มจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั่วโลกจะมีจำนวนถึงหนึ่งพันล้านคน ในปี พ.ศ. 2553 และ 1.56 พันล้านคนในปี พ.ศ. 2563 สำหรับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกในอีก 20 ปีข้างหน้า จะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนภูมิภาคนี้ถึง 397 ล้านคน ซึ่งจะกลายเป็นภูมิภาคที่ได้รับนักท่องเที่ยวเดินทางสูงเป็นอันดับสองรองจากภูมิภาคยุโรป สำหรับประเทศไทย WTO คาดการณ์ว่าจะมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นในอัตราปีร้อยละ 6.9 สูงกว่าการเติบโตของเอเชียแปซิฟิกประมาณร้อยละ 4 แผนแม่บทอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2544-2553) ได้กำหนดนโยบายของแผนไว้ว่า เป็นการพัฒนาให้ประเทศไทยคงความเป็นผู้นำทางการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกอย่างต่อเนื่อง เพื่อก้าวสู่ความเป็น World Class Destination เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นสาขาหลักทางเศรษฐกิจที่มีความสำคัญควบคู่ไปกับการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเป็นการเร่งรัดให้เกิดการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวออกสู่ภูมิภาคอื่นๆ นอกเหนือจากเมืองท่องเที่ยวหลักในปัจจุบันเป็นการปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้ทันสมัย เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยมีความพร้อมในการแข่งขันเนื่องจากการเปิดเสรีทางการค้าสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมและเข้มแข็งในการบริหารจัดการในบริการธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลประโยชน์ของ

ท้องถิ่นโดยตรงและเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทยให้ความเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์ตลอดจนสะท้อนถึงความเป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยที่ชัดเจน (กองวางแผนโครงการ, 2540ก)

ในศตวรรษที่ 21 ทัวโลกมีแนวโน้มการพัฒนาการท่องเที่ยวไปในแนวทางของการพัฒนาการท่องเที่ยวไปในแนวทางของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน(Sustainable Development) มากยิ่งขึ้นจะมีการนำเสนอสินค้าทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือเชิงนิเวศ (Eco-Tourism/ Green Tourism) นอกจากนี้ปัจจัย “3S” อย่าง Sun Sand Sea นั้นมิได้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยวในรูปแบบเดิมอีกต่อไป แต่จะเกิด “3S” ในรูปแบบใหม่ที่เป็นผลจากการรักษาสิ่งแวดล้อมและความไม่ปลอดภัย

- “S” Security หมายถึง ความปลอดภัยธรรมชาติทั้งหลายและความปลอดภัยในชีวิต
- “S” Sanitation หมายถึง ความสะอาดปราศจากโรคและมลพิษทั้งอากาศ น้ำดื่ม และสิ่งปฏิกูลต่างๆ

- “S” Satisfaction หมายถึงความพึงพอใจ ประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวในส่วนของสินค้าทางการท่องเที่ยวโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและด้านการบริการ (อุตสาหกรรมท่องเที่ยว, 2541)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นส่วนหนึ่งของทางเลือกใหม่เป็นการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่นเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน ซึ่งจะมีประสิทธิภาพให้ทรัพยากรธรรมชาติสามารถอำนวยประโยชน์ได้สูงสุด และฟื้นตัวได้ตามสภาพธรรมชาติ นักท่องเที่ยว ผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนทั่วไป มีจิตสำนึกและมีความตระหนักในการอนุรักษ์ ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมและมีขีดความสามารถในการจัดการ เกิดภาคภูมิใจ และยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชนดั่งนั้นเพื่อให้ผู้ใช้ประโยชน์ดังกล่าวได้รับประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่มไปพร้อมกับการรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม มีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติอยู่เสมอ ผู้ดำเนินการต้องคำนึงถึงหลักการจัดการซึ่งเป็นแนวทางเฉพาะของการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวประเภทนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากหลายแนวคิดแล้วสรุปเป็นหลักการในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ 4 ด้าน คือ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านการจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อรองรับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงมีความสำคัญมากในปัจจุบันทั้งนี้ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแต่ละแห่งจะมีความแตกต่างกันไป แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงและมีความเหมาะสมในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรได้รับการจัดการที่ถูกต้อง มีการเผยแพร่ที่ถูกต้อง ส่วนแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพน้อยในการพัฒนาให้เป็น

แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรได้รับการพิจารณาด้านรูปแบบและการจัดการ เพื่อให้สามารถรองรับการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ได้มีระบบการจัดการที่เอื้อประโยชน์และตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติ โดยมีทิศทางที่จะพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนด้วย ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นส่วนหนึ่งของทางเลือกใหม่ วัตถุประสงค์ที่แท้จริงแล้วนั้น จะเป็นการเสริมสร้างการพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคงและสมดุล กล่าวคือ เป็นการตอบสนองการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่มีเสถียรภาพมั่นคง และสมดุลระหว่างคน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สำคัญยังการท่องเที่ยวมีบทบาทแสดงออกถึงการพัฒนาประชารัฐและความร่วมมืออันจะมีผลไปสู่การเสริมสร้างสันติและความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นการพัฒนาให้รัฐและประชาชนเกิดความเข้าใจอันดี มีความรับผิดชอบและเอื้ออาทรต่อกันโดยมีการใช้หลักนิติธรรมในการบริหารและการจัดการ (กองวางแผนโครงการ, 2540ก)

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้เลือกพื้นที่บ้านนาจอก หมู่ที่ 5 ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นพื้นที่ศึกษา สภาพภูมิประเทศทั่วไปมีลักษณะเป็นที่ราบสูง เป็นเนินของพื้นที่โดยเฉลี่ยสูงระดับน้ำทะเลประมาณ 150 เมตร อุดมไปด้วยต้นหมากและต้นไผ่ สภาพทัศนียภาพ ความสวยงามของหมู่บ้านที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากหมู่บ้านที่อื่นตรงที่ บ้านส่วนใหญ่จะเป็นบ้านสวนที่เต็มไปด้วยป่าไม้ธรรมชาติ ทำให้ผู้มาเยือนรู้สึกกับความเป็นธรรมชาติและมาร่วมเย็น ภูมิประเทศของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหมู่บ้านขนาดเล็กมีจำนวนครัวเรือน 129 หลังคาเรือน มีประชากร 734 คน ทิศเหนือติดต่อกับเขตตำบลนาราชควาย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ทิศใต้ติดต่อกับเขตตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ทิศตะวันออกติดต่อกับเขตตำบลท่าก่อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ทิศตะวันตกติดต่อกับเขตตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ประชากรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ แหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้านและใกล้เคียงได้แก่ บ้านของประธานาธิบดีโฮจิมินห์ พิพิธภัณฑ์น้ำจืด (กำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง) วัดพุทธบาท 4 รอยบ้านดอนโหมง ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นต้น จากการที่หมู่บ้านนาจอกมีประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทย-เวียดนาม และยังมีสิ่งที่เป็นวัฒนธรรมที่ชัดเจน ของคนในหมู่บ้านบ้านนาจอกนั้น คงจะเป็นการใช้ภาษาเวียดนามในการสื่อสารกันของคนในชุมชน สืบเนื่องมาจากประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทยเวียดนามและแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ โดยเฉพาะบ้านของประธานาธิบดีโฮจิมินห์ จึงทำให้เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวบ้านนาจอก จึงทำให้ชาวบ้านหมู่บ้านนาจอกจะมีการรวมตัวกันของกลุ่มโฮมสเตย์ โดยมีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 15 คน การนำเงินลงทุนจะมีการลงขันเพื่อเป็นเงินกองกลางคนละ 500 บาทเท่าๆ กัน จะนำเงินดังกล่าวมาใช้จ่ายหมุนเวียนในการต้อนรับนักท่องเที่ยว เพื่อที่จะบริการที่พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวมาที่หมู่บ้านนาจอกยังมีวัตถุประสงค์

เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาชมประเพณีไหลเรือไฟ ของจังหวัดนครพนมอีกด้วย จากการศึกษาที่หมู่บ้านนาจอกมีการรวมกลุ่มกันของโฮมสเตย์นั้น เพื่อจะทำให้เกิดการกระจายรายได้ของชาวบ้านมากกว่าที่ผลประโยชน์จะต้องตกอยู่เพียงผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยวเพียงผู้เดียวโดยที่ไม่ให้ชาวบ้านเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวรวมทั้งผลประโยชน์ที่ชาวบ้านจะได้รับอย่างชอบธรรมสิ่งที่ตามมาอย่างชัดเจนที่จะควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้านนาจอก เพื่อจะดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าหมู่บ้านนาจอกกำลังเผชิญกับปัญหาความต้องการของชาวบ้านเจ้าของพื้นที่ ความยั่งยืนของสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของชุมชนและประโยชน์ที่ชุมชนพึงจะได้รับจากกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆด้วย ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากการที่คำนึงถึงการมุ่งนำเสนอความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวและไม่ได้คำนึงถึงความต้องการมีส่วนร่วมของชาวบ้านอย่างแท้จริง ทั้งนี้ก็เกิดจากหน่วยงานภาครัฐมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบของธุรกิจมากเกินไป จนบางครั้งจะทำให้เกิดความขัดแย้งทางวัฒนธรรมของชุมชนด้วย ขณะเดียวกันแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของบ้านนาจอกที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักนั้น คือ บ้านของประธานาธิบดีโฮจิมินห์ที่อดีตเคยพำนัก เป็นบ้านชั้นเดียว บริเวณหน้าบ้านมีต้นมะพร้าว บริเวณโดยรอบได้ปลูกต้นหมากและต้นไม้ไผ่เป็นอาณาเขต ในปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวยังคงรักษาสภาพเดิม (อยู่บริเวณบ้านนายเดี่ยว เหยียนวัน เลขที่ 48 บ้านนาจอก หมู่ที่ 5) การมาพักอยู่บ้านนาจอกเป็นเวลา 7 ปี ของท่าน เพื่อเป็นสถานที่ติดต่อประสานงานวางแผนและเคลื่อนไหว ในการต่อสู้ เพื่อปลดปล่อยชาติ ซึ่งถือได้ว่าสถานที่แห่งนี้เป็สถานที่ที่มีความสำคัญยิ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ได้ส่งผลให้การกู้ชาติประสบความสำเร็จด้วยความสำคัญของพื้นที่บ้านนาจอก จังหวัดนครพนมถือเป็นคุณูปการสำคัญในการกอบกู้อิสรภาพให้แก่ประเทศเวียดนามน่าจะเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อสัมพันธ์ภาพอันดีของประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541)

การประชุมยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว ณ ห้องประชุมศาลากลาง จังหวัดสกลนคร วันที่ 8 มีนาคม 2548 ซึ่งได้สรุปผลการประชุมกลุ่มจังหวัดสกลนคร มุกดาหาร กาฬสินธุ์ นครพนม ขอนแก่น/ ข้อเสนอแนะ ทั้งหมด 7 ข้อ ซึ่งมีข้อที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย 3 ประการคือ 1.เน้นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใหม่ เช่น หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม (บ้านนาจอก) จังหวัดนครพนม ซึ่งนักท่องเที่ยวเวียดนามให้ความสนใจมาก นักท่องเที่ยวเวียดนามจะเป็นเป้าหมายนักท่องเที่ยวต่างชาติของกลุ่มจังหวัดนี้ 2. กลุ่ม cluster (กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม) นี้ ควรเน้นจุดขายนักท่องเที่ยวไทยที่เป็น Niche Market (ช่องทางด้านการตลาด) กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะด้าน เช่น ทัวร์ธรรมะ พระธาตุ ไคโนเสาร์ หมู่บ้านช้าง เป็นต้น 3.จุดอ่อนของภาคอีสาน คือ ความแห้งแล้ง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญยังมีน้อย

แนวทางแก้ไขควรเพิ่มสายการบิน Low Cost Airline (สายการบินต้นทุนต่ำ) และการเชื่อมอนุภูมิภาคเมืองชายแดน (เอกสารการประชุมยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว, 2548)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจสรุปได้ว่าหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอนุภาคเมืองชายแดนมีศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและปริมาณนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามได้มากขึ้นเพียงใด ชุมชนมีความต้องการที่จะร่วมพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพของหมู่บ้านนาจอกและให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างไร ด้วยตรรกะดังกล่าวจึงศึกษาวิจัยเรื่อง ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว (เชิงนิเวศ) หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยเวียดนามซึ่งคาดว่าจะประโยชน์และมีคุณภาพการต่อวงสัมพันธ์การท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทย-เวียดนามต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม
4. เพื่อศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในงานวิจัยนี้มีขอบเขตของการศึกษาดังนี้

ขอบเขตเนื้อหา

- ลักษณะศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ หมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ได้แก่ ลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึง การบริการการท่องเที่ยว
- ลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ได้แก่ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความประทับใจ ความผูกพันร่วม การแก้ไขปัญหาบูรณาภาพดินแดน
- ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

- ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวเวียดนาม

ขอบเขตพื้นที่วิจัย

- หมู่บ้านนาจอก ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ขอบเขตระยะเวลาในการวิจัย

- เดือนมิถุนายนพ.ศ.2548-มีนาคม พ.ศ.2549

ขอบเขตประชากรที่ศึกษาวิจัย

- ประชากรของหมู่บ้านนาจอก นักท่องเที่ยวและกลุ่มผู้ประกอบการนำเที่ยว

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สารสนเทศเกี่ยวกับลักษณะศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านนาจอกและลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวเวียดนาม

2. ได้สารสนเทศความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวเวียดนาม

3. ผลการศึกษาสามารถเป็นแนวทางในการวางแผนการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่จะเป็นการเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

4. ผลการศึกษานำไปสู่ข้อเสนอแนะต่อหมู่บ้านนาจอก รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้ควบคู่ไปกับการพัฒนาชุมชนต่อไป

1.5 แนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้อยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่า การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ ก่อให้เกิดสันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรีและความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของบ้านกับผู้มาเยือนหรือแนวคิดที่ว่า “Tourism: A Vital for Peace ”

1.6 นิยามศัพท์

ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถของพื้นที่ที่จะรองรับการพัฒนาในด้านต่างๆ เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สมบูรณ์ รวมทั้งสามารถรองรับและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ การจัดระเบียบของชุมชน โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและการเข้าถึง

แหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ ด้านศาสนา วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ กิจกรรม งานประเพณี การละเล่น เอกลักษณ์ของท้องถิ่น หัตถกรรมพื้นบ้านของหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความพร้อมของทางด้านคุณค่าทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ กิจกรรมเชิงนิเวศของพื้นที่ที่มีการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนามของหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การเดินทางมายังที่ท่องเที่ยวหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ชื่นชมและเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพสภาพ ธรรมชาติ สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นเป็นพื้นฐานของความรู้

นักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีเชื้อสายเวียดนาม ที่เดินทางมาใน ลักษณะเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติ ไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว ด้วยความสมัครใจและด้วย วัตถุประสงค์ใดๆก็ตาม ที่มีใช้เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้และประกอบด้วย ปริมาณนักท่องเที่ยว คุณภาพนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจ การเดินทางกลับมาอีก

หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม หมายถึง หมู่บ้านนาจอก ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

การเสริมสร้างมิตรภาพ หมายถึง วิธีการสร้างความสัมพันธ์อันดีไปสู่ความร่วมมือให้ เป็นไปด้วยความยั่งยืนและจะเป็นการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยใช้ประโยชน์จากการ ท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นแก่ท้องถิ่น และในระดับประเทศ

การส่งเสริมการท่องเที่ยว หมายถึง การชักชวนและแนะนำ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดการ ตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวมายังหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

บทที่ 2

แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามต้องอาศัยพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การเกิดความรู้หรือการวิทยา(Epistemology) ทั้งส่วนที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 2.2 แนวคิดศักยภาพการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- 2.3 แนวคิดการท่องเที่ยวกับการสร้างเสริมมิตรภาพและสันติ
- 2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 กรอบแนวความคิด

2.1 แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่เป็นการท่องเที่ยวที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในปัจจุบันว่าเป็นกระบวนการวิธีการจัดการและท่องเที่ยวที่รักษาธรรมชาติ สภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติไว้ได้โดยให้มีความเสื่อมโทรมหรือถูกทำลายน้อยที่สุดวิธีหนึ่งในปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจน และเพื่อการศึกษารายละเอียดในเชิงลึก คือ การท่องเที่ยว การอนุรักษ์ และกรท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงแยกอธิบายเป็น 3 เรื่อง

2.1.1 การท่องเที่ยว (Tourism)

2.1.1.1 ความหมาย

การท่องเที่ยว เป็นความต้องการอย่างหนึ่งของคนที่เกิดขึ้นเมื่อมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจ ซึ่งวัตถุประสงค์ต่างๆ กันดังนี้

- 1) ความอยากรู้อยากเห็นในด้านต่างๆ ได้พบสิ่งแปลกใหม่ได้เห็นวัฒนธรรม และประเพณีที่ต่างกันไป รวมทั้งด้านการเมือง ด้านบุคคล ด้านธรรมชาติ ปรัชญาการตีทางธรรมชาติ
- 2) พักผ่อนหย่อนใจ เป็นการผ่อนคลายความเครียดจากภารกิจประจำวัน
- 3) ความสนใจทางด้านศาสนาและไสยศาสตร์ เช่น จารึกแสวงบุญ
- 4) การเดินทางเพื่อสำรวจ ประชุม สัมมนา คูงาน
- 5) อื่นๆ เช่น การเยี่ยมเยือนญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง

จากการที่นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ต่างๆ กันในทางท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้น การท่องเที่ยวจึงมีความหมายต่างๆ กัน เช่น

ในความหมายของฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2542) การท่องเที่ยวหมายถึง การเดินทางเพื่อความเพลิดเพลิน และพักผ่อนหย่อนใจและเป็นการเดินทางที่มีเจตนาสำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) เดินทางที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
- 2) เดินทางด้วยความสมัครใจ
- 3) เดินทางวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ได้ แต่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหารายได้

ความหมายของการท่องเที่ยวที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปเป็นของ The International Association of Scientific Experts Tourism (AIEST) กำหนดโดยศาสตราจารย์ชาวสวิส 2 คน คือ ฮันซีเกอร์ และครัฟท์ (Hunziker and Kraft) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวไว้ว่า “การท่องเที่ยวเป็นผลรวมของประสบการณ์พิเศษกับสัมพันธซึ่งเกิดจากการเดินทางและการพักผ่อนต่างถิ่น เป็นชั่วคราว โดยมีได้ประกอบอาชีพ” (Berkarty and Medlik , 1985) ทั้งนี้อาจเป็นลักษณะการท่องเที่ยวต่างถิ่นหรือการท่องเที่ยวในท้องถิ่นซึ่ง นิคม จารุณี (2535) ได้กล่าวไว้ว่า “แม้แต่ภายในประเทศ จังหวัด เมืองหรือภูมิภาคได้แสดงความพยายามเป็นอย่างมากที่จะส่งเสริมและรักษาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนให้มากขึ้นเรื่อยๆ พร้อมกันกับความพยายามที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้ามาในเขตท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน เงินตราจากนักท่องเที่ยวจะกระจายไปสู่ผู้ประกอบการและพนักงานบริการทุกระดับและท้ายสุดท้องถิ่นจะได้ผลประโยชน์อย่างมากในเชิงเศรษฐกิจนั่นเอง

กล่าวโดยสรุปแล้ว การท่องเที่ยวในที่นี้จึงหมายถึง การเดินทางสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่งเป็นการชั่วคราวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาหาความรู้ หรือด้วยจุดประสงค์อื่นๆ ที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหารายได้

2.1.1.2 ความสำคัญของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใดล้วนมีความสำคัญต่อบุคคล สังคม และเศรษฐกิจทั้งสิ้น ความสำคัญของการท่องเที่ยวอาจจำแนกได้ 3 ด้านคือ

- 1) ความสำคัญต่อบุคคล การท่องเที่ยวช่วยให้มนุษย์ได้รับการพักผ่อน ช่วยให้ผู้มีทัศนคติที่กว้างไกล สามารถรับรู้และเข้าใจสภาพที่เป็นจริง เป็นการสร้างความเข้าใจระหว่างมนุษยชาติ

2) ความสำคัญต่อสังคม การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการสืบทอดวัฒนธรรม เกิดการฟื้นฟูและอนุรักษ์วัฒนธรรม นำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น พัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว

3) ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้ ทำให้เกิดการลงทุนทางธุรกิจ ทำให้เกิดการจ้างงาน ทำให้เกิดการหมุนเวียนของเงินตราและการกระจายรายได้ให้แก่ท้องถิ่นทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

นอกจากความสำคัญที่ให้ผลในทางบวกแล้ว หากพิจารณาอีกด้านการท่องเที่ยวยังมีข้อเสียที่ควรนำมาพิจารณาในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อเลี้ยงหรือลดผลกระทบด้านลบให้มากที่สุด (สุภาพร มากแจ้ง , 2539)

2.1.1.3 ข้อเสียของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวก็เหมือนกับกิจกรรมอื่นๆ โดยทั่วไปคือก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านดีและด้านเสียแก่เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ ผลกระทบด้านดี ได้แก่ ความสำคัญของการท่องเที่ยวดังกล่าวมาแล้ว ส่วนผลกระทบทางด้านเสียสรุปได้ดังนี้ (สุภาพร มากแจ้ง, 2539)

1) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ อำนวยความสะดวกสบายใช้สอยอย่างไม่มีขีดจำกัดของนักท่องเที่ยวทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อและภาวะค่าครองชีพสูงในท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

2) ผลกระทบด้านสังคม การท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมของแหล่งท่องเที่ยวจากสังคมบทไปสู่สังคมเมือง ประชากรในท้องถิ่นละทิ้งอาชีพเดิมเข้าสู่วงจรรธุรกิจ เปลี่ยนสภาพการดำรงชีวิต ความเอื้ออาทรและไม่ตรีจิตลดน้อยลง อาชญากรรมเพิ่มขึ้น ค่านิยมของสังคมบางประการเปลี่ยนไป เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความสันโดษ ความรักเกียรติ และศักดิ์ศรี ฯลฯ

3) ผลกระทบด้านวัฒนธรรม การท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนวัฒนธรรม มีผลให้เกิดการสูญเสียวัฒนธรรมประจำชาติและการรับวัฒนธรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น วัฒนธรรมแต่งกาย การกินอยู่ การดำรงชีวิต ฯลฯ นอกจากนี้วัฒนธรรมและประเพณีบางอย่างสูญหายไปอาจได้รับการฟื้นฟูขึ้น และพัฒนาอย่างฉาบฉวยเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ทำให้ขาดเอกลักษณ์และความสมจริง กลายเป็นการแสดงหรือสาธิต

4) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหลายประการ ได้แก่ มลพิษทางเสียง น้ำ อากาศ และขยะมูลฝอย เกิดความแออัด สูญเสียภาพชนบทและธรรมชาติ ระบบนิเวศวิทยาเปลี่ยนแปลง ทรัพยากรท่องเที่ยวถูกทำลาย

ดังนั้น กล่าวโดยสรุปได้ว่ากรท่องเที่ยวทำให้เกิดผลกระทบหลายด้าน หากเป็นด้านดีก็เป็นประโยชน์แต่ถ้าเป็นด้านลบก็ไม่ใช่สิ่งที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่เป็น

ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งมีหากได้รับความเสียหายจะฟื้นฟูได้ยาก ดังนั้นการจัดการท่องเที่ยวจึงควรกระทำในทิศทางที่แสดงเจตนาถึงความพยายามอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

2.1.2 การอนุรักษ์ (Conservation)

จากการศึกษาพบว่าคำว่าอนุรักษ์มีหลายความหมาย ยกตัวอย่างเช่น

นิวัติ เรืองพานิช (2542) หมายถึง การรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาดให้เป็นประโยชน์ต่อมหาชนมากที่สุด และใช้ได้เป็นเวลายาวนานที่สุด ทั้งนี้ ต้องสูญเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์น้อยที่สุด และจะต้องกระจายการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมาใช้ประโยชน์ให้ถูกต้องตามกาลเทศะอีกด้วย

สันทัด โรจนสุนทร (2535) ได้มีความเห็นว่า การอนุรักษ์ก็คือ การรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างชาญฉลาด ซึ่งหากจะบอกอย่างลึกซึ้งแล้วการอนุรักษ์คือการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนา

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติตามแนวคิดของเศกสรรค์ ยงวิชัย (2541) หมายถึง พฤติกรรมที่วัตถุประสงค์โดยตรงและเป็นรูปธรรมที่จะคงสภาพดูแลรักษาและพัฒนาอาณาจักรพืชและสัตว์ให้อยู่ในสภาพพื้นฐานชีวิตได้ตามธรรมชาติให้มีความหลากหลาย มีลักษณะเฉพาะรวมทั้งความสวยงามตามธรรมชาติและภูมิทัศน์ รวมทั้งการผดุงไว้ซึ่งวงจรแห่งความสมดุลตามธรรมชาติ วัตถุประสงค์ทางอ้อมของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คือ การดำรงไว้ซึ่งความหลากหลายทางพันธุกรรมองประชากรพืชและสัตว์ รักษาระบบนิเวศน์ของธรรมชาติให้คงความสม่ำเสมอ และอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีววิทยาของพื้นที่ธรรมชาติหรือส่วนหนึ่งของพื้นที่ธรรมชาติ

สำหรับอำนาจ เจริญศิลป์ (2528) ให้ความหมายของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในความหมายของการสงวนทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง การใช้และการระวังรักษาทรัพยากรด้วยวิธีที่ฉลาดและเกิดประโยชน์ได้มากที่สุด เป็นเรื่องระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม การปฏิบัติของมนุษย์อย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์ต่อสภาพแวดล้อมเป็นผลให้เกิดมีอันตรายย้อนกลับมาหามวลมนุษย์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ มนุษย์หลายยุคหลายสมัยได้ทำลายเผ่าพันธุ์และอารยธรรมของตนเองโดยวิธีต่างๆ มากแล้ว ผลกรรมก็ตกทอดถึงคนรุ่นหลัง การสงวนทรัพยากรธรรมชาติมีความมุ่งหมายที่จะรักษาสวัสดิภาพของคน โดยส่วนร่วม การขาดแคลนสูญเสียหรือขาดความสมดุลของธรรมชาติย่อมมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของสัตว์โลก ซึ่งรวมถึงมนุษย์ด้วย เป้าหมายที่ได้รับอันยั่งยืนจากการสงวนทรัพยากรธรรมชาตินั้น มุ่งหวังที่จะให้มีตลอดไปจนไม่มีวันสิ้นสุด

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นมีจุดร่วมกันที่ทำให้สรุปได้ว่า การอนุรักษ์และทรัพยากรธรรมชาติมีความสัมพันธ์กันโดยธรรมชาติ หากขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็จะไม่เกิดอีกสิ่งหนึ่ง ทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะมนุษย์ที่ใช้ทรัพยากรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพื่อสนองความต้องการในการบริโภค ดังนั้น การอนุรักษ์เพื่อให้มีสภาพที่สามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติได้นานที่สุด จึงต้องประหยัดและสิ้นเปลืองไปโดยเปล่าประโยชน์ การรักษาให้คงไว้ซึ่งสภาพเดิมของธรรมชาติให้มากที่สุดพร้อมกับการพัฒนาศักยภาพให้เกิดประโยชน์ในเชิงท่องเที่ยวรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดในขณะนี้ คือ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”

2.1.3 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism)

คำว่า “Ecotourism” เป็นคำที่ในหลายประเทศได้กำหนดแนวคิดและแนวทางไว้หลากหลายต่าง ๆ กัน แม้จะเพียงหาบทสรุปถึงความหมาย คำแปลของคำว่า “Ecotourism” ก็ยังถกเถียง (กราเดช พยัฒวิเชียร, 2539)

สำหรับประเทศไทยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นที่รู้จักกันภายใต้ชื่อ “Ecotourism” มี 3 ลักษณะ คือ

1) ผู้ที่ใช้คำว่า Ecotourism ในความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ยกตัวอย่างเช่น กราเดช พยัฒวิเชียร นักเขียน อนุสาร อสท (กราเดช พยัฒวิเชียร, 2539) นิก นักเขียน วารสารเพื่อนเดินทาง (นิก, 2540) ทวยเทพ ถวัลย์ภิญโญ นักเขียน อนุสาร อสท (ทวยเทพ ถวัลย์ภิญโญ, 2541) อภินันท์ บัวหัทธิตี นักเขียน อนุสาร อสท (อภินันท์ บัวหัทธิตี, 2539) เป็นต้น

2) ผู้ที่ใช้คำว่า Ecotourism ในความหมายเชิงนิเวศ ยกตัวอย่างเช่น ทิพยมาศ นักเขียนวารสารแม่และเด็ก (ทิพยมาศ, 2543) กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (กองวางแผนโครงการ, 2540) เทียนชัย มัชฌมานและคณะงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (เทียนชัย มัชฌมานและคณะ, มปป) เป็นต้น

3) ผู้ที่ใช้คำว่า Ecotourism ในความหมายเชิงอนุรักษ์และเชิงนิเวศรวมกัน ยกตัวอย่างเช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณพร วณิชชานุกร สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (วรรณพร วณิชชานุกร, 2540)

ความหมายตามรูปศัพท์ของรูป Ecotourism เกิดจากการนำคำว่า Ecology (ระบบนิเวศวิทยา) มารวมกับ Tourism (การท่องเที่ยว) หมายถึง การเคลื่อนย้ายคนที่อยู่ในสังคมและระบบนิเวศหนึ่งไปสู่สังคมและระบบนิเวศใหม่ซึ่งจะต้องเคารพต่อสังคมและระบบนิเวศนั้นรบกวนให้น้อยที่สุด (กราเดช พยัฒวิเชียร, 2539) ดังนั้น เมื่อนำ คำว่า Ecology และ Tourism แปลตามรูปตามศัพท์ก็คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั่นเอง ส่วนคำที่แปลตามรูปตามศัพท์ตรงกับคำว่า การอนุรักษ์มาก

ที่สุดคือ “Conservation” เมื่อนำมารวมกับคำว่า “Tourism” แปลตามรูปศัพท์ได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การบัญญัติศัพท์ Ecotourism เป็นภาษาไทยได้มีการเสนอและประยุกต์ใช้หลายคำ โดยเฉพาะคำว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นิเวศสัญจร และนิเวศการท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นศัพท์ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน จากการศึกษาเห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน่าจะเป็นศัพท์ที่เหมาะสมที่สุดทั้งนี้เพื่อยืนยันความชัดเจน (กองวางแผนโครงการ, 2540)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นให้เกิดการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่พัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยเมื่อพิจารณาจากรูปแบบในกลุ่มที่เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ซึ่งครอบคลุมทุกส่วนของการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมทั้งหมด

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มุ่งเน้นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ ที่แยกออกอย่างชัดเจนกับความสนใจในประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ลักษณะเฉพาะนี้จึงทำให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่ใช้การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ยกเว้นลักษณะวัฒนธรรมที่มีวิถีชีวิตแบบธรรมชาติ ในทำนองเดียวกันการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จึงไม่ใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งหมด ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวและการจัดการท่องเที่ยวด้วย ดังนั้น แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ จึงมีเพียงบางส่วนจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งๆ อาจมีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวแบบอื่นๆ ก็ได้

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการให้คำจำกัดความอย่างหลากหลาย แต่ทั้งหมดได้เน้นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ (Responsibility) ในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (Nature based) เป็นหลัก มีการรักษาสิ่งแวดล้อม (Environmental Management) และการให้การศึกษา (Education) แก่ผู้เกี่ยวข้องสำหรับประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะกำหนดคำจำกัดความในลักษณะที่ทำให้เกิดความชัดเจนในหมู่ผู้เกี่ยวข้อง กล่าวคือ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) คือการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในพื้นที่ โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อยืนยันให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน” (กองวางแผนโครงการ, 2540ก)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เน้นถึงการใช้ประโยชน์จากแหล่งท่องเที่ยวด้วยจิตสำนึกที่จะรักษาระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นๆ ให้คงสภาพและยั่งยืนเป็นสำคัญทั้งนี้ ในรายละเอียดหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไป

2.1.4 หลักการพิจารณาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

มีผู้ศึกษากรณีที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อหลักการพิจารณาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและให้ข้อพิจารณาไว้หลายประเด็น ดังนี้

วรรณพร วณิชชานุกร (2540) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ดังนี้

1) เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางสภาพแวดล้อม ไม่ว่าจะป็นน้ำเสีย ขยะ ตลอดจนการคมนาคม

2) เป็นการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดประโยชน์ระยะยาวแก่ทรัพยากร ชุมชนในท้องถิ่น และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่วนหนึ่งของรายได้ควรย้อนไปสู่การอนุรักษ์

3) การเสริมสร้างประสบการณ์ให้นักท่องเที่ยว เป็นการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม สภาพสังคม และวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรมของตนเองที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมในชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

4) ในการสร้างหรือจัดกิจกรรมใดๆ ควรยอมรับในข้อจำกัดของสภาพแหล่งท่องเที่ยวตามลักษณะที่เป็นอยู่ หากมีการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงควรเป็นไปเพื่อให้ทัศนียภาพของท้องถิ่นดีขึ้น ตลอดจนการลงทุนทางด้านการท่องเที่ยวก็เป็นไปเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นไม่พึ่งพาการลงทุนของต่างชาติ ซึ่งเป็นการลดการไหลออกของรายได้ไปยังต่างประเทศ

5) ในการวางแผน ตัดสินใจ และการดำเนินงาน ตลอดจนการควบคุม ควรให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมมากที่สุด มิใช่เป็นเพียงเป้าหมายของการท่องเที่ยว และให้บุคคลภายนอกมาคิดและตัดสินใจเพียงฝ่ายเดียว เพราะจะไม่เป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

6) ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์การท่องเที่ยวให้มีคุณภาพยั่งยืนหรือไม่เพียงพอ การทำธุรกิจโดยมุ่งทำกำไรสูงสุดในระยะสั้นเป็นการทรมานตัวเองอย่างไรก็ตามบริษัทนำเที่ยวก็สามารถเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวได้ตราบนานเท่านั้นถ้ามีการจัดทำธุรกิจที่ถูกต้องเหมาะสม นับตั้งแต่การใช้วัสดุที่เหมาะสม ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม มีมัคคุเทศก์ที่มีความรู้เรื่องระบบนิเวศและวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวอย่างแท้จริง การให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นที่เป็นจุดปลายทางก่อนที่จะไปถึง เช่น ในรูปของเอกสารเผยแพร่ เป็นต้น

7) มีการจัดการและควบคุมจำนวนของนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและไม่เกินความสามารถของชุมชนในท้องถิ่น และระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวจะรองรับได้ อีกทั้งมีนักท่องเที่ยวสม่ำเสมอตลอดทั้งปี ไม่ใช่มีเฉพาะฤดูกาล เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ทำงานในอุตสาหกรรมนี้

งานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ม.ป.ป.) ได้ให้หลักการเกี่ยวกับการจัดการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ 3 ด้านคือ ด้านนโยบายหรือการวางแผนด้านธุรกิจหรือการตลาด ด้านให้ความรู้ ดังนี้

1) ด้านนโยบายหรือการวางแผน

(1) ในการวางแผน ควรระลึกไว้เสมอว่าผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจต้องมีส่วนช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนและจำเป็นต้องมีการวางแผนเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมให้เหลือน้อยที่สุด

(2) ต้องใช้ความคิดที่เป็นวิทยาศาสตร์ มีโลกทัศน์กว้างและต้องมีความรู้เรื่องทรัพยากรอย่างแท้จริง โดยเฉพาะต้องผนวกเรื่องการลงทุนหรือต้นทุนสิ่งแวดล้อมด้วย ไม่ควรคำนึงถึงเรื่องตลาดแต่เพียงเรื่องเดียว

(3) ต้องสร้างข้อจำกัดทางการท่องเที่ยวที่ล่อแหลมต่อการถูกกระทบกระเทือน

(4) ต้องเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นความดั้งเดิมหรือความเป็นเอกลักษณ์ของสังคมนั้นๆ บริเวณที่อยู่อาศัยเดิมควรต้องได้รับการคุ้มครองอย่างดี

(5) นักวางแผนต้องทำให้เกิดความพอดีระหว่างแนวคิดที่เป็นนามธรรมกับความอยู่รอดทางเศรษฐกิจ

(6) ให้ความสำคัญกับเรื่องคุณภาพมากกว่าปริมาณ โดยต้องให้คุณค่าทางวัฒนธรรม ระบบนิเวศ และชุมชนเท่าๆ กัน ซึ่งในที่นี้อาจใช้คำว่า Eco- Cultural Tourism

2) ด้านธุรกิจการตลาด

(1) ต้องเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นเข้ามาดำเนินกิจการในส่วนหนึ่งที่เป็น Ecotourism มากที่สุดและสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญ คือ คนท้องถิ่นจะต้องยังคงเป็นเจ้าของที่ดินหรือกิจการของตนอยู่ ไม่ควรถูกบุกรุกจากคนภายนอก

(2) ผลผลิตของ Ecotourism ควรได้รับการจัดการทางตลาดโดยนำเอาความเด่นที่ไม่เหมือนแหล่งท่องเที่ยวอื่นมาเป็นจุดขาย โดยมีแนวทางสำคัญคือ มีการวางแผนในการพัฒนาและส่งเสริมที่เหมาะสม

(3) ธุรกิจการท่องเที่ยวต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งต้องมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับระบบบริหารและผู้นำท้องถิ่น

(4) กลยุทธ์การตลาดที่ต้องนำมาพิจารณา คือ กำหนดจุดยืนของสินค้าการลงทุน ต้องทำให้สินค้ามีเอกลักษณ์ ท้องถิ่นจะต้องเป็นเจ้าของกิจการอย่างน้อยร้อยละ 50 ภาคเอกชน ต้องยืดหยุ่นและปรับตัวให้เข้ากับธุรกิจท้องถิ่นได้ ต้องมีการลงทุนด้านการฝึกอบรมผู้ประกอบการในท้องถิ่น

3) ด้านการให้ความรู้

(1) ต้องกระตุ้นให้เกิดความรับผิดชอบของมนุษย์ต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ มีการนำเอาวิทยาการหรือความรู้ที่เป็นท้องถิ่นมาใช้ในการศึกษาวิจัย

(2) ต้องมีการศึกษาด้านขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาเพื่อจะให้ทราบถึงระดับความเหมาะสมที่จะรองรับการท่องเที่ยว

(3) ต้องการศึกษาในเรื่องเขตจำกัดของทรัพยากร (Resource Limitation)

(4) ให้การศึกษากับเยาวชนในโรงเรียนเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวชุมชนและจัดให้มีอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

(5) จัดอบรมมัคคุเทศก์

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2541) ได้ให้หลักการเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็น 6 ด้าน คือ การจัดการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม การให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการตลาดและการนำเที่ยว การจัด โครงสร้างพื้นฐานและบริการนำเที่ยวและด้านการส่งเสริมการลงทุน ดังนี้

1) การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม

(1) การวางแผนในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามขอบเขตขีดความสามารถพึงรองรับได้

(2) กำหนดกรอบการพัฒนาการจัดการพัฒนาการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยมีมาตรการที่ชัดเจนให้ยกเลิกการท่องเที่ยวที่เปราะบาง สนับสนุนในพื้นที่ที่มีศักยภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดพื้นที่เหมาะสมในเขตอนุรักษ์

(3) สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศนอกเขตอนุรักษ์ ในเขตพื้นที่ธรรมชาติและพื้นที่เอกชนและเขตชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

(4) สนับสนุนการพัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยวและโครงข่ายการท่องเที่ยวในท้องถิ่นระดับกลุ่มพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงกัน โดยให้แหล่งท่องเที่ยวมีการพัฒนาในระดับที่สามารถทดแทนแหล่งท่องเที่ยวที่เกินความสามารถในการรองรับได้

(5) จัดระบบข้อมูลข่าวสารในการเดินทางควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เข้มงวดมากขึ้นและให้มีมาตรการเกี่ยวกับการประกอบการอย่างถูกต้องเหมาะสม

(6) ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการควบคุมและการจัดการมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ท่องเที่ยว

2) การให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก

(1) กำกับ ดูแล ควบคุม การจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงผลกระทบของกิจกรรมที่มีต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

(2) จัดให้มีการศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในระบบโรงเรียนและสถาบันการศึกษาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องด้วยการท่องเที่ยวและจัดการท่องเที่ยวในทิศทางที่ยั่งยืน

(3) การจัดการด้านสื่อสารข้อมูลข่าวสารที่ส่งเสริมการศึกษาธรรมชาติและวัฒนธรรมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สำหรับใช้เป็นข้อมูลคู่มือและอุปกรณ์การเรียนรู้ของนักท่องเที่ยวตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง

(4) จัดสื่อความหมายธรรมชาติที่มีคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยว

(5) นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสื่อความหมายกับนักท่องเที่ยว สนับสนุนให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้อย่างแท้จริง

(6) ขยายบทบาทการสื่อความหมายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดและเรียนรู้ร่วมกัน

3) การมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง

(1) พัฒนาแบบแผนการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นรวมถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่น เอกชนและประชาชนทั่วไปในด้านการลงทุน การผลิตสินค้าและบริการ ทั้งนี้ต้องมีความเสมอภาค เป็นธรรมในกรอบที่เหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาด้านอื่นๆ และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

(2) ร่วมมือกันในรูปเครือข่ายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศครอบคลุมผู้เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่น หรือภูมิภาค หรือระดับชาติ โดยมีขอบเขตความสามารถในการตัดสินใจและดำเนินการอย่างอิสระภายใต้กรอบที่ตอบสนองความจำเป็นในการจัดการแต่ละระดับ

(3) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนตัดสินใจและติดตามประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งปรับทัศนคติและปรับปรุงขีดความสามารถของหน่วยงานของรัฐให้สามารถร่วมมือและเกื้อหนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนมากขึ้น

(4) สนับสนุนพัฒนาศักยภาพของคน โดยการเพิ่มความรู้และทักษะในด้านการจัดการพัฒนาการท่องเที่ยว การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสำหรับชุมชนให้กว้างขวางมากขึ้น

(5) สนับสนุนองค์ท้องถิ่นให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพในด้านการจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีอิสระและสามารถจัดเก็บรายได้เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง โดยให้การพัฒนาทักษะการจัดการที่ถูกต้อง

(6) สนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาทางสังคมให้โอกาสในการเข้ามาช่วยเหลือและยกระดับการมีส่วนร่วมตลอดจนการตั้งองค์กร ชุมชน และองค์กรจัดการธุรกิจของประชาชนอย่างสร้างสรรค์

(7) ภาครัฐส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรประชาชน พัฒนากฎหมายและระบบงบประมาณให้เอื้อต่อการประสานงานความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐกับประชาชนในท้องถิ่น

4) การส่งเสริมการตลาดและการท่องเที่ยว

(1) กำกับและส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในทิศทางที่เหมาะสมกับสภาพทรัพยากรและขีดความสามารถในการจัดการรองรับนักท่องเที่ยว ละเว้นหรือชะลอการส่งเสริมตลาดในพื้นที่ที่ยังไม่มีความพร้อม ง่ายต่อการถูกกระทบกระเทือนจากการท่องเที่ยว

(2) จัดการตลาดในรูปแบบที่ประสานการท่องเที่ยวเป็นเครือข่ายที่เหมาะสมทั้งที่เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลอดจนโปรแกรม และแบบผสมผสานกับการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ

(3) พัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยว กิจกรรมทางการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวตอบสนองการขยายตัวของตลาดนักท่องเที่ยวไทยเป็นหลัก และคำนึงความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ

(4) ส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่เน้นการศึกษาและกิจกรรมเชิงนิเวศสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยในกลุ่มเยาวชน กลุ่มแรงงาน และเกษตรกร

(5) พัฒนาการบริการนำเที่ยวเชิงนิเวศให้มีคุณภาพ มุ่งเน้นการให้การศึกษารเรียนรู้จากประสบการณ์ และการมีส่วนร่วมอย่างเป็นธรรมกับชุมชนท้องถิ่นตลอดจนมีการสนับสนุนมาตรการในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของการบริการอย่างเต็มที่

(6) กำหนดเกณฑ์บริการนำเที่ยว มาตรฐานการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในลักษณะที่มีความเข้มงวดมากเป็นพิเศษ ภายใต้การจัดให้มีการฝึกอบรมให้นักท่องเที่ยวในระดับที่เหมาะสม โดยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรที่อยู่เหนือความต้องการส่วนบุคคล

(7) โฆษณาประชาสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภายใต้ขอบเขตการพัฒนา โดยการใช้สื่อที่หลากหลาย

5) การจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการท่องเที่ยว

(1) จัดระบบการเดินทางเชื่อมโยงข่ายการท่องเที่ยวให้มีความสะดวกตามควร โดยเน้นความปลอดภัยเป็นหลัก

(2) ใช้พลังงานอย่างประหยัด เหมาะสมตามความจำเป็นและตามขนาดของพื้นที่ท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน การลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่หมดเปลืองในกิจกรรมการท่องเที่ยว

(3) ระบบการสื่อสารสร้างโครงข่ายที่ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม กระจายตัวครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวและข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อติดต่อสื่อสาร การควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยว และการบรรเทาสาธารณภัยในยามฉุกเฉิน

(4) สนับสนุนให้การบริการท่องเที่ยวดำเนินการโดยภาคเอกชนหรือองค์กรประชาชนภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยองค์กรของรัฐเป็นฝ่ายสนับสนุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและจัดการท่องเที่ยวรองรับ ทั้งนี้ ให้มีกรอบการพัฒนาด้านการบริการที่มีขนาดรูปแบบ และ คุณภาพการบริการตามแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

(5) การจัดบริการของรัฐในพื้นที่ที่จำเป็นจะต้องมี ขนาดและบริการที่พอเหมาะ โดยมุ่งเน้นการช่วยเหลือและเรียนรู้ด้วยตนเองของนักท่องเที่ยวทุกๆ การจัดบริการต้องไม่เป็นการแสวงกำไร หรือแข่งขันกับภาคเอกชน แต่ควรให้มีเป็นรายได้แก่ชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น

(6) การจัดบริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้คำนึงถึงความเหมาะสมสอดคล้องตามสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่น การเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมและการกระจายรายได้แก่ชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น

(7) กำหนดมาตรฐานและมาตรการในการควบคุมและส่งเสริมการบริการและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติโดยการสร้างมาตรฐานการจูงใจการให้การรับรองมาตรฐานการบริการและการให้รางวัล

6) การส่งเสริมการลงทุน

(1) สนับสนุนการลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพได้มาตรฐานอยู่ในกฎเกณฑ์ที่กำหนด เปิดโอกาสให้โอกาสให้ภาคเอกชนสามารถพัฒนากระบวนการบริการที่มีคุณภาพ

(2) สนับสนุนการลงทุนของชุมชนท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการใช้ยืมหรือให้กู้ดอกเบี้ยต่ำจากสถาบันการเงินของรัฐ

(3) ส่งเสริมให้องค์กรธุรกิจเอกชนสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขององค์กรประชาชน

(4) รัฐควรสนับสนุนด้านงบประมาณและสิทธิประโยชน์แก่องค์กรพัฒนาเอกชนในการร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการสนับสนุนการพัฒนาของประชาชนในท้องถิ่น

(5) ส่งเสริมการลงทุนผลิตสินค้า อุปกรณ์และเครื่องมือใช้ในการจัดกิจกรรมเชิงนิเวศการจัดบริการ และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวขึ้นภายในประเทศหรือลดต้นทุนการนำเข้าสินค้าที่จำเป็นจากต่างประเทศ

หลักการพิจารณาการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอีกหลักการหนึ่งของศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2538) นำเสนอในองค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ ดังนี้

1) การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกลุ่มนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนและบุคคลอื่นๆ เช่น ราษฎรในท้องถิ่น มัคคุเทศก์ เจ้าหน้าที่ ล้วนมีความสำคัญทั้งสิ้น

วิธีการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์มีหลายรูปแบบ แต่สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นมักจะเน้นวิธีการจัดทำโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติ เช่นการจัดให้มีศูนย์สื่อความหมาย นิทรรศการหรือแผ่นป้ายบรรยายตามบริเวณหรือจุดนักท่องเที่ยวต่างๆ จัดให้มีเส้นทางเดินเท้าหรือเดินป่า ที่ให้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ธรรมชาติหลากหลายแก่ผู้มาเยือน รวมไปถึงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถชี้แนะอธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติและนิเวศวิทยาของสิ่งต่างๆ นักท่องเที่ยวพบเห็น

2) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

องค์ประกอบนี้มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบแรกโดยตรง กล่าวคือ นักท่องเที่ยวมักเป็นกลุ่มที่มีความปรารถนาหรือสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติในลักษณะต่างๆ และสภาพภูมิทัศน์ตามธรรมชาติ ตลอดจนแหล่งธรรมชาติที่ยากลำบากต่อการเดินทางและทำท่าย(Kutay,1989; Anon,1992; Eagles and Cascagnett, 1993 อ้างถึงใน ศูนย์วิจัยป่าไม้, 2538) และมักไม่สนใจความสะดวกสบาย เช่น การเดินทางท่องเที่ยวแบบชายหาด พักตามรีสอร์ต หรือโรงแรมหรูๆ กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงต้องการการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติแวดล้อมมากกว่า ดังนั้น การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบนี้จึงต้องพิจารณาถึงการจัดให้มีการสื่อความหมายธรรมชาติเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติใน

แง่มุมต่างๆ ทั้งในระดับกว้างและระดับลึกซึ่ง ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่ นักท่องเที่ยวและได้รับความพึงพอใจกลับไป

3) การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

สภาพทางเศรษฐกิจและชุมชนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ภายในและรอบๆ แหล่งท่องเที่ยว นั้น ธรรมชาติควรได้รับพิจารณาให้เป็นวัตถุประสงค์หรือองค์ประกอบที่สำคัญของการส่งเสริมและ จัดการท่องเที่ยวแบบ Ecotourism เพราะการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมของชุมชนท้องถิ่นในระยะยาวมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อความอยู่รอดของ ธรรมชาติแวดล้อม ดังนั้น การเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม จะช่วยให้ชุมชนได้รับ ประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงทางอ้อม รูปแบบของการมีส่วนร่วมของชุมชน เช่น การ ลงทุนเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกขนาดเล็กที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ การเป็นมัคคุเทศก์ การ นำสินค้าที่เป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมาขายแก่นักท่องเที่ยว และการจ้างงานในส่วนบริการอื่น เป็น ต้น

จากการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นกิจการด้านการท่องเที่ยวซึ่งเป็นที่ ยอมรับกันว่าจะช่วยปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่นให้ดีขึ้นในระยะยาว จะทำให้ชุมชน ท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พื้นที่อนุรักษ์ประเภทต่างๆ และลดการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเท่ากับว่าเป็นการช่วยส่งเสริม เรื่องการอนุรักษ์ซึ่งมีความสำคัญต่อสังคมส่วนร่วมระดับประเทศอีกด้วย

กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2540ก) ได้เสนอให้ พิจารณาใน 4 องค์ประกอบหลักของ Ecotourism คือ

1) เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (Nature-base) เป็นหลักที่มี เอกลักษณะเฉพาะถิ่น (Identical or Endemic or Unique) ทั้งนี้ รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและ ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับนิเวศ ในพื้นที่นั้นๆ

2) เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) โดยมีการให้ การศึกษา (Education) เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มพูน ความรู้ (Knowledge) ประสบการณ์ (Experience) ความประทับใจ (Appreciate) เพื่อสร้างความ ตระหนักและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องทั้งต่อนักท่องเที่ยว

3) เป็นการท่องเที่ยวที่มีการจัดการยั่งยืน (Sustainable Management) เพื่อให้เกิดเป็น การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

4) เป็นการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน (Involvement of Local Community or people participation) เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อท้องถิ่น (Local Benefit) โดย

หมายถึงการกระจายรายได้ การยกระดับคุณภาพชีวิต และการได้รับผลตอบแทนเพื่อกลับมาบำรุงรักษาและจัดการแหล่งท่องเที่ยว และในที่สุดแล้วท้องถิ่นสามารถควบคุมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ

ส่วนวิสัยทัศน์น้อย (2540) ได้ให้หลักการในการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวในแง่การอนุรักษ์ ดังนี้

1) การเวนคืนที่ดิน สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวที่ปรากฏอยู่ในดินของเอกชนยกที่รัฐจะเข้าไปจัดการให้ วิธีการเดียวที่ต้องทำ คือ การเวนคืนที่ดินมาเป็นของรัฐ เพื่อเข้าไปปรับปรุงให้เป็นสมบัติของสาธารณะ มีการจัดการควบคุมดูแล วิธีการเดียวที่ทำได้ คือ การเวนคืนที่ดินทั้งนี้ ต้องอยู่ภายใต้ความถูกต้องเหมาะสม

2) การคมนาคมสะดวก สถานที่ท่องเที่ยวจะนำมาใช้ประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสะดวกปลอดภัย และค่าใช้จ่ายเพื่อการเดินทางเข้าไปยังสถานที่แห่งนั้นๆ ดังนั้น สถานที่ท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องพัฒนาเส้นทางที่ตัดเข้าสู่บริเวณนั้นๆ ได้สะดวกเพื่อเป็นแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปพักผ่อน

3) จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ เครื่องอำนวยความสะดวกที่ควรมีขึ้นในสถานที่ท่องเที่ยวเดินทางได้แก่

- (1) ทางเดินเท้า เพื่อเข้าชื่นชมความงามของธรรมชาติ ต้นไม้ และไม้ดอก
- (2) ที่นั่งพักผ่อน
- (3) ที่ทิ้งขยะมูลฝอยเพียงพอ และกระจายไว้ทั่วไป สามารถเก็บขยะมูลฝอยได้อย่างมีดัดจริต

(4) ห้องน้ำห้องส้วมจะต้องสะอาด มีปริมาณมากพอ และควรแยกเป็นส่วนส่วนระหว่างหญิงชาย

(5) การบริการอาหารและเครื่องดื่ม ควรจะจัดให้เป็นระเบียบ สะอาด ถูกอนามัย

4) การรักษาความสะอาด ความสะอาดถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการจึงจำเป็นต้องจัดหาเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดที่เพียงพอและทั่วถึง ทั้งนี้ เพราะนอกจากป้องกันมิให้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคแล้วยังช่วยดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น สำหรับห้องสุขานั้นต้องสะอาดถ้าหากจะเก็บค่าบริการจากผู้ใช้งบนั้นก็สมควรแพงมากนัก

5) การรักษาความปลอดภัย ตามสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกลหรือน้ำตกที่มีผู้คนเข้าไปใช้บริการอยู่เสมอ ควรจัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจคอยให้ความ

ช่วยเหลือไว้ด้วย เพื่อป้องกันมิให้นักท่องเที่ยวยามราตรี ควรติดตั้งไฟฟ้าให้เพียงพอแก่ความต้องการด้วย แต่ไม่ควรตกแต่งให้สว่างไสวมากเกินไป

6) การโฆษณา เป็นสิ่งสำคัญที่สถานที่ท่องเที่ยวจะต้องกระทำ ทั้งนี้ นอกจากเป็นการเชิญชวนให้ผู้คนเดินทางมาเที่ยวชม ยังเป็นการชี้แจงข้อพึงปฏิบัติและอำนวยความสะดวกบางประการแก่นักท่องเที่ยวด้วย แต่การทำป้ายโฆษณาหรือชี้แจงข้อบังคับต่างๆ ควรทำด้วยความรอบคอบระมัดระวังทั้งขนาดของป้าย ข้อความและการติดตั้ง ซึ่งควรติดตั้งอย่างเป็นระเบียบ และกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมด้วย สำหรับป้ายโฆษณาสินค้านั้นไม่ควรนำไปติดตั้งยังสถานที่ท่องเที่ยวเพราะจะทำให้บรรยากาศโดยภาพรวมของสถานที่เสียไป

กล่าวโดยสรุป หลักการพิจารณาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อการจัดการ ส่งเสริม หรือการศึกษา การพิจารณาจะครอบคลุมถึง 4 ประเด็น ดังนี้

1) ด้านแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวจะต้องกระทบต่อทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมของท้องถิ่นน้อยที่สุด ซึ่งอาจเป็นแหล่งธรรมชาติ รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ อาจใช้มาตรการสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวด การควบคุมมลพิษ การใช้กฎเกณฑ์กับบริการนำเที่ยวและการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยวที่ชัดเจน

2) ด้านกระบวนการเรียนรู้ นักท่องเที่ยวและผู้เข้าไปเยี่ยมชมจะต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้ได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีมีความรับผิดชอบต่อธรรมชาติ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยอาจใช้สื่อหรือมีบุคคลที่สื่อความหมายธรรมชาติซึ่งมีบุคคลที่เองควรได้รับการอบรมให้เป็นนักสื่อความหมายธรรมชาติซึ่งมีบุคคลที่เองควรได้รับการอบรมให้เป็นนักสื่อความหมายธรรมชาติที่ดี นอกจากนี้ การส่งเสริมความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักเรียนนักศึกษา หรือเยาวชนสถานศึกษาก็เป็นสิ่งจำเป็น

3) ด้านการจัดการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการและประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน หรือชุมชน ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ระยะยาว การจัดกิจกรรมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ไม่ควรจัดกิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่บางแห่งเสี่ยงต่อการถูกทำลายได้ง่าย การจัดเครือข่ายการท่องเที่ยว จะสามารถระบายจำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไป ควรคิดในเชิงคุณภาพของการจัดการเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวคงคุณค่า รายได้หรือผลกำไรไม่ใช่จุดมุ่งหมายสำคัญหลักแต่การประกอบการทุกครั้งต้องบวกต้นทุนสิ่งแวดล้อมเข้าไปด้วย

4) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ ควรได้มีส่วนร่วมในการวางแผนตลอดจนการจัดการ ให้ประชาชนในพื้นที่มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการที่เกี่ยวข้องได้ องค์กรท้องถิ่นเองต้องได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพในการจัดการ อาจได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรเอกชน องค์กรประชาชนมีโอกาสดำเนินการ พัฒนากระบวนการผลิตสินค้าที่มี

เอกลักษณ์ ได้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวในระยะยาว ทั้งนี้ ท้องถิ่นหรือชุมชนควรได้รับการเพิ่มพูนความรู้ในการจัดการพัฒนา รักษาฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติด้วย

2.1.5 ความสำคัญและประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการดึงดูดความสนใจ ดังนั้นจึงมีความพยายามที่จะทำให้เกิดความระมัดระวังในการเข้าไปในแหล่งท่องเที่ยว

ปัจจุบันการเดินทางสามารถเป็นไปได้อย่างรวดเร็วมีการพัฒนายานพาหนะให้สามารถเดินทางได้ด้วยเวลาอันสั้น โลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งการรับรู้ด้านข้อมูลข่าวสาร ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงแพร่หลายและกระจายไปได้อย่างรวดเร็วขอบเขต

หากการท่องเที่ยวเติบโตไปได้อย่างรวดเร็วขอบเขต จึงจำเป็นต้องสร้างกระแสแห่งความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันว่าการท่องเที่ยวจะเป็นกิจกรรมที่สามารถดำรงอยู่สังคมมนุษย์ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจึงได้เกิด “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” (งานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, มปป)

2.1.5.1 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับบรรยากาศทางการเรียนรู้

1)บรรยากาศทางการเรียนรู้

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถือเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ หากธรรมชาติและระบบนิเวศได้รับผลกระทบกระเทือนจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบใดก็ตาม โอกาสที่ธรรมชาติและระบบนิเวศเหล่านั้นจะถูกทำลายด้วยคุณค่าไปก็มีสูง ดังนั้น การให้ความรู้ความเข้าใจ และหรือ การสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยวเพื่อให้คงอยู่สนองความต้องการของคนทั่วไปจึงเป็นสิ่งที่จะต้องกระทำ นอกจากนี้การสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ยังรวมถึงไปถึงบุคคลกลุ่มอื่นๆ เช่น ราษฎรท้องถิ่น มัคคุเทศก์และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดูแลรับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย (สุนทรีย์ชัยปาไม้, 2538)

นักท่องเที่ยวที่มุ่งศึกษาธรรมชาติ เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญในการปลูกฝังให้มีทัศนคติที่ดีต่อการรักษาสภาพแวดล้อม ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมกลุ่มบุคคลดังกล่าวให้เรียนรู้อย่างมีความสุข การเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมที่ดี จะส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านสติปัญญา

นักจิตวิทยาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจคือผลงานของ Standford and Binet ผลการศึกษาพบสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาทางปัญญามากกว่าพันธุกรรม (สุชา จันท์ธอม, 2536)

กระบวนการเรียนรู้ที่พึงประสงค์จะต้องมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้สนับสนุน ทุกคนได้พัฒนาตามศักยภาพจากปัญหาจริง ประสบการณ์จริงตามธรรมชาติเชื่อมโยง

ศาสตร์ต่างๆ ในชีวิตซึ่งจะต้องเปิดโอกาสให้คิด ใคร่ครวญ ได้ศึกษา แสวงหาความรู้ ความจริงด้วยตนเอง ได้ตัดสินใจและแก้ปัญหาที่จะทำประโยชน์ให้สังคม (กรมวิชาการ, 2539)

บรรยากาศที่ดีจะช่วยส่งเสริมความสนใจ ทำให้สุขภาพจิตดีเกิดการร่วมแรงร่วมใจในการทำกิจกรรมให้สำเร็จด้วยดี ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงธรรมชาติว่าการเรียนรู้คือ ความต้องการของแต่ละคน สิ่งเร้าทำให้เกิดความสนใจ การตอบสนอง (กรมวิชาการ, 2539)

สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ปลูกฝังเจตคติและค่านิยมที่ดี สร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับบุคคล (กรมวิชาการ, 2539) แหล่งเรียนรู้ภายนอกโดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะให้บรรยากาศในการเรียนรู้ที่เป็นอิสระ สนุกสนาน เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นที่มาแห่งความรู้สึกรักนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในการเรียนรู้ที่ดี

2) ความรู้สึกรักนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง (Self Concept) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความรู้สึกและการรับรู้ ซึ่งแต่ละบุคคลมีต่อตัวเขาเอง ทัศนคติเป็นสิ่งสำคัญเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทัศนคติเกี่ยวกับ “ตน” เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมของแต่ละบุคคลแต่ละคนจะมีโลกของตัวเองและจะแสดงพฤติกรรมตามสิ่งที่ตนรับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับความรู้สึกรักนึกคิดที่แต่ละคนมีต่อตนเอง แหล่งสำคัญที่เป็นตัวกำหนดความความรู้สึกรักนึกคิดเกี่ยวกับตนเองนอกจากครอบครัวแล้วสิ่งสำคัญคือสิ่งแวดล้อม (พรธณี ช.เจนจิต, 2528)

แบบบรรยากาศที่นำไปสู่การพัฒนา Self Concept

บรรยากาศที่ท้าทาย การทำให้รู้ว่ามีความเชื่อ มีความสามารถที่จะทำงานนั้นๆ ได้
แม้ก่อนข้างยาก

บรรยากาศที่มีอิสระ การมีโอกาที่จะเลือก ตัดสินใจสิ่งที่มีความหมายและมี
คุณค่าช่วยให้มีการยอมรับนับถือตัวเอง

บรรยากาศซึ่งมีการยอมรับนับถือ การเน้นคุณค่าบุคคล ให้ความสำคัญว่ามี
คุณค่า

บรรยากาศที่อบอุ่น ความเข้าใจ เป็นมิตร ยอมรับตลอดจนให้ความช่วยเหลือ
จะทำให้กล้าติดต่อ ส่งผลให้เกิดความอบอุ่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

บรรยากาศแห่งการควบคุม บรรยากาศที่ปล่อยตามสบายเกินไปโดยปราศจาก
กติกา จะพัฒนาการยอมรับนับถือตนเองได้น้อยกว่าบรรยากาศแห่งการควบคุมที่มีใช้การลงโทษ
แต่จากการพูด ที่แข็ง เพื่อสร้างนิสัย

บรรยากาศแห่งความสำเร็จ การได้รับความเห็นชอบจากบุคคลที่มีความสำคัญ คนที่ฉลาดจะพูดถึงจุดสำเร็จ การได้รับความเห็นชอบจากบุคคลที่มีความสำคัญจะมีผลต่อความสำเร็จ คนที่ฉลาดจะพูดถึงจุดสำเร็จมากกว่าความล้มเหลวเพื่อให้เกิดกำลังใจ (พรรณี ช.เจนจิต, 2539)

บรรยากาศทางการเรียนรู้จากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีการจัดการที่ดีสามารถสร้าง Self Concept ให้กับผู้เข้าไปสัมผัสธรรมชาติจนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติตนในฐานะเป็นผู้หนึ่งในสังคมที่สามารถร่วมรักษาสิ่งแวดล้อมของพวกเขาไว้ในสถานที่งดงามเช่นเดิมตลอดไป

3) ห้องเรียนธรรมชาติ

ห้องเรียนธรรมชาติที่มีขนาดใหญ่และมีความหลากหลายทางชีวภาพสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ได้มาก แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามพื้นที่ป่าอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สวนรุกชาติ สวนพฤกษศาสตร์ ดงกรณีตัวอย่างที่ลำอี่ชู เขตพิทักษ์ป่าหนองรี เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาลักพระ จังหวัดกาญจนบุรี (ภัสร์นวี ศรีสุวรรณ, 2544) ดังนี้

สายัญย์ น้าทิพย์ เป็นเจ้าหน้าที่พิทักษ์ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาลักพระ ในฐานะผู้สื่อความหมายทางธรรมชาติที่ผ่านมารอบรมโดยกรมป่าไม้แล้ว เขากับเพื่อนๆ นักพิทักษ์ป่าทำงานด้านประชาสัมพันธ์ของเขตพิทักษ์ป่าหนองรี อีก 9 คน ได้ช่วยกันออกแบบเส้นทางศึกษาธรรมชาติลำอี่ชู ระยะทาง 1,500 เมตร ซึ่งสภาพพื้นที่เป็นป่าไผ่ให้กลายเป็นเส้นทางที่มีจุดศึกษาถึง 9 จุด ประกอบด้วยจุดเริ่มต้น ไกลเคนส์ ประตู รอยต่อป่า พุพอน พุน้ำ และลานหิน ซึ่งนับว่ารวบรวมลักษณะสำคัญของความเป็นป่าผลัดใบเมืองร้อนไว้ได้อย่างพอเพียง เพื่อการสื่อให้รู้ว่าทุกสิ่งในป่ามีความเชื่อมโยงกัน จะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้ นับเป็นตัวอย่างหนึ่งของการนำพื้นที่ศักยภาพมาพัฒนาให้เป็นห้องเรียนธรรมชาติเพื่อรองรับความต้องการของนักศึกษาธรรมชาติได้เป็นอย่างดี

ห้องเรียนธรรมชาติได้ให้ทั้งความรู้และสร้างความตระหนักแก่ผู้ได้เข้าไปสัมผัสให้มีความรักและหวงแหนในธรรมชาติ นักสื่อความหมายทางธรรมชาติซึ่งส่วนมากในปัจจุบันจะเป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้เสียส่วนใหญ่เป็นผู้ทำหน้าที่ให้ความรู้ ปลุกฝังให้ผู้สนใจศึกษาธรรมชาติ นักสื่อความหมายธรรมชาติที่มีเพียงเจ้าหน้าที่ป่าไม้เท่านั้นไม่เพียงพอต่อการปลุกฝังให้คนทั้งประเทศร่วมตระหนักในคุณค่าของธรรมชาติได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น ครูผู้มีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนและสามารถเผยแพร่แนวคิดในการรักษาธรรมชาติได้มากกว่าด้วยโอกาสจากเจ้าหน้าที่การงานจึงไม่ควรมองข้ามที่จะใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อเป็นห้องเรียนธรรมชาติให้เด็กได้แหล่งเรียนรู้ใหม่ๆ หลากหลายได้สัมผัสบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน ครูอาจใช้ตนเป็นผู้สื่อความหมายธรรมชาติเองเพื่อสร้างหรือถ่ายทอดผู้สื่อความหมายธรรมชาติรุ่นใหม่ซึ่ง

หมายถึงนักเรียนนั่นเอง เพื่อสร้างจิตสำนึกในคุณค่าของธรรมชาติแก่ตนและสามารถเผยแพร่สู่ผู้อื่นต่อไปด้วยคำสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ซึ่งทั่วโลกให้ความสนใจรวมทั้งประเทศไทยด้วย

2.1.6 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย

2.1.6.1 นโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติ

นโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นนโยบายเชิงกลยุทธ์ที่มีที่มาจากนโยบายกฎหมาย และแผนพัฒนาของชาติด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร การจัดการป่าไม้ นโยบายด้านการท่องเที่ยวยั่งยืน นโยบายด้านการพัฒนาคนและการมีส่วนร่วม และนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 เป็นกรอบการพัฒนา นโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะสามารถสนองแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ในด้านการเสริมสร้างศักยภาพของคน การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศที่มีเสถียรภาพมั่นคงและสมดุล การปรับบทบาท ททท. ในการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว การวางแผนการพัฒนา และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์และเกิดความสมดุล และการมีบทบาทแสดงออกถึงการพัฒนาประชารัฐ ซึ่งจากกรอบนโยบายดังกล่าวสามารถกำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและจำแนกเป็นนโยบายเฉพาะด้าน และกลยุทธ์ทั้งสิ้น 6 ด้าน ได้แก่

- 1) นโยบาย/กลยุทธ์ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม
- 2) นโยบาย/กลยุทธ์ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก
- 3) นโยบาย/กลยุทธ์ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น
- 4) นโยบาย/กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาดและการนำเที่ยว
- 5) นโยบาย/กลยุทธ์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการ
- 6) นโยบาย/กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการลงทุน

ดังนั้นการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงอยู่ในกรอบการพัฒนาประเทศตามนโยบายด้านต่างๆ และภายในกระบวนการที่สนับให้เหมาะสม นโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นนโยบายเชิงกลยุทธ์เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางสำหรับระดับปฏิบัติการ เป็นการขยายนโยบายการท่องเที่ยวของประเทศ ภายใต้กรอบการพัฒนาแห่งชาติ

2.1.6.2 เป้าหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระยะ 10 ปี (จากศึกษาเมื่อ 2540)

- 1) มีการกำหนดพื้นที่เป้าหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ชัดเจน โดยพิจารณาจากลักษณะศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวและวิธีการจัดการในแหล่งท่องเที่ยว

2) ยกระดับทักษะ ความรู้ ที่จำเป็นแก่ผู้ประกอบการ แรงงานและประชาชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นทางด้านคุณภาพและปริมาณในการให้บริการที่ถูกต้อง เช่น การบริการที่פקการเป็นมัลคฤเทศก์ เป็นต้น

3) จัดให้มีการประสานเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับชาติ ภาค และจังหวัด เป้าหมายให้ครบถ้วนและขยายครบทุกจังหวัด รวมทั้งท้องถิ่นเป้าหมายให้มากที่สุดภายในระยะ 10 ปี

4) เพิ่มองค์กรพัฒนาเอกชนและกลุ่มประชาชนระดับท้องถิ่น ในการมีส่วนร่วมหรือกำกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ให้มีทั่วทุกจังหวัดเฉลี่ยร้อยละ 20 ต่อปี

5) มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติด้านการจัดการทรัพยากร สิ่งแวดล้อม การศึกษา การบริการ และการมีส่วนร่วม อย่างมีมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ชัดเจน

6) เพิ่มสัดส่วนนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากนานาชาติให้มีการขยายตัว ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี โดยให้มีนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เข้มข้น มีการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้อง มุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหลักไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง

7) เพิ่มจำนวนและสัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด

8) เพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ให้มากขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี และให้มีการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นมากขึ้น

9) ขยายงบประมาณการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาลให้มีปริมาณมากขึ้น รวมทั้งระดมการอุดหนุนจากภาคเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศให้เพิ่มมากขึ้นด้วย

10) ให้มีการใช้กฎหมายที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และมีกฎหมายและมาตรการเฉพาะสำหรับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

11) มีข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอาเซียนและอินโดจีน โดยให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านการเดินทาง การตลาด การฝึกอบรม และศูนย์กลางด้านข้อมูลสารสนเทศ (กองวางแผนโครงการ, 2540ก)

2.1.6.3 สถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย

ประเทศไทยมีศักยภาพการท่องเที่ยวโดยรวมสูงเพราะมีทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง มีความสวยงาม มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ และเป็นประเทศที่มีความสงบสุขเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ที่มีปัญหาอันเกิดจากการท่องเที่ยวแบบผุ่จน ส่วนภูฏานนั้นถึงแม้ประชาชนจะมีได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการและร่วมตัดสินใจ แต่ผู้บริหารในภาครัฐบาล

และเอกชนต่างก็เห็นพ้องและพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมและความสุขของประชาชนมีค่ามากกว่าเงินที่จะได้จากการท่องเที่ยว จึงอาจกล่าวได้ว่าปัจจัยทางการเมืองมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในออสเตรเลีย น่าสนใจมากในเรื่องการจัดการทางเดินที่ยกสูงขึ้นเหนือพื้นดินเพื่อให้สิ่งมีชีวิตดำรงอยู่ได้ มีป้ายสื่อความหมายชัดเจนตลอดเส้นทางศึกษาธรรมชาติ

กล่าวโดยสรุป หลักการพิจารณาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อการจัดการศึกษา การพิจารณาจะครอบคลุมถึง 4 ประเด็น ดังนี้ 1. ด้านแหล่งท่องเที่ยว จะต้องกระทบต่อทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิมของท้องถิ่นน้อยที่สุด 2. ด้านกระบวนการเรียนรู้ นักท่องเที่ยวจะต้องมีการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีมีความรับผิดชอบต่อธรรมชาติ สังคมและสิ่งแวดล้อม 3. ด้านการจัดการ รายได้หรือผลกำไรไม่ใช่จุดมุ่งหมายหลักแต่การประกอบการทุกครั้งต้องบวกต้นทุนสิ่งแวดล้อมเข้าไปด้วย 4. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่นหรือชุมชนควรได้รับการเพิ่มพูนความรู้ในการจัดการพัฒนา รักษา ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติด้วย

2.2 แนวคิดศักยภาพการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

การพิจารณาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการชี้วัดทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ก่อนที่จะทุ่มเทการวางแผนพัฒนาหรือส่งเสริมใดๆ เพื่อให้ดำเนินงานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์และได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างมีประสิทธิภาพ

ความเหมาะสมของพื้นที่ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้นั้น ศูนย์วิจัยป่าไม้(2541) ได้กล่าวไว้ว่า พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่มีจุดดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีคุณค่าความเป็นธรรมชาติในตัวของมันเอง การจัดการใดๆ ในพื้นที่จะมุ่งเน้นเฉพาะการให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสหรือการเข้าถึงธรรมชาติมากขึ้น เสริมสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และจรรยาบรรณด้านการอนุรักษ์และจรรยาบรรณด้านการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวมีความรับผิดชอบในการรักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติ ไม่ทำลายหรือทำให้ทรัพยากรเสื่อมโทรม รวมถึงการส่งเสริมให้ชาวบ้านท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มนัส สุวรรณ (2538) ได้กล่าวว่าจะต้องประเมินองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวอย่างน้อย 4 ประการคือ

1) ความปรารถนาของผู้เที่ยว ต้องประเมินความต้องการในประเภทและการบริหารการท่องเที่ยวของคนส่วนใหญ่ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งจะมีจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวได้แตกต่างกัน เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่เน้นความเป็นธรรมชาติจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดีกว่าชาวต่างประเทศ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภทโบราณสถาน

โบราณวัตถุ สิ่งก่อสร้างทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น สามารถใช้เป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ดี

2) ความสามารถในการใช้บริการของนักท่องเที่ยว ความสามารถด้านนี้มีขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือ การกำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายหรือค่าบริการที่สมเหตุสมผล การตั้งค่าธรรมเนียมการใช้หรือค่าบริการที่สูง จะทำให้นักท่องเที่ยวหันไปสนใจแหล่งท่องเที่ยวอื่นที่มีอัตราบริการที่ต่ำกว่าได้เป็นต้น

3) ความสะดวกในการเดินทางและการเข้าถึง แหล่งท่องเที่ยวใดตั้งอยู่ไกลเกินไป ถึงแม้การคมนาคมจะสะดวก หรือสถานที่ท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ใกล้แต่มีความยากลำบากในการเข้าถึงย่อมมีส่วนทำให้ผู้ท่องเที่ยวเกิดความท้อแท้ที่จะไปใช้บริการได้ง่าย อย่างไรก็ตาม สถานที่เช่นว่านั้นอาจจะเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวที่นิยมการผจญภัยหรือต้องการความท้าทาย

4) ความสามารถที่จะรับได้ของพื้นที่ ซึ่งสามารถพิจารณาออกเป็น 3 ประเด็น คือ 1) ความสามารถที่จะรับได้เชิงกายภาพ คือแหล่งท่องเที่ยวมีสภาพทางกายที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวตามความประสงค์ 2) ความสามารถที่จะรับได้ทางสังคม คือสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวในแต่ละลักษณะจะมีข้อจำกัดที่แตกต่างกันไป และ 3) ความสามารถที่จะรับได้เชิงนิเวศ คือสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติในและบริเวณใกล้เคียงกับสถานที่ที่จะรับได้ต่อการเปลี่ยนแปลงทางนิเวศวิทยาที่เกิดจากการพัฒนาสถานที่ดังกล่าวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เพราะการพัฒนาสถานที่ใดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอาจต้องมีการสูญเสียทรัพยากรบ้างไม่มากก็น้อย แต่ก็ต้องมีความคุ้มค่ากับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ธรรมศักดิ์ โรจนสุนทร (2512) ได้แบ่งองค์ประกอบที่สำคัญที่นำมาเป็นเครื่องชี้ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ออกเป็น 4 อย่างคือ

1) ปัจจัยจูงใจหลักของการท่องเที่ยว พิจารณาจากความสำคัญของสถานที่ตั้งและลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวขึ้นต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวหลายๆ ด้าน เช่น ความต้องการทางด้านความสงบพักผ่อน ความสนุกสนานตื่นเต้น การหาประสบการณ์และความจริง ซึ่งปัจจัยจูงใจหลักแบ่งได้ 3 ชนิด คือ

1.1) ปัจจัยจูงใจทางธรรมชาติ (Natural Assets) ได้แก่ หาดทราย ชายทะเล ป่าไม้ และน้ำตก เป็นต้น

1.2) ปัจจัยจูงใจทางประวัติศาสตร์และศาสนา (Historical and Religion Assets) ได้แก่ แหล่งประวัติศาสตร์และโบราณคดี วัด อนุสาวรีย์ และพระราชวัง เป็นต้น

1.3) ปัจจัยจูงใจทางกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น (Contemporary Product) ได้แก่ ศิลปวัฒนธรรม งานประเพณี งานฝีมือ และการดำเนินชีวิต เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งดึงดูดใจที่

มีคุณภาพสูง มีเอกลักษณ์หรือเป็นบริเวณที่มีสิ่งดึงดูดใจอยู่ใกล้กันเป็นกลุ่ม เป็นข้อที่น่าพิจารณาถึงความได้เปรียบด้วย

2) ปัจจัยประกอบ ได้แก่ คุณค่าดึงดูดใจของสภาพแวดล้อมภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และลักษณะภูมิทัศน์ อันเป็นเอกลักษณ์สภาพเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสะท้อนทำที่พฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน โจรผู้ร้าย ภัยธรรมชาติ และการเมือง

3) ปัจจัยสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกได้มาตรฐานเกี่ยวกับที่พักแรมและอาหารของนักท่องเที่ยว การสื่อความหมาย ข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น สถานบันเทิง ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

4) ปัจจัยทางโครงสร้างพื้นฐานและเส้นทางคมนาคมจะต้องพิจารณาถึงโครงข่ายการคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ที่สะดวกสบาย บริการสาธารณะ เช่น ไฟฟ้า น้ำใช้ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งโสโครก ตลอดจนระบบสื่อสารโทรคมนาคม

คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่

1) คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ความสวยงาม ลักษณะเด่นในตัวเอง ความเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ความเป็นมา ความสำคัญทางลัทธิความเชื่อและศาสนา บรรยากาศ สภาพภูมิทัศน์ทางธรรมชาติ และวิถีชีวิตโดยรอบ เป็นต้น

2) สภาพการเข้าถึง ได้แก่ สภาพของเส้นทาง ลักษณะการเดินทางใช้วิธีใด ระยะทางจากตัวเมืองไปยังแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

3) สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ที่พักแรม ร้านอาหารเครื่องดื่ม สถานบริการต่างๆ ระบบไฟฟ้า ประปา โทรศัพท สถานรักษาพยาบาล และการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

4) สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพทางกายภาพ สภาพอากาศ กลิ่น เสียง คิว ระบบนิเวศ รวมทั้งสภาพอื่นๆ ของแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณใกล้เคียง

5) ข้อจำกัดในการรับนักท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อจำกัดทางพื้นที่ ข้อจำกัดทางการบริการสาธารณูปโภค และปัญหาความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

6) ความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน ได้แก่ ความเป็นที่รู้จักแพร่หลายของแหล่งท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง

โศรยา หอมชื่น (2539) ได้สรุปความเคลื่อนไหวด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ของประเทศต่างๆ โดยกล่าวถึงการตั้งมูลนิธิเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประเทศนามิเบีย โดยเมื่อเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2538 ประเทศนามิเบียได้จัดตั้งมูลนิธิเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขึ้นหลังจากที่มีการพัฒนาเบื้องต้นมา 1 ปี และกระทรวงสิ่งแวดล้อม

และการท่องเที่ยวได้จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับชุมชน ติดตามด้วยการสัมมนาระดับชาติในเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก World Wildlife Fund-US การสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับชุมชน (The Workshop on Community-Based Tourism Enterprises) จัดขึ้นเมื่อวันที่ 24-28 เมษายน 2538 ณ เมืองWereldsend แนวคิดการสัมมนาระดับชุมชนเข้าร่วม ผลการสัมมนา: ประชากรในชนบท (คนในพื้นที่) ของนามิเบียซึ่งมีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด ควรมีบทบาทโดยตรงในการสร้างแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศเพื่อเกิดผลประโยชน์กับคนในท้องถิ่นเอง นโยบายของรัฐบาลนามิเบียก็กำหนดชัดเจนว่า ต้องเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนและผลประโยชน์สูงสุดจะต้องตกอยู่กับชุมชนท้องถิ่น และได้กล่าวถึง Australia National Ecotourism Program ว่า เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2538 ซึ่งเป็นวันสิ่งแวดล้อมโลก รัฐมนตรีซึ่งดูแลด้านการท่องเที่ยวของออสเตรเลียเองได้สัมผัสและเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของออสเตรเลีย และชาวออสเตรเลียเองได้สัมผัสและเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของออสเตรเลีย ขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างแรงสนับสนุนภายใต้ National Ecotourism Program เช่น

- การจัดพิมพ์หนังสือ The Regional Ecotourism Handbook ที่ให้ข้อมูลแก่ชุมชนภูมิภาคต่างๆ เกี่ยวกับการวางแผนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างมีประสิทธิภาพ
- การทำวิจัยและวางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยผ่านการศึกษารายให้อำนาจแก่ชุมชน
- การหาระบบพลังงานใหม่ๆ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวแบบ Eco ที่อยู่ห่างไกล เช่น ใช้พลังงานแสงอาทิตย์
- การก่อสร้างสถานที่ตั้งแคมป์พักแรมสำหรับนักท่องเที่ยวในชุมชน Angatja Atal ซึ่งนักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวออบอริจินิส
- การพัฒนากลยุทธ์สำหรับการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สำหรับในสหรัฐอเมริกาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความเคลื่อนไหวอยู่ในระดับท้องถิ่น มีการริเริ่มและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกันในระดับท้องถิ่นของอเมริกา และกำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ยังได้เป็น Sponsor ในการจัด Ecotourism Workshop ประจำปี เพื่อให้ความรู้แก่สมาชิกและผู้สนใจเกี่ยวกับหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นอกจากนี้ยังได้ริเริ่มโครงการ “\$-a-Day Pass Through Program” เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวบริจาคเงินสมทบกับองค์กรต่างๆ ที่ทำงานด้านพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

ส่วนแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติของมาเลเซียกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการ รัฐบาลมาเลเซียได้เริ่มทำโครงการพัฒนาแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแห่งชาติขึ้น วิเคราะห์แหล่งทรัพยากร

ทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม และจะมีการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันรวมถึงศักยภาพในอนาคตของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภายในประเทศ สำหรับ National Plan นี้มีเป้าหมายเพื่อ

- 1) กำหนดแนวทางและริเริ่มโครงการต่างๆ ทาง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มีความคล้ายคลึงกันในประเทศ ซึ่งจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่กว้างขึ้น
- 2) การจัดลำดับความสำคัญสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 3) การพัฒนากลยุทธ์และแนวทางสำหรับจัดโครงการต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 4) กำหนดว่าแหล่งท่องเที่ยวใดบ้างที่มีศักยภาพสำหรับจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 5) การสร้าง Capacity และการฝึกอบรมบุคลากรทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
- 6) หาดลาดนานาชาติและหากกลยุทธ์ในการส่งเสริม และมาเลเซียยังพิจารณาถึงการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านใน Southeast Asia เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของภูมิภาคนี้โดยได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน
- 7) และจุดประสงค์สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การทำให้การท่องเที่ยวแบบผจญภัยที่มีอยู่แล้ว

ในขณะนี้สามารถผสมผสานได้อย่างกลมกลืนกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเน้นการส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นอยู่ดีกินดี ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ธรรมชาติ ประเทศอินโดนีเซียได้ปราศรัยต่อชุมชนเพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในการสัมมนาปฏิบัติการระดับชาติในหัวข้อ Community-based tourism ที่จัดขึ้นเมื่อเดือนเมษายน 2538 ผู้เข้าร่วมสัมมนา กว่าร้อยคนซึ่งส่วนใหญ่เป็นตัวแทนจากชุมชนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสนใจในการพัฒนากิจการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงได้รับทราบในเรื่องบทบาทที่เหมาะสมของชุมชนชาวอินโดนีเซียในการพัฒนาท่องเที่ยว จากกลุ่มชุมชน รัฐบาล ภาคเอกชน และ NGOs การรวมตัวกันในลักษณะนี้เป็นครั้งแรกที่อินโดนีเซียจัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับงานและแผนงานของกลุ่ม NGOs และชุมชนต่างๆ ที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแล้ว และเพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับพื้นที่อื่นๆ ในประเทศ เมื่อสิ้นสุดการสัมมนาได้มีการจัดตั้ง Indonesia Ecotourism Network (INDECOM) โดยมี NGOs 3 กลุ่มทำงานร่วมกัน โดยได้รับการสนับสนุนจาก Conservative International เพื่อดำเนินการส่งเสริม INDECOM ในฐานะที่เป็นสื่อในการเผยแพร่ข่าวสารโครงการต่างๆ ทางด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนของอินโดนีเซีย

ผู้ศึกษาพอสรุปได้ว่า ศักยภาพการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง ความสามารถหรือความพร้อมในตัวเองของสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่สามารถเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา การปรับปรุง การจัดการหรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ฉะนั้นแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งจึงมีศักยภาพหรือความสำคัญของตัวเอง

แตกต่างกันออกไป การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มพื้นที่ต่างๆ จำเป็นต้องพิจารณาถึงความพร้อมหรือสามารถของสถานที่ว่ามีมากน้อยเพียงใด สมควรต่อการพัฒนาปรับปรุงอย่างไร ซึ่งหากมีแหล่งท่องเที่ยวอยู่เป็นจำนวนมากในพื้นที่นั้นๆ จำเป็นที่จะต้องคัดเลือกเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ หรือความสามารถในการรองรับการพัฒนาได้สูง มาดำเนินการพัฒนาก่อนในลำดับแรก ทั้งนี้เพื่อความเหมาะสมในข้อจำกัดทางด้านเครื่องมือ บุคลากร และงบประมาณเป็นสำคัญ

2.3 แนวทางท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเสริมสร้างมิตรภาพและสันติ

การท่องเที่ยวเป็นปัจจัยเร่งเร้าภายในของปัจเจกบุคคล รัฐบาลจะมีอำนาจต่อคนและกลุ่มได้น้อยกว่าเดิม ปัจเจกบุคคลและกลุ่มต่างๆ จะลดรัฐมากขึ้น ผ่านงานพัฒนาใหม่ๆ ของกระบวนการพันธมิตรแห่งความหวังศตวรรษที่ 21 (Alliance of Hopes for 21st Century) อันจะเป็นกลไกไปสู่การเสริมสร้างมิตรภาพและสันติภาพ เรื่องสันติภาพสามารถสืบย้อนถอยหลังไปได้หลายร้อยปี กล่าวคือ ในสังคมต่างๆ และในแขนงต่างๆ ของความรู้มนุษย์ ในภาษาและศาสนาต่างๆ มีคำและแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องสันติภาพปรากฏอยู่ซึ่งมีความหมายเทียบเคียงกันได้แม้จะไม่เหมือนกันทีเดียวก็ตาม เช่น สันติ สงบ peace (อังกฤษ) Friede (เยอรมัน) ชาลอม (ฮีบรู) Pax (โรมัน) เหนิง (จีน) การสืบสาวถึงความหมายเมื่อเวลาและสภาพสังคมเปลี่ยนไปอาจเป็นประเด็นที่สำคัญ ถ้ามองจากทางด้านรัฐศาสตร์ (กาญจนา แก้วเทพ, 2530)

Pax คือ สื่อความหมายทางภาวะที่ปราศจากสงคราม “ชาลอม” เป็นคำทักทาย สำหรับชาวอิสราเอลสื่อถึงความสงบ ความยินดีที่พระเจ้าอยู่กับท่าน “ผิง” หมายถึง การนำไปสู่การแก้ไขบางอย่างที่เป็นผลลงตัว ส่วนFriedhof ซึ่งแปลตรงตัว หมายถึง บริเวณที่อยู่อันเป็นสันติ คือสุสานสำหรับชาวเยอรมัน เป็นต้น ข้อสังเกตดังกล่าวนี้เป็นเพียงการเกริ่นถึงเรื่องที่น่าสนใจที่น่าจะได้อีกกันต่อไป และในขณะที่เดียวกันก็เป็นการนำเข้าสู่ประเด็นของคำจำกัดความว่า “สันติ” ความหมายคำนิยามของคำว่า “สันติ” ตามสามัญสำนึกและความรู้สึกรับรู้ที่คุ้นๆ กันอยู่ก็คือสันติตรงข้ามกับสงครามนวนิยามของตอลสตอย “สงครามและสันติภาพ” คงเป็นกรณีที่ทำให้ความสำนึกของเราคุ้นไปกับคำตรงกันข้ามคำนี้ คำถามที่ตามมาก็คือ (วลัย วารุณี, 2530)

ก) ทำไม “สันติภาพ” ต้องตรงกันข้ามกับ “สงคราม” คงเป็นคำถามที่ถามทั้งวิธีการคิดแบบจับคู่ของบรรดาสรรพสิ่งและถ้าวิธีการคิดแบบนี้สมเหตุสมผล ทำไมสันติภาพจึงเป็นคนละด้านกับสงคราม สำหรับคำถามแรก นักปรัชญาตะวันตกและตะวันออกบางคนถ่ายทอดวิธีการคิดแบบจับคู่มาถึงเรา เช่น “เบา” ตรงข้ามกับ “หนัก” “สูง” กับ “ต่ำ” “ความดี” กับ “ความเลว” “เย็น” กับ “ร้อน” ฯลฯ บางคู่เราอาจจะคุ้นเคยเสียจนไม่ได้ตั้งข้อสงสัยเลย แต่ถ้าเราลองตั้งคำถามดูอาจจะเห็นว่าบางคู่อาจจะไม่เป็นเช่นนั้นเสมอไป และบางสิ่งอาจจะไม่มีคู่ เช่น จริงหรือที่คำตรงข้ามขาว ทำไม

ขาวไม่ตรงข้ามแดง หรือ โด๊ะ กับ เก้าอี้ เป็นคู่ตรงข้ามกันหรือไม่ ในหลายกรณีที่เราพบว่า เราอาจไม่สามารถหาสิ่งตรงข้ามให้กับสิ่งหนึ่งได้ อย่างที่มีกวีผู้หนึ่งถามว่า “จนกระทั่งว่า” หรือ “unless” ตรงข้ามกับถนน และทำไมเมืองจึงตรงข้ามกับชนบทที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ ทำไมเราถึงมีวิธีการคิดแบบจับคู่นี้คำถามนี้คงจะอยู่นอกเหนือเรื่องความหมายของสันติ แต่ก็นำเราไปสู่คำถามต่อไปคือ

ข) ถ้า “สันติภาพ” ไม่จำเป็นต้องตรงกันข้ามกับ “สงคราม” แล้วอะไรคู่ตรงข้าม แม้ว่าความหมายของ “สันติ” แต่สิ่งที่ร่วมกันในการทำความเข้าใจก็คือ ความตระหนักถึงการที่ถือว่า “สันติภาพ” คือ สภาพที่ปราศจากสงครามนั้นอาจเต็มไปด้วยความเดือดร้อน ความทุกข์เข็ญ ความยากจน ความกดขี่ข่มเหง ต่างๆ นานา เช่น สังคมที่อยู่ใต้การปกครองของเผด็จการทหารบางสังคม ซึ่งสถานะเช่นนี้แม้จะไม่มีสงคราม เราก็คงจะตะจิตตะขงใจที่จะเรียกสถานะทำนองนี้ว่าสันติ และเมื่อเราคิดถึงว่าความหมายของสงครามเองก็ไม่ใช่เพียงแค่เป็นสถานการณ์ที่สองฝ่ายหอรมากกว่าใช้กำลังอาวุธเข้าประหัตประหารกันหรือการฆ่าหมู่ซึ่งกันและกันเท่านั้น แต่สงครามยังมีด้านอื่นๆ อีก เช่น สงครามจิตวิทยา สงครามเศรษฐกิจ ฯลฯ หรือในช่วงทศวรรษ 1950 ซึ่งเป็นสถานะที่ตึงเครียดของมหาอำนาจ 2 ฝ่าย อย่างถึงขั้นเขม็งเกลียว เราก็อึ้งจ๊กกัน ในชื่อว่าสงครามเย็น เหล่านี้เป็นต้น

ดังนั้นเมื่อมีสภาวะการณ์ทางการเมือง และกฎเกณฑ์ทางการเมืองของโลกและของแต่ละประเทศ เป็นปัจจัยหนึ่งที่กำหนดและเบี่ยงเบนอุปสงค์ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ ประเทศใดก็ตามที่มีสภาวะการณ์ทางการเมืองไม่มั่นคง หรือกำลังเปลี่ยนแปลงย่อมทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกไม่ปลอดภัยหรือรู้สึกเสี่ยงในการเดินทาง จึงมีผลทำให้จำนวนผู้เดินทางและปริมาณการซื้อผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวลดลง ตัวอย่างเช่น ในปี พ.ศ. 2534 (ค.ศ. 1991) เกิดสงครามอ่าวเปอร์เซีย จำนวนนักท่องเที่ยวจากทวีปซีกโลกตะวันตกที่เดินทางสู่ซีกโลกตะวันออกมีจำนวนลดลงอย่างมาก เนื่องจากสภาวะการเมืองของประเทศอาหรับซึ่งเป็นทางผ่านเส้นทางการบินกำลังอยู่สถานะคับขัน ซึ่งเหตุการณ์นี้มีผลทำให้บริษัทสายการบินต่างๆ ต้องระงับเส้นทางการบินที่ผ่านบริเวณนี้เป็นระยะเวลาชั่วคราว นอกจากนี้ผู้ประกอบการธุรกิจอื่นๆ ได้แก่ โรงแรม บริษัทนำเที่ยว ตัวแทนจำหน่ายการท่องเที่ยวในประเทศแถบทวีปเอเชีย โดยเฉพาะเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับผลกระทบจากสภาวะการณ์เมืองโลกนี้เช่นกัน

ประวัติศาสตร์ได้แสดงให้เห็นว่าปัจเจกบุคคลมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างหรือทำลายสันติภาพ โดยเฉพาะกรณีของผู้นำสังคม เช่น ผู้บริหารประเทศหรือ ผู้นำทางจิตวิญญาณ คือ พระพุทธเจ้า พระเยซูคริสต์ ฮิตเลอร์ และคานธี เป็นต้น น่าจะกระตุ้นเตือนความทรงจำและสำนึกของผู้ศึกษาให้ตระหนักว่า ปัจเจกบุคคลอาจมีขอบเขตความสามารถเพียงใดในการกำหนดวิถีชีวิตของเพื่อนมนุษย์ร่วมโลกจำนวนมาก ตัวอย่างอันหนึ่งที่พอมองเห็นได้ในปัจจุบันก็คือ ความวิตกกังวลของชาวโลกที่ว่าหายนะภัยใหญ่หลวงอาจเกิดขึ้น เนื่องจากการแข่งขันสะสมอาวุธนิวเคลียร์

ได้ลดลงมาก และเปลี่ยนไปเป็นการค้าอาวุธ เนื่องจากการเปลี่ยนนโยบายการเมืองและสังคม ซึ่งผู้นำประเทศมหาอำนาจผู้เดียวริเริ่มขึ้น ปรากฏการณ์เช่นนี้ยืนยันว่าความรู้สึกนึกคิดและสติปัญญาของปัจเจกบุคคล เป็นเงื่อนไขสำคัญของการสร้างสรรค์สันติภาพอันพึงประสงค์ในโลกนี้

ข้อควรพิจารณาสืบเนื่องก็คือ มีวิธีการอย่างไรหรือไม่ที่จะส่งเสริมให้เกิดบุคคลเช่นนี้ขึ้นมากเพียงพอในโลก อันที่จริงปัญหาสันติภาพเป็นสิ่งที่มนุษย์ได้พยายามขบคิดแก้ไขกันมาแต่โบราณ ศาสนาต่างๆ อุบัติขึ้นก็ด้วยความปรารถนาที่จะสร้างสรรค์สังคมสันติสุข ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้บดบังความสำคัญ รวมทั้งเนื้อหาแก่นแท้ของศาสนธรรมด้วยผลผลิต ซึ่งช่วยส่งเสริมความเห็นแก่ตัวอันเป็นเงื่อนไขของความขัดแย้งรุนแรง ผู้ศึกษาเรื่องสันติภาพควรจะได้ทบทวนบทบาทสำคัญของศาสนาในแง่มุมที่ถูกต้องชัดเจนขึ้นกว่าที่เคยมา จึงทำให้สมัยก่อนผู้เดินทางถูกเรียกว่า “นักเดินทาง” และเพิ่งจะมีการเรียกนักเดินทางว่า “นักท่องเที่ยว” ในราวศตวรรษที่ 19 ที่ผ่านมานี้เอง ดังได้กล่าวมาแล้วว่าการเดินทางก่อนการปฏิวัติอุตสาหกรรมในศตวรรษที่ 18 เป็นการเดินทางที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เช่น การไปจาริกแสวงบุญ ก่อนยุคของการเดินทางเพื่อสำราญใจ(จารุบุณณฺ์ ปานานนท์ ,2542)

ดังนั้นผู้ศึกษาวิจัยพอสรุปได้ว่า ในปัจจุบันนี้มนุษย์ชาติมีความผูกพันใกล้ชิด และร่วมในชะตากรรมเดียวกันมากกว่าในยุคสมัยใดๆ ในประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์และการต้องอาศัยพึ่งพากันและกันระหว่างชาติเพิ่มพูนขอบข่ายขึ้น เนื่องมาจากการแลกเปลี่ยนความรู้และข่าวสาร การไปมาหาสู่กันของประชาชาติ โดยใช้รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวต่างๆ ในโลก การพึ่งพาอาศัยกันและกันระหว่างชาตินี้จะต้องก่อให้เกิดความร่วมมือและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบรรดาชาติทั้งหลาย ถ้ามิฉะนั้นแล้วอาจเป็นหนทางนำไปสู่ความหายนะร่วมกันได้

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อใช้ประกอบสำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาพอจะสรุปได้ ดังนี้

ลลิตา โภชนพันธ์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศสัญจรของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศสัญจรขึ้นอยู่กับขนาดกลุ่มนักท่องเที่ยว รูปแบบของการจัดท่องเที่ยว ประเภทของกลุ่มท่องเที่ยว วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางและการมีผู้ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมภายในกลุ่มนักท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้นเพ็ญศรี เจริญวานิช & นิติพล ภูตะโชติ (2541) พบว่านักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ชอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ถึงแม้ว่าจะไม่ทราบความหมายที่ชัดเจน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่ามีโอกาสทางการตลาดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และใน 5 จังหวัด โดยเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ยศ สันตสมบัติ และคณะ (2544) ได้ศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการจัดการทรัพยากร พบว่า การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและสังคมชุมชนท้องถิ่นยุคใหม่ที่ล้นไหลไปตามกระแสการพัฒนาแบบโลกาภิวัตน์ที่ไม่ยั่งยืน และฝืนธรรมชาติมีผลกระทบอย่างรวดเร็วและรุนแรงต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม และการสูญเสียทรัพยากรชีวภาพ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการพัฒนาที่จะสามารถนำพาชุมชนให้รอดพ้นจากผลกระทบดังกล่าว หันกลับไปสู่วิถีชีวิตแบบเดิมแต่ในมิติใหม่ที่จะทำให้ครอบครัวอบอุ่นชุมชนเข้มแข็ง และร่วมแรงกันพัฒนาสังคมท้องถิ่นมีความก้าวหน้าผาสุกและสันติภาพยั่งยืนยาวนาน

กฤษดา ยะการ (2543) ได้ทำการศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย อำเภอร่องควาง จังหวัดแพร่ พบว่า (1) ประชาชนตำบลแม่ทราย มีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก (2) ประชาชนมีอาชีพต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน (3) ประชาชนคาดหวังว่าได้รับประโยชน์จากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน (4) ประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน (5) ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2540) ได้ศึกษาและดำเนินงานเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเพื่อรักษาเชิงนิเวศ พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการให้บริการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือ การขาดมัคคุเทศก์ที่มีความรู้เฉพาะ ขณะเดียวกันนักท่องเที่ยวก็ขาดความรู้ความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวทั้งแง่การรักษาความสะอาดในขณะที่ท่องเที่ยว การส่งเสียงดังในแหล่งธรรมชาติ และการไม่เข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีของคนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นอย่างมาก

อุดม บัวศรี และคณะ (2532) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนารท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า แหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากยังมีได้รับการพัฒนารท่องเที่ยวพื้นฐานและการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก นอกจากนี้ยังพบแหล่งท่องเที่ยวเกิดความเสื่อมโทรมถูก

ทำลาย ขาดการจัดการใช้พื้นที่การบริการการท่องเที่ยวให้มีระบบหรือแบบแผนตลอดจนทั้งความปลอดภัย และความอบอุ่นในการท่องเที่ยวสิ่งปรากฏให้เห็นทั่วไปคือ ความไม่สะอาดของแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวยังมีน้อยอีกด้วย

ปัญญาโชติ สอนคม (2537) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าสถานภาพของพื้นที่ที่มีความสามารถรองรับการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะสาขาบริการท่องเที่ยว หากได้มีแผนการพัฒนา และการวางผังเมืองที่เหมาะสม

วิบูลย์ วงศ์กุลธนกิจ (2538) ได้ศึกษาแนวทางการวางแผนและจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทแพ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีรูปแบบของการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติและเป็นเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของจังหวัดการพัฒนาที่เกิดขึ้นย่อมเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมเดิมมีการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ผลการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมด้านการบริการโดยการประเมินสภาพปัญหาจากการสอบถามนักท่องเที่ยวการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการพบว่า ร้อยละ 95 ของนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า ปัญหาการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เดิมเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด

ประดับ เรียนประยูร (2541) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพฯ จากกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน กลุ่มประชาชน กลุ่มผู้ประกอบการ และกลุ่มตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แบบสัมภาษณ์และประเมินความเป็นไปได้พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของแผนปฏิบัติการสำหรับการนำไปปฏิบัติด้วยการวิจัยแบบเดลฟายเทคนิค (Delphi Technique) พบว่า กิจกรรมตลาดน้ำ ตลิ่งชันมีศักยภาพสูงด้านคุณค่าทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งแสดงออกถึงวิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำและผลการศึกษาการยอมรับและความเป็นไปได้ของแผนปฏิบัติการ ได้แก่ ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ทั้ง 5 ปัจจัยมีผลต่อความสำเร็จของแผนปฏิบัติการในการพัฒนาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

บุษบง กฤษณะ โยธิน (2534) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของตัวกลางในการสื่อความหมายการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว บริเวณอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า นักท่องเที่ยวเห็นว่าสื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดได้แก่ เครื่องหมายและแผ่นป้าย กับเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ ประสิทธิภาพปานกลาง ได้แก่ แผนที่ และเจ้าหน้าที่ผู้แนะนำ ประสิทธิภาพน้อย ได้แก่ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของอุทยานแห่งชาติ

นิทรรศการ และเอกสารแจก สื่อที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าควรพัฒนาปรับปรุง 3 อันดับแรก ได้แก่ เครื่องหมายและแผ่นป้าย ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ

คารุณี บุญธรรม (2543) ได้ทำการศึกษาศักยภาพของชุมชนมิ่งในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาบ้านน้ำคะ ตำบลผาซำน้อย อำเภอโป่ง จังหวัดพะเยา พบว่าศักยภาพของพื้นที่นั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยังประกอบไปด้วยด้านอื่นๆ เช่น ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน ภูมิอากาศ วัฒนธรรมประเพณี ศาสนาและความเชื่อ

จิรพร ศรีวัฒนานุกุลกิจ (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวกับความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบหลายด้าน เช่นด้านอาชีพได้มีผู้เข้ามาประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากขึ้น มีการย้ายถิ่นของประชากรเข้ามาอยู่ในหมู่บ้านมากขึ้น การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ในชุมชนเริ่มมีความห่างเหิน ทางด้านที่อยู่อาศัยมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวัสดุที่ใช้ในการสร้างบ้าน ซึ่งผลตามมาก็คือ นักท่องเที่ยวลดลง

สุนัยวิชัยป้าไม้ (2538) ได้ศึกษาวิจัยโครงการศึกษาการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ : กรณีภาคใต้ พบว่า การส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวในพื้นที่ธรรมชาติที่มีศักยภาพสูงในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น จะต้องคำนึงเสมอว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีความงดงามเป็นธรรมชาติ ถ้าส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างไรทิศทางจริงจัง ปราศจากการเอาใจใส่และความตั้งใจในการควบคุมดูแลรักษาพื้นที่ธรรมชาติแล้ว คุณค่าของพื้นที่ก็จะถูกทำลายไป

เสาวนิต ตั้งตระกูล (2533) ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดหัวหิน พบว่าสภาวะแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณชายหาดหัวหินอยู่ในขั้นดีเยี่ยม เนื่องจากองค์ประกอบต่างๆ ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทั้งที่เป็นธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้นซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณชายหาดหัวหิน ขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ ที่อยู่อาศัย และประสบการณ์การท่องเที่ยวทะเลต่างกัน มีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาดหัวหินแตกต่างกัน

ผู้ศึกษาได้สรุปผลงานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับศักยภาพการรองรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้ข้อสรุปดังต่อไปนี้

1) ในด้านการกระจายรายได้ ควรสนับสนุนให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวมีการจัดตั้งธุรกิจชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2) ควรเพิ่มความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมป่าไม้ องค์กรชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

3) ควรกำหนดทิศทางการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบของเส้นทางท่องเที่ยว

4) ควรมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และส่งเสริมให้ประชาชนประกอบธุรกิจนำเที่ยวเพิ่มขึ้น

ศกฉวรรณ พาเรอง (2540) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบที่ส่งเสริมพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนิสิตศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษาคือ ตัวแปรชั้นปี สาขาวิชาที่ศึกษา ภูมิภาค และบุคคลที่อาศัยด้วย กล่าวคือ ผู้ศึกษาในชั้นปีที่ 2 ผู้มีภูมิลำเนาในเขตเมือง ผู้อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ผู้ศึกษาในสาขาสังคมศาสตร์ และผู้ที่พักอยู่กับบิดามารดาจะไม่มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่วนผู้ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิด ผู้ศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์ และผู้มีภูมิลำเนาอยู่เขตชนบท จะมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

วุฒิเทพ อินทปัญญา และจำลอง อติภกุล (2538) ได้รายงานโครงการวิจัย ผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า

1) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ควรให้ความสนใจการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศยังมีศักยภาพอยู่มาก และผลทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นก็ใกล้เคียงกับผลจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ควรจะได้มีการศึกษาเพิ่มเติมถึงสาเหตุที่ทำให้ผู้มีรายได้ระดับสูงยังไม่ค่อยสนใจการท่องเที่ยวภายในประเทศมากเท่ากับผู้มีรายได้ต่ำ และหาวิธีการที่จูงใจให้คนไทยหันมาใช้เวลา สำหรับการท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจะต้องให้ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เป็นอันดับหนึ่ง และมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้มีรายได้ระดับต่างๆ

2) ควรศึกษาความเหมาะสมของการลงทุนในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมในสาขาอุตสาหกรรมและสาขาบริการ ซึ่งมีการเข้าสูงกว่าสาขาอื่นๆ เพื่อนำผลการศึกษามาประกอบเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายส่งเสริม กิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้ถูกต้องว่า กิจกรรมใดที่คุ้มค่ากับการลงทุน และมีการนำเข้าสู่สินค้าจากต่างประเทศมาน้อยเพียงใด

พิชญ วัยวุฒิ (2542 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของนักท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย พบว่า ส่วนประสมการตลาดในด้านผลิตภัณฑ์ (บริการ) นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการกำหนดเส้นทางเดินทางที่เหมาะสม การจัดให้พักในที่พักที่พอใจ ในด้านราคากับการกำหนดค่าบริการได้เหมาะสมกับบริการที่ได้รับในด้านช่องทางการจัดจำหน่าย นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องการให้ข้อมูลต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว

สำหรับในด้านส่งเสริมการตลาด นักท่องเที่ยวเห็นด้วยอย่างยิ่งกับสื่อโฆษณา จากแผ่นพับและคู่มือ การท่องเที่ยวและรูปเล่ม การขายบริการนำเที่ยว โดยมีพนักงานขาย การส่งเสริมการขาย นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเห็นควรมีการลดราคาในระดับปานกลางถึงมาก ในด้านประชาสัมพันธ์ที่สามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาลูกค้าได้

สุทธิชัย อบอุ่น (2541) ได้ทำการศึกษาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนเส้นทางสายลำน้ำกก พบว่าชุมชนมีศักยภาพระดับปานกลาง โดยมีศักยภาพปัจจัยต่างๆ ดังนี้ (1) การสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยว การเสนอกิจกรรมท่องเที่ยวและสื่อความหมายธรรมชาติ ซึ่งมีผลมาจากการได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว และการประสานงานระหว่างชุมชน (2) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การให้คำแนะนำความรู้ในการรักษาสถานที่ท่องเที่ยว การจัดเตรียมอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสภาพธรรมชาติ ซึ่งมีผลมาจากสภาพทางกายภาพของชุมชนเอง และการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่น (3) การกระจายรายได้ เช่น การขายของที่ระลึก การให้บริการท่องเที่ยวในชุมชน การจ้างคนในชุมชน ซึ่งมีผลจากการฝึกอบรม การติดต่อประสานงานระหว่างชุมชน

กิตติ ลิ้มสกุล (2537) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและกลุ่มประเทศอินโดจีน พบว่ามีแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวดังนี้

1. ผ่อนคลายกฎระเบียบต่างๆ ในการผ่านแดนเพื่อให้คนต่างด้าวและผู้อพยพชาวอินโดจีนเดินทางเข้าออกจากประเทศไปสู่อินโดจีนได้สะดวกขึ้น
2. สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในอินโดจีน
3. ร่วมมือกับรัฐบาลประเทศในอินโดจีน ในการหามาตรการการรักษาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมไว้ให้ยั่งยืน
4. ให้ร่วมมือกับรัฐบาลประเทศอินโดจีน โดยการร่วมพัฒนาและการลงทุนเพื่อยกระดับการบริหารงานทางการโรงแรม ภัตตาคาร และร้านค้าขายของที่ระลึก
5. ระบบเครือข่ายในการออกหนังสือเดินทาง (วีซ่า) เพื่อเดินทางเข้าประเทศในกลุ่มอินโดจีนให้สะดวกกว่าปัจจุบัน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวประเภทบุคคลมากขึ้น

อารยา วรรณประเสริฐ (2542 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่อง “ภาพลักษณ์ประเทศไทยในสายตานักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ” พบว่า

1. มีนักท่องเที่ยวชายมากกว่าหญิง มีอายุระหว่าง 25-34 ปีมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีถึงปริญญาโท ประกอบวิชาชีพชั้นสูง มีอาชีพทางฝ่ายบริหารและจัดการ

และนักเรียน/นักศึกษา มีถิ่นที่อยู่อาศัยในทวีปยุโรปมากที่สุด และสนใจจะเดินทางไปท่องเที่ยวที่ประเทศจีน ญี่ปุ่น และเวียดนาม มากที่สุด หากไม่ได้เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย

2. ภาพลักษณ์ในประเทศไทยในสายตาของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จัดเป็นภาพลักษณ์เชิงบวกและความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในสายตานักท่องเที่ยวที่มีอายุ และทวีปที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยต่างกัน โดยประชาชนเป็นมิตรและมีน้ำใจไมตรีดีมากเป็นภาพลักษณ์ทางบวกในระดับสูงที่สุดและประเทศไทยเต็มไปด้วยมลพิษเป็นภาพลักษณ์ที่เป็นกลางก่อนไปทางลบมากที่สุด

3. นักท่องเที่ยวมีการเปิดรับข่าวสารฯ จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ในระดับต่ำมากและมีการรับรู้ข่าวสารในระดับปานกลาง

4. สื่อเฉพาะกิจ สามารถจูงใจนักท่องเที่ยวให้การตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยสูงที่สุด รองลงมา สื่อมวลชน และสื่อบุคคล ตามลำดับ

5. เพศ และ อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารฯ จากสื่อมวลชน อายุ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล ส่วนอายุ รายได้ และทวีปที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารฯ จากสื่อเฉพาะกิจ

6. ระดับการศึกษา และ อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารฯ

7. การเปิดรับข่าวสารฯ เป็นตัวแปรเดียวที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยภาพลักษณ์ประเทศไทยในสายตานักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้

8. การรับรู้ข่าวสารฯ เป็นตัวแปรเดียวที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยภาพลักษณ์ ประเทศไทยในสายตานักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้

Dawn Marie Sprecher. (2000) ได้กล่าวไว้ในวิทยานิพนธ์เรื่อง “ Village-Based Tourism Monitoring Tourism Change on the Mekong River” ว่าการพัฒนาเป็นดัชนีบ่งชี้และวัดว่าการท่องเที่ยวในบริเวณแถบลุ่มแม่น้ำโขงมีการเจริญเติบโตอย่างมีศักยภาพที่ยั่งยืน เพราะแม่น้ำโขงไหลผ่านหลายประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำให้แม่น้ำโขงมีความสำคัญในการพัฒนาทางตรงและมีโครงการนำร่องในหลายประเทศที่ต้องการสร้างกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวแถบลุ่มน้ำโขง เช่น ประเทศพม่า จีน ไทยลาว เวียดนาม และกัมพูชา ซึ่งจากผลการวิจัยหมู่บ้านทั้งสองมีการพัฒนาหมู่บ้านให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน และสามารถส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจชุมชนในอัตราที่สูงขึ้นซึ่งเป็นผลดีต่อการท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่น

2.5 กรอบแนวความคิด

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและแนวความคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหลัก ในการพัฒนากรอบแนวคิด ตัวแปรต้นในการศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิง

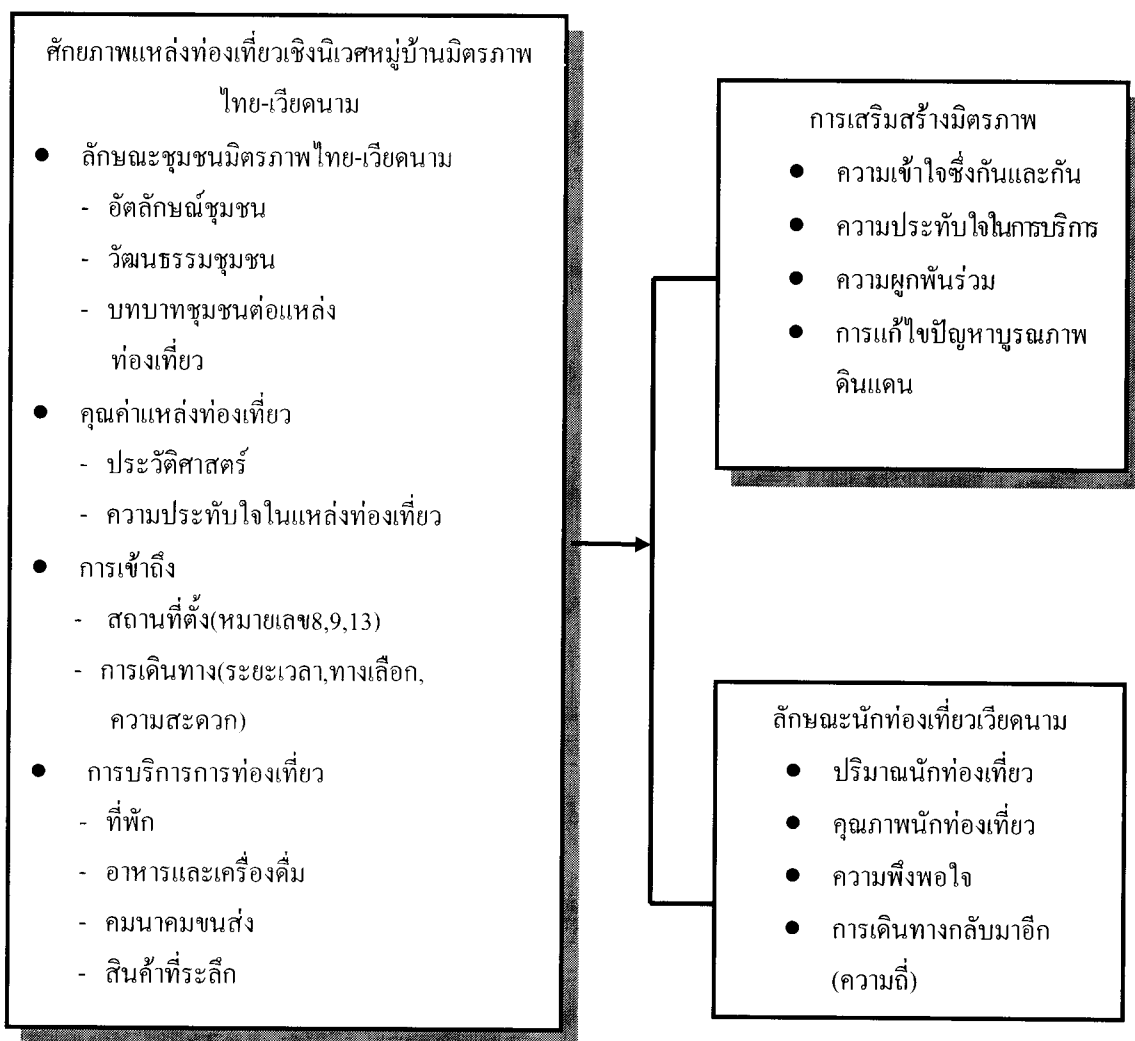
นิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม ได้แก่ อัตลักษณ์ชุมชน วัฒนธรรม ชุมชน บทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ประวัติศาสตร์ ความประทับใจ การเข้าถึง ได้แก่ สถานที่ตั้ง (หมายเลข 8,9,13) การเดินทาง (ระยะเวลา, ทางเลือก, ความสะดวก) การบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ ที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม คมนาคมขนส่ง สินค้าที่ระลึก ความปลอดภัย ตัวแปรตาม การเสริมสร้างมิตรภาพ ได้แก่ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความประทับใจ ความผูกพันร่วม การแก้ไขปัญหาบูรณาภาพดินแดน การเพิ่มนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ได้แก่ ปริมาณนักท่องเที่ยว คุณภาพนักท่องเที่ยว ความตั้งใจ การเดินทางกลับมาอีกซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

(Independent Variables)

ตัวแปรตาม

(Dependent Variables)

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ประเภท การศึกษาสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (correlational studies) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่อง ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ และการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม : กรณีศึกษาบ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาไว้ดังนี้

- 3.1 หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 ตัวแปรที่ทำการวิจัย
- 3.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.6 การเก็บและรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 การนำเสนอข้อมูล
- 3.9 ระยะเวลาการดำเนินการทำการวิจัยและงบประมาณ

3.1 หน่วยที่ใช้วิเคราะห์ (Unit of Analysis)

หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นปัจเจกบุคคล คือ นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการนำเที่ยว เขตชายแดนและประชากรหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร ที่กำหนดสำหรับการศึกษาทำการรวบรวมข้อมูลจากประชากร 3 กลุ่ม คือ

1. ผู้ประกอบการ คือ กลุ่มผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยวเขตชายแดน ทั้งหมด 5 จังหวัด ได้แก่ หนองคาย นครพนม อุดรธานี มุกดาหาร อุบลราชธานี ที่จดทะเบียนถูกต้อง จำนวน 70 คน

2. นักท่องเที่ยว คือ กลุ่มประชาชนที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน และ ต้องการสัมผัสวัฒนธรรม เรียนรู้ประวัติศาสตร์ ที่หมู่บ้านวัฒนธรรมไทย-เวียดนาม หมู่ที่ 5 ตำบล หนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 60 คน

3. ประชากร คือ แบ่งกลุ่มประชากรของหมู่บ้านนาจอก หมู่ที่ 5 ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็น 4 กลุ่ม คือ

3.1 ผู้นำชุมชน คือ กลุ่มผู้นำด้านการเมืองจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

3.2 ผู้นำเศรษฐกิจ คือ ผู้นำกลุ่มการรวมกลุ่มประกอบกิจกรรมภายในหมู่บ้านจำนวน 5 ท่าน คือ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มเย็บผ้า กลุ่มเกษตรทำนา กลุ่มทำไม้กวาดดอกหญ้า และกลุ่มท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

3.3 ผู้นำครัวเรือน คือ หัวหน้าครัวเรือนของประชากรในหมู่บ้านนาจอก จำนวน 129 ครัวเรือน

3.4 ผู้นำศาสนา คือ เจ้าอาวาสของวัดภายในหมู่บ้านนาจอก ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำนวน 2 ท่าน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 230 คน

1. ผู้ประกอบการ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง การเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการบริษัทนำเที่ยวเขตชายแดนที่จดทะเบียนถูกต้อง ทั้งหมด 5 จังหวัด ได้แก่ หนองคาย อุดรธานี นครพนม มุกดาหาร อุบลราชธานี ซึ่งสามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรกำหนดขนาดตัวอย่างของ Yamane ,1973 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 60 ตัวอย่าง จากบริษัทจดทะเบียนถูกต้อง 70 คน

2. นักท่องเที่ยว ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามที่เดินทางมาท่องเที่ยวหมู่บ้านวัฒนธรรมไทย-เวียดนาม หมู่ที่ 5 ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ซึ่งสามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรกำหนดขนาดตัวอย่างของ Yamane ,1973 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 60 ตัวอย่าง

3. ประชากร ซึ่งสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนทั้งสิ้น 110 ตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งตามกลุ่มของประชากรได้ดังนี้

3.1 ผู้นำชุมชน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งสามารถกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 5 กลุ่มตัวอย่าง

3.2 ผู้นำเศรษฐกิจ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งสามารถกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 5 กลุ่มตัวอย่าง

3.3 ผู้นำครัวเรือน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งสามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรกำหนดขนาดตัวอย่างของ Yamane ,1973 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 98 ตัวอย่าง

3.4 ผู้นำศาสนา ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งสามารถกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 2 กลุ่มตัวอย่าง

สูตรกำหนดขนาดตัวอย่างของ Yamane ,1973 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
 N คือ จำนวนประชากรที่ศึกษา
 e คือ ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้น ระดับความเชื่อมั่น 95% หรือระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่ม	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง	วิธีการสุ่มตัวอย่าง
1. ผู้ประกอบการ	70	60	Yamane ,1973 ระดับความเชื่อมั่น 95%	แบบเจาะจง
2. นักท่องเที่ยว	60	60	แบบเจาะจง	แบบบังเอิญ
3. ประชากร	141	110		
3.1 ผู้นำชุมชน	5	5	แบบเจาะจง	แบบเจาะจง
3.2 ผู้นำเศรษฐกิจ	5	5	แบบเจาะจง	แบบเจาะจง
3.3 ผู้นำครัวเรือน	129	98	Yamane ,1973 ระดับความเชื่อมั่น 95%	แบบเจาะจง
3.4 ผู้นำศาสนา	2	2	แบบเจาะจง	แบบเจาะจง
รวม	271	230		

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นมาจากเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับตัวแปรที่ทำการศึกษาระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม กรณีศึกษา:หมู่บ้านนาจอก ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม และเนื้อหาของแบบสอบถามที่ใช้เป็นคำถามแบบปลายเปิดและแบบสอบถามแบบปลายปิด

แบบสอบถามแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ได้แก่ ลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึง การบริการการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างมิตรภาพ ได้แก่ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความประทับใจ ความผูกพันร่วมและการแก้ไขปัญหาบูรณาภาพดินแดน

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ได้แก่ ปริมาณนักท่องเที่ยว คุณภาพนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจ การเดินทางกลับมาอีก (ความถี่)

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม แนวทางพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม โดยเป็นคำถามปลายปิด เพื่อเป็นข้อมูลที่ช่วยในอภิปรายหรือแปรผลข้อมูลให้ชัดเจน

3.4 ตัวแปรที่ทำการวิจัย

การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรและการวัดค่าตัวแปรในการศึกษาเชิงปริมาณดังนี้

3.4.1 ตัวแปรอิสระ (ต้น) (Independent) ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale)

1. ลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม ประกอบด้วย

- อັคคัถกษณั้ชุมชน หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา พิธีกรรม

ความเชื่อ

-วัฒนธรรมชุมชน หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงามของหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นวิถีการดำเนินชีวิตของสังคมเป็นแบบแผนที่สมาชิกในสังคมเดียวกันยึดถือปฏิบัติสืบต่อกัน เช่น ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี เป็นต้น

-บทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง กระบวนการที่กลุ่มคน ในชุมชนได้มาร่วมดำเนินการเรื่องแหล่งท่องเที่ยว ในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีความรับผิดชอบและสัมพันธ์กันมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

2. คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวไม่ใช่เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพียงอย่างเดียว ยังมีคุณค่าความรู้ทางประวัติศาสตร์และยังควบคู่ไปกับการประทับใจทางด้านประวัติศาสตร์ของแหล่งท่องเที่ยว

3. การเข้าถึง หมายถึง ความสะดวกสบายของการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว และสามารถเดินทางเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ได้ รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะเป็นเส้นทางสู่ประเทศเวียดนาม เส้นทางนครพนม-ท่าแขก หมายเลข 8 เส้นทางมุกดาหาร-สุวรรณเขต หมายเลข 9 เส้นทางอุบลราชธานี-ปากเซ หมายเลข 13 รวมทั้งมีทางเลือกในการเดินทางที่ทำให้มีความสะดวกสบายของการใช้ระยะเวลาที่ไม่มากนัก

4. การบริการท่องเที่ยว หมายถึง รูปแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับต้อนรับนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นที่พัก คมนาคมขนส่ง อาหารและเครื่องดื่ม สินค้าที่ระลึกรวมทั้งความปลอดภัย

3.4.2 ตัวแปรตาม (Dependent) การเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวเวียดนาม เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale)

การเสริมสร้างมิตรภาพประกอบด้วย

1. ความเข้าใจซึ่งกันและกัน หมายถึง การแสดงความมีมิตรไมตรีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในฐานะเจ้าบ้านกับผู้มาเยือน

2. ความประทับใจ หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกดีและน่าจดจำทางด้านการบริการที่ดีเยี่ยม

3. ความผูกพันร่วม หมายถึง ความรู้สึกหรือความมีจิตสำนึกของนักท่องเที่ยวหรือคนในชุมชนว่าเป็นส่วนหนึ่งของสถานที่ท่องเที่ยว

4. การแก้ไขปัญหาบูรณาการดินแดน หมายถึง การใช้การท่องเที่ยวเป็นตัวเชื่อมโยงในการลดข้อขัดแย้งระหว่างประเทศในอดีตลง เพื่อไปสู่สันติภาพระหว่างรัฐ

ลักษณะนักท่องเที่ยวเพิ่มปริมาณ

1. ปริมาณนักท่องเที่ยว หมายถึง จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินมาเยี่ยมชมเพิ่มขึ้นในขนาด

2. คุณภาพนักท่องเที่ยว หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มีกำลังใช้จ่ายระหว่างท่องเที่ยว

3. พึงพอใจ หมายถึง สิ่งที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการเดินทางมาท่องเที่ยว

4. การเดินทางกลับมาอีก หมายถึง จำนวนความถี่ที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางกลับมาอีกที่มากกว่า 1 ครั้ง

3.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.5.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.5.2 สร้างแบบแนวความคิดในการวิจัย โดยพิจารณาถึงแนวความคิดให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา

3.5.3 นำแบบสอบถามไปปรึกษาคณะกรรมการ ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงในเชิงเนื้อหา (Content Validity)

3.5.4 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ โดยคำแนะนำคณะกรรมการที่ปรึกษา

3.5.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่จำนวน 30 ชุด ในพื้นที่ เพื่อหาความเชื่อถือ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) จากสูตรของครอนบาช (Cronbach)(ชูศรี วงศ์รัตน์,2541) ดังสูตรต่อไปนี้

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{\sum s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 n แทน จำนวนข้อคำถามของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
นำค่าทดลองใช้ (Tryout) มาคำนวณหาค่าเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา

3.5.6 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงโดยคำปรึกษาของคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อนำไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.6 การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยตามปฏิบัติขั้นตอนนี้

3.6.1 แหล่งข้อมูล ได้มาจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามที่จะทำการเก็บรวบรวมในภาคสนาม และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากการศึกษาเอกสารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แนวคิดจากบุคคลซึ่งเป็นนักวิชาการ

3.6.2 ส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่าง และรวบรวมแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืน

3.6.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของคำตอบ

3.6.4 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากโปรแกรม SPSS แปรผลเพื่ออธิบายให้เห็นถึงศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดยนำแบบสอบถามจัดทำบรรณารักษ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง นำมาลงรหัสแล้วนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อแปรผลข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่าความถี่ (F) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ยเลขคณิต (X) และการวิเคราะห์ข้อมูลสหสัมพันธ์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม โดยใช้วิธีการทดสอบด้วยสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสหสัมพันธ์ด้วยการทดสอบศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความสัมพันธ์กับเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรทุกตัวเข้าไปพร้อมกัน (Enter Multiple Regression Analysis) เพื่อพยากรณ์ผลต่อการเสริมสร้างและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

3.8 การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาแปลผลแล้วนำเสนอเป็นตารางพร้อมอธิบายประกอบ

3.8.1 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

3.8.2 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ

3.8.3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

3.8.4 นำเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

3.8.5 นำเสนอผลการวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

บทที่ 4

บริบทชุมชน

บริบทชุมชน โดยอธิบายถึงสภาพทั่วไปทางภูมิศาสตร์ ลักษณะภูมิประเทศทั่วไป สภาพทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม แหล่งท่องเที่ยวของหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้ศึกษาได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 4.1 สภาพทั่วไป ได้แก่ ทางภูมิศาสตร์ ลักษณะภูมิประเทศ
- 4.2 สภาพทางเศรษฐกิจ
- 4.3 สภาพทางสังคม ได้แก่ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อและศาสนา
- 4.4 แหล่งท่องเที่ยว ของหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

4.1 สภาพทั่วไป

สภาพทางภูมิศาสตร์ของหมู่บ้านนาจอก หมู่ที่ 5 อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

- ทิศเหนือ จด ตำบลนาราชควาย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
- ทิศใต้ จด ตำบลคำเตย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
- ทิศตะวันออก จด ตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
- ทิศตะวันตก จด ตำบลนาทราย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

สภาพภูมิประเทศของหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ซึ่งลักษณะภูมิประเทศทั่วไปของหมู่บ้านนาจอก จะมีลักษณะเป็นที่ราบสูง เป็นเนินของพื้นที่โดยเฉลี่ยสูงระดับน้ำทะเลประมาณ 150 เมตร มีประชากรทั้งหมด 734 คน มีจำนวนครัวเรือน 129 หลังคาเรือน

4.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

สภาพทางเศรษฐกิจของหมู่บ้านนาจอก หมู่ที่ 5 อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ โดยจำแนกผู้ประกอบอาชีพต่างๆ ได้ดังนี้ ทำนา ทำไร่ ร้อยละ 80 ทำสวน ร้อยละ 5 เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 3 ค้าขาย ร้อยละ 7 รับราชการ ร้อยละ 1.30 กรรมกรรับจ้าง ร้อยละ 3.15 ประกอบอาชีพอื่นๆ ร้อยละ 0.552.2

4.3 สภาพทางสังคม

วัฒนธรรมของหมู่บ้านนาจอก หมู่ที่ 5 อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จะมีลักษณะทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศเวียดนาม เนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่มีเชื้อสายเวียดนาม จึงยังคงรักษาวัฒนธรรมของเวียดนามเอาเป็นอย่างดี เช่น ภาษาพูด การแต่งกาย อาหารเวียดนาม เป็นต้น

ภาษาพูด ชาวบ้านหมู่บ้านนาจอกส่วนใหญ่จะใช้ภาษาเวียดนามในการสื่อสารกันในหมู่บ้าน ซึ่งภาษาเวียดนามเป็นภาษาแบบพยางค์เดียวมี 6 เสียง ตั้งแต่เสียงสูงไปจนเสียงต่ำ ซึ่งทำให้ภาษาพูดเหมือนเสียงดนตรี ภาษาเวียดนามไม่ได้เกิดจากภาษาจีน แต่ทว่าได้รับอิทธิพลจากวรรณคดีจีนโบราณอย่างมาก คำภาษาจีนนับจำนวนหลายพันคำได้เข้ามาปะปนกับภาษาเวียดนามที่ใช้พูดกันประจำวัน

การแต่งกาย จะมีการแต่งกายตามประเพณีของชาวเวียดนามเท่านั้น โดยวันปกติทั่วไปจะแต่งกายธรรมดาทั่วไป ซึ่งเครื่องแต่งกายตามประเพณีชายชาวเวียดนามจะเป็นสีน้ำตาลและมีผ้าโพกศีรษะและรองเท้าไม้หรือรองเท้าแตะไม้ ชุดเป็นทางการจะรวมสีดำและขาว ผู้หญิงสวมกระโปรงและเสื้อคลุมสีดำ และเสื้อสีน้ำตาลอ่อน ส่วนเครื่องแต่งกายอย่างเป็นทางการของผู้หญิงมีเสื้อคลุม 3 แบบ คือ แบบสีดำหรือสีน้ำตาลอ่อน แบบสีเหลืองอ่อนและข้างในใส่สีแดงกุหลาบ ขณะสวมใส่เสื้อทั้งสามต้องติดกระดุมที่ชายโครงและส่วนที่จากอกถึงคอต้องพับออกมา เพื่อให้เห็นสีแตกต่าง 3 สี การแต่งกายสิ้นสุดโดยการสวมหมวกทรงกรวยที่เห็นอยู่ทุกๆ ที่ สำหรับเครื่องแต่งกายขอ โดยกลายเป็นชุดธรรมดาสำหรับผู้หญิง ปัจจุบันผู้หญิงหมู่บ้านนาจอกยังคงใส่ขอ โดย ในโอกาสพิเศษ

อาหารเวียดนาม ถือได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ที่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์และตกทอดสู่คนรุ่นหลังถึงแม้ว่า จะมาอยู่ที่ประเทศไทยก็ตามก็ยังมีประกอบอาหารเวียดนามอยู่ เช่น ปอเปี๊ยะหรือเน้ม ราน เป็นอาหารที่มีอยู่ในเมนูของทุกครอบครัวมานาน ช่วงเทศกาลปีใหม่ งานเลี้ยงและงานต้อนรับ ใส่ในประกอบด้วยหมูไว้มันสับ เห็ดหอมแห้ง ไข่เป็ด พริกไทย ซอสเผ็ด นำของเหล่านี้ผสมและห่อด้วยแป้งแผ่นแบนและทอดจนกระทั่งกรอบต้องกินปอเปี๊ยะที่อร่อยนี้ ขณะร้อนกับน้ำจิ้มที่ค่อนข้างเค็ม หวานเปรี้ยวและมีกลิ่นและมีรสของหอมและพริกไทย แปนเค้ก ข้าวหรือบานห์ เซียว ขนมปังญวนเป็นอาหารขึ้นชื่อส่วนผสมหลักของแป้งข้าวเจ้าผสมหัวกะทิแป้งขมิ้น และอื่นๆ แปนเค้ก ลงบนกระทะร้อนที่มีถ่านและไม้เป็นฟืนให้ควันเล็กน้อย ผู้เตรียมแป้งเล็กน้อยต้องมีมือไวและต้องสามารถกะเวลาที่แป้งเค้กจะบางมาก่อนข้างเหลือง ตรงกลางจะมีไส้ไก่ หมู ใส่ไข่ ถั่วต้นหอมสับมีสีน้ำตาลและเมื่อมันแพนเค้กแล้วนำไปใส่จานใหญ่ แยกแต่ละอันใส่ใบตอง

ประเพณี เทศกาลปีใหม่ถือว่าเป็นวันสำคัญอย่างมากของชาวบ้านนาจอก เนื่องจากเทศกาลปีใหม่ตามจันทรคติหรือเทีทเหงียนแดน เป็นเวลาที่สมาชิกในครอบครัวมารวมกันและถวาย

เครื่องเช่น ไม้ที่หิ้งบูชา เพื่อสักการะ บรรพบุรุษ เป็นเวลาสำหรับการไปเยี่ยมเยือน งานนี้ยังถือว่าเป็นโอกาสในการร่วมกินอาหารตามประเพณี เช่น บานที่ซัง (ขนมเค้กรูปสี่เหลี่ยมจากข้าวเหนียว) มันมีความหอมที่ทำให้รำลึกงานนี้ได้

ความเชื่อและศาสนา ความเชื่อของชาวบ้านหมู่บ้านนาจอก จะได้รับอิทธิพลจาก 2 วัฒนธรรมศาสนา คือ พุทธศาสนา ลัทธิขงจื้อ คริสต์ศาสนา

4.4 แหล่งท่องเที่ยว ของหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

บ้านของประธานาธิบดีโฮจิมินห์ เป็นบ้านชั้นเดียว บริเวณหน้าบ้านมีต้นมะพร้าวบริเวณโดยรอบได้ปลูกต้นหมากและต้นไม้ใหญ่เป็นอาณาเขต ในปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวยังคงรักษาสภาพเดิม มีการรวบรวมเครื่องใช้สอยและหลักฐานต่างๆ ไว้ด้วย (อยู่บริเวณบ้านนายเดี่ยว เที่ยงวัน เลขที่ 48 บ้านนาจอก หมู่ที่ 5) การมาพักอยู่บ้านนาจอกเป็นเวลา 7 ปีของท่าน เพื่อเป็นสถานที่ติดต่อประสานงานวางแผนและเคลื่อนไหว ในการต่อสู้ เพื่อปลดปล่อยชาติ ซึ่งถือได้ว่าสถานที่แห่งนี้ เป็นสถานที่ที่มีความสำคัญยิ่ง เป็นส่วนหนึ่งที่ได้ส่งผลให้การกู้ชาติประสบความสำเร็จด้วยความสำคัญ ของพื้นที่บ้านนาจอก จังหวัดนครพนม ถือเป็นคุณูปการสำคัญในการกอบกู้อิสรภาพให้แก่ประเทศ เวียดนาม

วัดพระพุทธบาท 4 รอย เป็นแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงกับหมู่บ้านนาจอก ตั้งอยู่บ้านดอนโอง หมู่ที่ 4 ตำบลหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม พระอาจารย์สายทอง ได้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2520 ซึ่งเป็นพระพุทธบาทจำลอง มาจากของเก่าแก่โบราณ โดยมีความมุ่งหมาย จะให้นครพนม มีพระพุทธบาท 4 รอย เพื่อไว้กราบไหว้บูชา และมีเป้าหมายเพื่อให้พระพุทธบาท 4 รอย แห่งนี้ เป็นวัตถุโบราณที่มีค่ามหาศาล ในอนาคต ประวัตินี้หนึ่งของพระพุทธบาท 4 รอยลักษณะพระพุทธบาท 4 รอยโดยมีลักษณะพระพุทธเจ้าทรงเสด็จมาประทับรอยพระพุทธบาท ที่ซอญๆ กันลงไปในที่แห่งเดียวกัน ซึ่งเป็นรอยพระพุทธบาทที่มีความกว้าง 9 ศอก ยาว 9 เมตร ลึกลงไป 1 เมตร ซึ่งเป็นรอยพระพุทธบาทที่ใหญ่โตมาก และจะเป็นลวดลายชัดเจนทุกๆ ภาพ 108 ภาพ ที่สวยงาม ความหมายในภาพต่างๆ ในรอยพระพุทธบาทมี 108 ภาพ ซึ่งแต่ละภาพมีความหมายเกี่ยวเนื่องกับพระพุทธเจ้าทั้งสิ้น เช่น 16 ภาพแรกจะเป็นภาพเทวบุตร ภาพเทวดา ภาพพระอินทร์ พระพรหม โดยมีความหมายว่าในยุคหนึ่งสมัยนั้น ซึ่งคนส่วนมากยังมีการนับถือเทวบุตร เทวดาพระอินทร์ พระพรหมว่าจะดลบันดาลให้เจริญรุ่งเรือง และถ้าตายแล้วก็ยังมีความปรารถนา ที่จะให้เกิดเป็นเทวบุตร เทวดา อยู่บนสวรรค์ชั้นฟ้า 500 เป็นบริวารแต่พระพุทธเจ้าทรงอยู่เหนือสิ่งต่างๆ เหล่านั้น เปรียบเหมือนทุกสิ่งอยู่ใต้รอยฝ่าพระบาทของพระพุทธเจ้าทั้งหมด โดยทรงสอนให้เชื่อกรรมเชื่อผลของกรรม ภาพต่างๆ ในรอยพระพุทธบาท ซึ่งมีความหมายถึงความพ้น โลกความเป็นผู้อยู่เหนือโลก

เหนือสมมุติเหนือบัญญัติ และเป็นความหมายของผู้ที่มีจิตไม่ติดข้องใดๆ ในโลกผู้ใดได้มา
ไหว้กราบบูชา ย่อมมีอานิสงส์มากและเป็นทางให้เราท่านทั้งหลาย ได้มาระลึกถึงพระพุทธคุณ
และจะได้ปฏิบัติตามรอยพระพุทธบาท ที่พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ทรงดำเนินมาจนพันทุกซ์
พิพิภณท์สัตวันน้ำจืด กำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง

บทที่ 5

วิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม ศึกษาลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเสริมสร้างมิตรภาพนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในรูปของตารางประกอบ โดยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

5.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

5.2 ลักษณะศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

5.3 ลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

5.5 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ

5.6 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

5.7 การอภิปรายผล

5.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะการเดินทางมาของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ดังตารางที่ 2-3

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เกินครึ่งเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.39 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 40.61 ส่วนมากมีอายุระหว่าง 55-64 ปี คิดเป็นร้อยละสูงสุด คือ 27.19 และอายุมากกว่า 64 ปี คิดเป็นร้อยละต่ำสุด คือ 8.33 ส่วนใหญ่มีสถานภาพแต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 60.79 รองลงมามีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 31.28 ส่วนมากมี

การศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.38 รองลงมา ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 21.83 ส่วนมากมีอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละสูงสุด 24.02 รองลงมา อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 22.71 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละสูงสุด 40.79 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	136	59.39
ชาย	94	40.61
รวม	230	รวม 100.0
2. อายุ		
15-24 ปี	27	11.84
25-34 ปี	45	19.74
35-44 ปี	39	17.11
45-54 ปี	36	15.79
55-64 ปี	62	27.19
มากกว่า 64 ปี	21	8.33
รวม	230	รวม 100.0
3. สถานภาพ		
โสด	74	31.28
แต่งงาน	138	60.79
หย่าร้าง	6	2.64
อื่นๆ	2	0.88
รวม	230	100.0
4. การศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	35	14.85
ประถมศึกษา	65	28.38
ม.ต้น	21	9.17
ม.ปลาย/ปวช.	16	6.99
อนุปริญญา/ปวส.	32	13.97
ป.ตรี	50	21.83

ตารางที่ 2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สูงกว่า ป.ตรี	6	2.62
อื่นๆ	5	2.18
รวม	230	รวม 100.0
5. อาชีพ		
เกษตรกรรวม	42	17.90
ค้าขาย	55	24.02
รับจ้างทั่วไป	30	13.10
พนักงานบริษัทเอกชน	28	12.23
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	52	22.71
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	15	6.55
อื่นๆ	8	3.49
รวม	230	รวม 100.0
6. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	95	40.79
5,001-10,000 บาท	74	32.46
10,001-15,000 บาท	22	9.65
15,001-20,000 บาท	12	5.26
20,000 บาทขึ้นไป	27	11.84
รวม	230	รวม 100.0

5.1.2 ลักษณะการเดินทางมาของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ได้แก่ พาหนะการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว การเดินทางมาเที่ยวโดยบริษัททัวร์

ผลการวิเคราะห์ลักษณะการเดินทางมาของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พาหนะการเดินทางโดยรถยนต์/รถเช่า คิดเป็นร้อยละสูงสุด 66.70 รองลงมา พาหนะการเดินทางโดยสารประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 20.00 ส่วนมากไม่ได้เดินทางมาที่บริษัททัวร์ คิดเป็นร้อยละสูงสุด 73.30 รองลงมาเดินทางกับบริษัททัวร์ คิดเป็นร้อยละ 26.70 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม จำแนกตามลักษณะการเดินทางมาของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ได้แก่ พาหนะการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวการเดินทางมาเที่ยวโดยบริษัททัวร์

ลักษณะการเดินทางมาของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. พาหนะการเดินทางมาท่องเที่ยว		
รถโดยสารประจำทาง	12	20.00
รถบริษัทนำเที่ยว(ซื้อทัวร์มา)	4	6.70
เรือโดยสาร	4	6.70
รถส่วนตัว/รถเช่า	40	66.70
รวม	60	100.0
2. การเดินทางมาเที่ยวโดยบริษัททัวร์		
ไม่ใช้	44	73.30
ใช้	16	26.70
รวม	60	100.0

5.2 ลักษณะศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

ลักษณะศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ได้แก่ อัตลักษณ์ชุมชน วัฒนธรรมชุมชน บทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึง การบริการการท่องเที่ยว ดังตารางที่ 4-10

5.2.1 อัตลักษณ์ชุมชน ผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์ชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านอัตลักษณ์ชุมชน โดยมีการประเมินมีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การเรียนรู้วิถีชุมชน กิจกรรมประจำวันของชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.30 รองลงมา มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.21 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านอัตลักษณ์ชุมชน เป็นรายชื่อ

ด้านอัตลักษณ์ชุมชน	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม		
	\bar{x}	SD	แปลความ
1. มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การเรียนรู้วิถีชุมชน กิจกรรมประจำวันของชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน	4.30	0.78	มากที่สุด
2. มีกิจกรรมฝึกหัดหรือเยี่ยมชม ศิลปวัฒนธรรม พื้นบ้าน เช่น การทอผ้า การจักสาน เป็นต้น	3.94	0.87	มาก
3. มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ	4.21	0.72	มากที่สุด
4. มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.09	0.81	มาก
5. มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวกับประชาชนในพื้นที่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชนหรือการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นต้น	4.20	0.71	มาก

5.2.2 วัฒนธรรมชุมชน ผลการวิเคราะห์วัฒนธรรมชุมชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านวัฒนธรรมชุมชน โดยมีการประเมินมีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.24 รองลงมา มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ความเชื่อของชุมชน ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.19 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านวัฒนธรรมชุมชน เป็นรายชื่อ

ด้านวัฒนธรรมชุมชน	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม		
	\bar{x}	SD	แปลความ
1. มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ความเชื่อของชุมชน	4.19	0.66	มาก
2. มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น	3.57	0.80	มาก
3. มีกิจกรรมการแสดงพื้นบ้าน เช่น การฟ้อนรำ การเล่นดนตรีพื้นบ้าน เป็นต้น	3.71	0.86	มาก
4. มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมชุมชน	4.18	0.77	มาก
5. มีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม	4.24	0.74	มากที่สุด

5.2.3 บทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์บทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยวพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านบทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว โดยมีการประเมินมีการร่วมมือของรัฐ เอกชน จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.38 รองลงมา มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ที่เป็นคนท้องถิ่น พร้อมในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.32 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านบทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว เป็นรายชื่อ

ด้านบทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม		
	\bar{x}	SD	แปลความ
1. มีการรวมกลุ่มของชุมชน การจัดการในรูปแบบของชมรมหรือสหกรณ์	4.11	0.75	มาก
2. มีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์	3.96	0.79	มาก
3. มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยวทราบชัดเจน	3.95	0.89	มาก
4. มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ที่เป็นคนท้องถิ่น พร้อมในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว	4.32	0.63	มากที่สุด
5. มีการช่วยอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น	4.29	0.57	มากที่สุด
6. มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ	4.27	0.55	มากที่สุด
7. มีการร่วมมือของรัฐ เอกชน จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	4.38	0.59	มากที่สุด

5.2.4 คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว โดยมีการประเมินแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีการรวบรวมเอกสารสำคัญ ภาพถ่าย เครื่องใช้สอย หลักฐานประวัติศาสตร์ต่างๆ ของอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.58 รองลงมา แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเป็นศูนย์กลางข้อมูลประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ในภูมิภาคอินโดจีนแห่งแรกในประเทศไทย ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.51 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง
นิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว เป็นรายชื่อ

ด้านคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพ ไทย-เวียดนาม		
	\bar{x}	SD	แปลความ
1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เคยเป็นสถานที่ที่ดี ประธานาธิบดีโฮจิมินห์พำนักถ้ำถ้ำ ในการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยชาติ	4.52	0.57	มากที่สุด
2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีการรวบรวมเอกสารสำคัญ ภาพถ่าย เครื่องใช้สอย หลักฐานประวัติศาสตร์ต่างๆ ของอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์	4.58	0.59	มากที่สุด
3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นศูนย์กลางข้อมูลประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ในภูมิภาคอินโดจีน แห่งแรกในประเทศไทย	4.51	0.55	มากที่สุด
4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม แสดงถึงเรื่องราวสัมพันธ์ภาพระหว่างไทย-เวียดนาม	4.42	0.61	มากที่สุด
5. ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคนหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	4.29	0.68	มากที่สุด
6. ทัศนียภาพ ความสวยงาม ภูมิประเทศของแหล่งท่องเที่ยว	4.31	0.67	มากที่สุด
7. มีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นแบบผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนามสร้างความประทับใจ	4.30	0.68	มากที่สุด
8. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนามีความน่าสนใจ	4.31	0.68	มากที่สุด

5.2.5 การเข้าถึง ผลการวิเคราะห์การเข้าถึง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านการเข้าถึง โดยมีการประเมินลักษณะภูมิประเทศของที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศเวียดนามหลายหลากเส้นทาง ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.30 รองลงมา เส้นทางที่ใช้เดินทางหาง่ายและไม่ยุ่งยากปลอดภัย ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.28 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านการเข้าถึง เป็นรายชื่อ

ด้านการเข้าถึง	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม		
	\bar{x}	SD	แปลความ
1. ลักษณะภูมิประเทศของที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศเวียดนามหลายหลากเส้นทาง	4.30	0.58	มากที่สุด
2. ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวที่อื่นในจังหวัดนครพนม	4.09	0.62	มาก
3. ความสะดวกในการเดินทางไปยังจังหวัดอื่นที่ใกล้เคียง	4.20	0.68	มาก
4. ความสะดวกในการเดินทางไปยังประเทศเวียดนาม	4.24	0.73	มากที่สุด
5. ความสะดวกในการเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว	4.26	0.60	มากที่สุด
6. เส้นทางที่ใช้เดินทางหาง่ายและไม่ยุ่งยาก ปลอดภัย	4.28	0.69	มากที่สุด
7. มีป้ายและสัญลักษณ์บอกเส้นทางเดินทางแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าใจง่าย	4.24	0.68	มากที่สุด

5.2.6 การบริการการท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์การบริการการท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านการบริการการท่องเที่ยว โดยมีการประเมินสินค้าที่ระลึกมีคุณภาพดี ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.35

รองลงมา ร้านค้าของที่ระลึกจัดอยู่ในย่านที่นักท่องเที่ยวหาซื้อได้ง่ายสะดวก ระดับมากที่ค่าเฉลี่ย 4.18 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านการบริการการท่องเที่ยว เป็นรายชื่อ

ด้านการบริการการท่องเที่ยว	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม		
	\bar{x}	SD	แปรความ
1. โครงสร้างบ้านพักมีความมั่นคง	4.12	0.87	มาก
2. บ้านพักมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงสว่างส่องถึงกัน ไม่มีกลิ่นอับ	3.94	0.66	มาก
3. มีที่นอนที่สบายตามสภาพชุมชนและเครื่องนอนที่สะอาด	3.91	0.68	มาก
4. มีห้องอาบน้ำและส้วมสะอาด	3.84	0.71	มาก
5. มีการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน	3.93	0.72	มาก
6. มีร้านอาหารให้เลือกหลายชนิด	3.80	0.76	มาก
7. อาหารสะอาด ถูกหลักอนามัย	4.03	0.69	มาก
8. มีร้านอาหารและเครื่องดื่มในชุมชน	4.00	0.73	มาก
9. มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่คอยบริการนักท่องเที่ยวที่สะอาด	3.71	0.76	มาก
10. อาหารและเครื่องดื่มมีราคาที่เหมาะสม	3.89	0.89	มาก
11. มีพาหนะหลายประเภทเข้าถึงได้	4.02	0.87	มาก
12. การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกสบาย	4.09	0.72	มาก
13. ถนนหนทาง และระบบการจราจรที่ดี	4.09	0.67	มาก
14. สินค้าที่ระลึกมีคุณภาพดี	4.35	2.72	มากที่สุด
15. ราคาเหมาะสม	4.09	0.80	มาก
16. การใช้วัสดุพื้นบ้าน	3.99	0.77	มาก
17. สินค้ามีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ	4.05	0.73	มาก
18. การบรรจุหีบห่อสวยงาม	4.04	0.78	มาก

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านการบริการการท่องเที่ยว เป็นรายชื่อ (ต่อ)

ด้านการบริการท่องเที่ยว	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม		
	\bar{x}	SD	แปรความ
19. ร้านค้าของที่ระลึกจัดอยู่ในย่านที่นักท่องเที่ยวหาซื้อได้ง่ายสะดวก	4.18	0.76	มาก
20. มีสินค้าของที่ระลึกหลากหลาย	4.05	0.85	มาก
21. มีร้านค้าของที่ระลึกในชุมชน	3.97	0.82	มาก
22. มาตรการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพของแหล่งท่องเที่ยว	4.01	0.81	มาก
23. สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน	3.94	0.66	มาก
24. มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เมื่อเกิดปัญหาขึ้นขณะท่องเที่ยว	3.93	0.82	มาก
25. มีศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	3.79	0.90	มาก
26. มีตำรวจท่องเที่ยวให้ปลอดภัยอย่างทั่วถึง	3.71	0.83	มาก

5.2.7 ภาพรวมลักษณะศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ได้แก่ ลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึง การบริการการท่องเที่ยว ผลจากการวิเคราะห์ลักษณะศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว การเข้าถึง การบริการการท่องเที่ยว พบว่า ด้านคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.40 รองลงมา การเข้าถึง ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.23 (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรความ ของศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จำแนกตามรายด้าน

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ภาพรวม (รายด้าน)		
	\bar{x}	SD	แปลความ
ลักษณะชุมชนมิตรภาพไทยเวียดนาม	4.15	0.78	มาก
คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว	4.40	0.63	มากที่สุด
การเข้าถึง	4.23	0.65	มากที่สุด
การบริการการท่องเที่ยว	3.98	0.85	มาก

5.3 ลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

ลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ ได้แก่ การเข้าใจซึ่งกันและกัน ความประทับใจ ความผูกพันร่วม การแก้ไขปัญหาบูรณาภาพดินแดน ดังตารางที่ 11-18

5.3.1 การเข้าใจซึ่งกันและกัน ผลการวิเคราะห์การเข้าใจซึ่งกันและกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินด้านการเข้าใจซึ่งกันและกัน โดยมีการประเมินมีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.44 รองลงมา มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเคยเป็นที่พำนักอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้นำของไทยก็ตาม ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.34 (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ ด้าน การเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นรายชื่อ

ความเข้าใจซึ่งกันและกัน	ระดับลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ		
	\bar{x}	SD	แปลความ
1. มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยว ที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	4.44	0.70	มากที่สุด
2. มีความจริงใจซึ่งกันและกัน ในการร่วมมือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้าน มิตรภาพไทย-เวียดนาม เพื่อก่อให้เกิดสัม พันธ์ภาพระหว่างไทย-เวียดนาม	4.30	0.60	มากที่สุด
3. มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ซึ่งแหล่ง ท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะเคยเป็นที่พำนักอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้นำของไทยก็ตาม	4.34	0.67	มากที่สุด

5.3.2 ความประทับใจ ผลการวิเคราะห์ความประทับใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมิน ด้านความประทับใจ โดยมีการประเมินแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีเรื่องราว ประวัติศาสตร์ทางด้านเมืองของประธานาธิบดีโฮจิมินห์ที่น่าสนใจ ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.52 รองลงมา แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม ประเพณีผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.42 (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรความ ของลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ ด้าน
ความประทับใจ เป็นรายชื่อ

ความประทับใจ	ระดับลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ		
	\bar{x}	SD	แปลความ
1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีเรื่องราวประวัติศาสตร์ทางด้านเมืองของประธานาธิบดีโฮจิมินห์ที่น่าสนใจ	4.52	0.53	มากที่สุด
2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีการรวบรวมเอกสารสำคัญภาพถ่าย เครื่องใช้สอย หลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่างๆ ที่อยู่ในสภาพอย่างสมบูรณ์ดั้งเดิม	4.39	0.53	มากที่สุด
3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม ประเพณีผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม	4.42	0.51	มากที่สุด
4. สภาพทัศนียภาพทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีความสวยงาม	4.39	0.61	มากที่สุด

5.3.3 ความผูกพันร่วม ผลการวิเคราะห์ความผูกพันร่วม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินด้านความผูกพันร่วม โดยมีการประเมินแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีความร่วมมือระหว่างไทยและเวียดนามศึกษาค้นคว้าและรวบรวมสิ่งของ ที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติและเรื่องราวที่สำคัญของอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ทั้งในประเทศไทยและประเทศเวียดนาม ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.41 รองลงมา แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเป็นสัญลักษณ์แห่งความร่วมมือ ในสัมพันธภาพระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.37 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรความ ของลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ ด้าน ความผูกพันร่วม เป็นรายชื่อ

ผูกพันร่วม	ระดับลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ		
	\bar{x}	SD	แปรความ
1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเป็นสัญลักษณ์แห่งความร่วมมือในสัมพันธภาพระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม	4.37	0.57	มากที่สุด
2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเป็นสถานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อประชาชนชาวเวียดนามที่ดีตอประธานาธิบดีโฮจิมินห์ที่zuführenในการกู้ชาติเวียดนามเป็นเอกราช	4.36	0.50	มากที่สุด
3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีความร่วมมือระหว่างไทยและเวียดนามศึกษาค้นคว้าและรวบรวมสิ่งของที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติและเรื่องราวที่สำคัญของอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ทั้งในประเทศไทยและประเทศเวียดนาม	4.41	0.54	มากที่สุด
4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม นำไปสู่การแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนและผู้ชำนาญระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม	4.34	0.53	มากที่สุด

5.3.4 การแก้ไขบูรณภาพดินแดน ผลการวิเคราะห์การแก้ไขบูรณภาพดินแดน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินด้านการแก้ไขบูรณภาพดินแดน โดยมีการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะทำให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามมีความรู้สึกมีความเป็นปึกแผ่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.47 รองลงมา การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรม โดยเฉพาะประเทศไทย-เวียดนามจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างประชาชนชาวไทยกับประชาชนชาวเวียดนาม ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.43 (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรความ ของลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ ด้าน
การแก้ไขบูรณภาพดินแดน เป็นรายชื่อ

การแก้ไขบูรณภาพดินแดน	ระดับลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ		
	\bar{x}	SD	แปรความ
1. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะช่วยให้เกิดการคงอยู่ของประเพณี วัฒนธรรมไทย-เวียดนามที่จะสืบสานต่อยังลูกหลานต่อไป	4.36	0.62	มากที่สุด
2. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเป็นตัวช่วยในการเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างไทย-เวียดนามได้	4.38	0.45	มากที่สุด
3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามในอนาคต จะทำให้ชาวเวียดนามมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย	4.31	0.56	มากที่สุด
4. สักยภาพแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพ ไทย-เวียดนาม จะทำให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามมีความรู้สึกมีความเป็นปึกแผ่น เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	4.47	0.54	มากที่สุด
5. การเดินทางท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะเป็นการส่งเสริมมิตรภาพสมานฉันท์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	4.32	0.54	มากที่สุด
6. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรม โดยเฉพาะประเทศไทย-เวียดนามจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างประชาชนชาวไทยกับประชาชนชาวเวียดนาม	4.43	0.56	มากที่สุด
7. การท่องเที่ยวจะเป็นการเสริมสร้างสันติภาพ ในภูมิภาคและความเข้าใจอันดี	4.35	0.66	มากที่สุด

ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ได้แก่ ปริมาณนักท่องเที่ยว คุณภาพนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจ การเดินทางกลับมาอีก

5.3.5 ปริมาณนักท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์ปริมาณนักท่องเที่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินด้านปริมาณนักท่องเที่ยว โดยมีการประเมินมีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายแก่นักท่องเที่ยวระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.44 รองลงมา ส่งเสริมให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่หลากหลายน่าสนใจจะเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.25 (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ด้านปริมาณนักท่องเที่ยว เป็นรายชื่อ

ปริมาณนักท่องเที่ยว	ระดับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม		
	\bar{x}	SD	แปลความ
1. มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายแก่นักท่องเที่ยว	4.44	0.62	มากที่สุด
2. ส่งเสริมให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่หลากหลายน่าสนใจจะเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว	4.25	0.60	มากที่สุด
3. มีการดำเนินงานด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ	3.96	0.71	มาก
4. มีข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวที่ทันสมัยพร้อมบริการนักท่องเที่ยว	4.07	0.71	มาก
5. มีบุคลากร พนักงานที่มีคุณภาพและมีความพร้อมทุกด้าน	4.02	0.77	มาก
6. มีการวางแผนนโยบาย มาตรการ การควบคุมการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและชื่อเสียงแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	4.19	0.63	มาก
7. มีการส่งเสริมการตลาดที่มีผลประโยชน์	4.13	0.74	มาก

5.3.6 ความพึงพอใจ ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินด้านความพึงพอใจ โดยมีการประเมินแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเป็นสถานที่ที่มีข้อมูลข่าวสารทางด้านประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.39 รองลงมา แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีการบริการไกด์นำเที่ยวของคนในท้องถิ่น ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.37 (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความ ของลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ด้านความพึงพอใจ เป็นรายชื่อ

ความพึงพอใจ	ระดับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม		
	x	SD	แปลความ
1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีการบริการไกด์นำเที่ยวของคนในท้องถิ่น	4.37	0.61	มากที่สุด
2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-มิตรภาพ มีการบริการที่พักรูปแบบที่แตกต่างไปจากเดิมน่าสนใจ	4.07	0.78	มาก
3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเป็นสถานที่ที่มีข้อมูลข่าวสารทางด้านประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ	4.39	0.57	มากที่สุด
4. ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	4.33	0.55	มากที่สุด

5.3.7 การเดินทางกลับมาอีก ผลการวิเคราะห์การเดินทางกลับมาอีก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินด้านการเดินทางกลับมาอีก โดยมีการประเมิน แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีประวัติศาสตร์เรื่องราวอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์จะเป็นแนะนำชักชวนชาวเวียดนามด้วยกันมาท่องเที่ยว ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.45 รองลงมา แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์พำนักจะเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามเดินทางมาท่องเที่ยวอีก ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.43 (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรความ ของลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ด้านการเดินทางกลับมาอีก เป็นรายชื่อ

การเดินทางกลับมาอีก	ระดับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม		
	\bar{x}	SD	แปรความ
1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์พำนักจะเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามเดินทางมาท่องเที่ยวอีก	4.43	0.53	มากที่สุด
2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทำให้ นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามรู้สึกว่าสถานที่มีความสำคัญต่อประเทศเวียดนาม จึงทำให้เดินทางกลับมาอีก	4.39	0.57	มากที่สุด
3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีประวัติศาสตร์เรื่องราวอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์จะเป็นแนะนำชักชวนชาวเวียดนามด้วยกันมาท่องเที่ยว	4.45	0.58	มากที่สุด

5.3.9 ภาพรวมการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม การเสริมสร้างมิตรภาพ ได้แก่ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความประทับใจ ความผูกพันร่วม การแก้ไขบูรณภาพ เป็นต้น ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ได้แก่ ปริมาณนักท่องเที่ยว คุณภาพนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจ การเดินทางกลับมาอีก เป็นต้น

ผลจากการวิเคราะห์การเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม พบว่าการเสริมสร้างมิตรภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.36 ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.15 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปรความ ของการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะ
นักท่องเที่ยวยาวเวียดนาม จำแนกตามรายด้าน

การเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะ นักท่องเที่ยวยาวเวียดนาม	ภาพรวม (รายด้าน)		
	\bar{x}	SD	แปรความ
การเสริมสร้างมิตรภาพ	4.36	0.66	มากที่สุด
ลักษณะนักท่องเที่ยวยาวเวียดนาม	4.15	0.68	มาก

5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับการ เสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวยาวเวียดนาม ดังตารางที่ 19-20

5.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับการเสริมสร้างมิตรภาพ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับการเสริมสร้างมิตรภาพ ด้วยสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) พบว่า ด้านลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว ด้านการเข้าถึง ด้านการบริการการท่องเที่ยว ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันกับการเสริมสร้างมิตรภาพอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรทั้งสองรายด้านของศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีความสัมพันธ์กันกับการเสริมสร้างมิตรภาพที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพ
ไทย-เวียดนามกับการเสริมสร้างมิตรภาพ

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การเสริมสร้างมิตรภาพ		
	Pearson Chi-Square	df.	Sig.
ลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม	100.333	15	0.730
คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว	138.744	12	0.520
การเข้าถึง	144.466	9	0.621
การบริการการท่องเที่ยว	79.976	12	0.878

5.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ผลการวิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ด้วยสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) พบว่า ด้านลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว ด้านการเข้าถึง ด้านการบริการการท่องเที่ยว ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรทั้งสองรายด้านของศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีความสัมพันธ์กับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%(ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม		
	Pearson Chi-Square	df.	Sig.
ลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม	117.595	10	0.672
คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว	136.929	8	0.651
การเข้าถึง	120.799	6	0.543
การบริการการท่องเที่ยว	52.625	8	0.568

5.5 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ

การวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ เมื่อนำตัวแปรดังกล่าวทั้งหมดมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบตัวแปรทุกตัวเข้าไปพร้อมกัน (Enter Multiple Regreeion Analysis) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการวิเคราะห์ มีรายละเอียดดังนี้

5.1.1 การวิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ ในภาพรวม พบว่า ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามส่งผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ ในภาพรวม เท่ากับ 0.621 หน่วย (ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) และ มีค่า Beta เท่ากับ 0.547 R² มีค่าเท่ากับ 0.299 โดยมีปัจจัยอื่นๆ ในสมการมีค่าคงที่ (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์สัถยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ

ตัวแปร	b	Beta	T	Sig.	R	R2
สัถยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ	0.621	0.547	9.844	0.000	0.547	0.299

5.6 สัถยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

การวิเคราะห์สัถยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม เมื่อนำตัวแปรดังกล่าวทั้งหมดมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรทุกตัวเข้าไปพร้อมกัน (Enter Multiple Regreeion Analysis) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการวิเคราะห์ มีรายละเอียดดังนี้

5.6.1 การวิเคราะห์สัถยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ในภาพรวม พบว่า สัถยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีส่งผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ในภาพรวม เท่ากับ 0.566 หน่วย (ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b) และมีค่า Beta เท่ากับ 0.565 โดยมีปัจจัยอื่นๆ ในสมการมีค่าคงที่ (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์สัถยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

ตัวแปร	b	Beta	T	Sig.	R	R2
สัถยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	0.566	0.565	10.293	0.000	0.565	0.319

5.7 การอภิปรายผล

การอภิปรายผลศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

5.7.1 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านลักษณะชุมชนมิตรภาพไทย-เวียดนาม ภาพรวม อยู่ในระดับมาก พิจารณาจากที่ค่าเฉลี่ย 4.15 อธิบายได้ว่า ชุมชนของหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีความเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การเรียนรู้วิถีชุมชน กิจกรรมประจำวันของชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน มีกิจกรรมฝึกหัดหรือเยี่ยมชม ศิลปวัฒนธรรม พื้นบ้านซึ่งสอดคล้องกับ รัชดาภรณ์ เรืองช่อ (2545) ได้ศึกษาธุรกิจท่องเที่ยวถิ่นไทยผู้ไทย : กรณีศึกษาหมู่บ้านวัฒนธรรมผู้ไทยบ้านโคกโก่ง จ.กาฬสินธุ์ พบว่า พฤติกรรมการท่องเที่ยวมีการพัฒนารูปแบบแตกต่างจากเดิม เน้นการท่องเที่ยวแบบสัมผัสธรรมชาติ ศิลปะ และวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตตามวิถีของชาวบ้านเพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องกับ สมบัติ กาญจนกิจ (2544) ได้สรุปว่า การท่องเที่ยวเป็นนันทนาการที่บุคคลและชุมชนให้ความสนใจและนิยมเลือกในช่วงเวลาว่าง หรือเวลาอิสระมากที่สุด เป็นกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตอันเกิดจากปัจจัยอิทธิพลที่มาดึงดูดความสนใจ (Attractions) ที่มีหลากหลาย ได้แก่ สิ่งแวดล้อมที่สร้างขึ้น กิจกรรมทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น ศาสนา การเมือง วิทยาศาสตร์ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ภูมิอากาศ ทัศนียภาพ ชีวิตสัตว์ป่า กิจกรรมเกมและกีฬากลางแจ้ง การบันเทิง การอาบน้ำแร่ และชิมชั้บวัสดุธรรมชาติ สมุนไพร การท่องเที่ยว นับเป็นกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมได้กับทุกเพศทุกวัย ขึ้นอยู่กับการเลือก และมีประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการการท่องเที่ยว มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวกับประชาชนในพื้นที่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชนทางด้านเกษตรกรรม เนื่องจากคนในหมู่บ้านส่วนใหญ่จะมีอาชีพปลูกผักปลอดสารพิษ เกือบทุกหลังคาเรือนเพื่อจะไว้บริโภคเองจะสามารถเห็นได้จากสวนแปลงผักต่างๆ ที่ปลูกไว้ที่หน้าบ้านของแต่ละบ้านหรือการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น โดยเฉพาะการอพยพของบรรพบุรุษจากประเทศเวียดนามมาตั้งถิ่นฐานที่บ้านนาจอก รวมทั้งความประทับใจที่มีต่อโฮจิมินห์ ครั้งที่เคยพำนักอยู่ในหมู่บ้านนาจอกเวียดนาม สิ่งที่เป็นวัฒนธรรมที่ชัดเจน ของคนในหมู่บ้านบ้านนาจอกนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย(2539) มีเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการท่องเที่ยว คือ ความพยายามที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่ยั่งยืน ซึ่งพิจารณาได้จากองค์ประกอบ 4 ประการ คือ 1. ต้องดำเนินการในเรื่องขอบเขตความสามารถของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการด้านท่องเที่ยว 2. ต้องตระหนักต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมวิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการด้านการท่องเที่ยว 3. ต้องให้ประชาชนทุกส่วนได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน 4. ต้องชี้้นำตามความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในชนบทท่องเที่ยวต่างๆ กล่าวโดยสรุป การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เพื่อการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยั่งยืน จำเป็นจะต้องคำนึงถึงความสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาบุคลากรในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและที่สำคัญต้องพัฒนาสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไป โดยใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องเหมาะสม เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและให้มีรายได้เข้าสู่ชุมชน โดยยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมเอาไว้ได้ รูปแบบต้องเริ่มต้นโดยการศึกษาและวางแผน ดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด คงจะเป็นการใช้ภาษาเวียดในการสื่อสารกันของคนในชุมชน ซึ่งพบว่าหมู่บ้านนาจอกจะมีการรวมตัวกันของกลุ่มโฮมสเตย์ โดยมีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 15 คน การนำเงินลงทุนจะมีการลงขันเพื่อเป็นเงินกองกลางคนละ 500 บาทเท่าๆ กัน จะนำเงินดังกล่าวมาใช้จ่ายหมุนเวียนในการต้อนรับนักท่องเที่ยวและจะต้องมีความพร้อมด้วยในทุกๆ ด้าน สำหรับ มีการร่วมมือของรัฐ เอกชน จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2545) ได้กล่าวถึง การท่องเที่ยวแบบชุมชนมีส่วนร่วม เป็นการท่องเที่ยวที่ได้จะพัฒนาไปสู่รูปแบบหนึ่งที่ดี ดำเนินการบนแนวคิดของการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศในชุมชน โดยเป็นการพัฒนาชุมชนพัฒนาชนบทในการไปช่วยเสริมรายได้ เรื่องการท่องเที่ยวเข้าไปสู่ชนบท การท่องเที่ยวแบบนี้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม รูปแบบการท่องเที่ยวเน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ ให้คุณค่าแก่วัฒนธรรมและระบบนิเวศในชุมชนได้มากกว่า โดยชุมชนจะมีบทบาทในการจัดการ ดำเนินกิจกรรม การควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว การเตรียมข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยว

องค์ประกอบสำคัญอีกอย่างหนึ่งของการท่องเที่ยวคือที่พัก ในการท่องเที่ยวสัมผัสวัฒนธรรมชนบทการจัดที่พักไว้บริการในชุมชน ให้นักท่องเที่ยวพักในบ้านตนเอง ซึ่งปัจจุบันมีการเรียกที่พักประเภทนี้ว่าบ้านพักโฮมสเตย์ ดังนั้น โฮมสเตย์ หมายถึง การจัดการที่พักของชาวบ้าน ซึ่งบ้านพักที่ให้บริการต้องมีห้องพักหรือพื้นที่รองรับและสามารถให้บริการแก่ผู้มาเยือนได้ตามขีดความสามารถ การพักร่วมกับชาวบ้านในชุมชนจะก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนกับนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจในวิถีชีวิตชุมชนเกิดทัศนคติที่ดีต่อชุมชน อันเนื่องมาจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน รวมถึงการที่ชุมชนและนักท่องเที่ยวได้รับความประทับใจและพึงพอใจในชุมชนด้วย

ดังนั้นสรุปได้ว่า การจัดการท่องเที่ยวแบบชุมชนมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ชุมชนมีการพัฒนาความสามารถของประชาชนต่อการดูแลและจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ตลอดถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยว จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นว่า การท่องเที่ยวสัมผัสแบบวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชุมชนในชนบท นั้นเป็นการท่องเที่ยวแบบชุมชนมีส่วนร่วม โดยการรวมกันเป็นกลุ่ม ชมรมหรือสหกรณ์ ในการจัดการบริการแก่นักท่องเที่ยวที่จะมาสัมผัสวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ทางประวัติศาสตร์ ซึ่งชุมชนอาจมีการจัดที่พักหรือเรียกว่า โฮมสเตย์ ไว้บริการ ทั้งนี้การมีส่วนร่วมในการจัดการ การบริการนักท่องเที่ยว เพื่อแสดงเอกลักษณ์ ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิต โดยชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการในด้าน ร่วมคิดวางแผน ร่วมทำกิจกรรม ร่วมดำเนินการ และร่วมรับประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่ชุมชน

ในขณะที่การจัดตั้งองค์การในระดับชุมชน ซึ่งอาจจะเป็น องค์กรที่มีรูปแบบทางการหรือไม่เป็นทางการขึ้นอยู่กับที่การรวมกลุ่มและรูปแบบในแต่ละองค์การ เช่นกัน การรวมตัวกันของประชาชนหรือชาวบ้าน ที่มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในท้องถิ่นนั้น การรวมตัวของประชาชนในท้องถิ่น ก็คือ ประชาชนรวมตัวกันจัดองค์การขึ้นมาเพื่อประกอบกิจกรรมส่วนร่วมนั้น เรียกว่า องค์กรชาวบ้าน

5.7.2 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาจากที่ค่าเฉลี่ย 4.40 อธิบายได้ว่า แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเคยเป็นสถานที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์พำนักลี้ภัย ในการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยชาติ มีการรวบรวมเอกสารสำคัญ ภาพถ่าย เครื่องใช้สอย หลักฐานประวัติศาสตร์ต่างๆ ของอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ เป็นศูนย์กลางข้อมูลประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ในภูมิภาคอินโดจีน แห่งแรกในประเทศไทย จึงทำให้เป็นในการรับความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์แสดงถึงเรื่องราวสัมพันธ์ภาพระหว่างไทย-เวียดนาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมบัติ กาญจนกิจ (2544) กล่าวว่า การเมืองการปกครองเป็นสิ่งสำคัญและทำให้มนุษย์มีความคิด วิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน นักท่องเที่ยวจำนวนมากมีความสนใจเป็นพิเศษที่อยากรู้ถึงวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของประชากรที่มีระบบการปกครองที่แตกต่างไปจากตน ในช่วงสองทศวรรษที่มา มีการปกครองสามระบบการปกครอง ได้แก่ โลกเสรีประชาธิปไตย คอมมิวนิสต์ และสังคมนิยม ซึ่งก็เป็นไปได้ด้วยความลำบาก ครั้นกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์ แยกสลายลงไป ประเทศกลุ่มเสรีประชาธิปไตยต่างก็นิยม สนใจที่จะไปท่องเที่ยวในยุโรป ตะวันตก รัสเซีย และรวมถึงสาธารณรัฐประชาชนจีน ในกรณีที่ประเทศฮ่องกงซึ่งตกไปอยู่ในความปกครองคืนจีน จึงเกิดเป็นสนใจของคนทั่วโลกและก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างมหาศาล ในทำนองเดียวกันประเทศที่มีความลังเลใจหรือเล็งเห็นไม่เข้าไปท่องเที่ยวทัศนศึกษา เช่นพม่า กัมพูชา เป็นต้น และ

สอดคล้องกับ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542) สรุปไว้ว่า การท่องเที่ยววัฒนธรรม คือ การท่องเที่ยวที่มุ่งเสนอลักษณะทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และสถานที่ต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นและเกี่ยวเนื่องกับความเป็นอยู่ของสังคมเป็นการท่องเที่ยวในเชิง การให้ความรู้และความภาคภูมิใจ และสอดคล้องกับ บริษัท มรดกโลก จำกัด (2537) กล่าวถึง การท่องเที่ยววัฒนธรรม ว่าเป็นกลไกที่แยกนักท่องเที่ยว ออกจาก นักท่องเที่ยว ได้อย่างชัดเจน ตั้งแต่ อาชีพ ฐานะเศรษฐกิจ โลกทัศน์ รสนิยม และความสนใจที่ค่อนข้างไปทางการศึกษา ทำให้อุบายรู้ อยากรู้ เห็น ความแตกต่าง และความหลากหลายทางวัฒนธรรมของสถานที่ที่ไปพบเห็น เพื่อเปรียบเทียบกับบ้านเมืองของตน สะท้อนถึงความเป็นนักคิด นักจัดการที่แสวงประสบการณ์เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตมากกว่าจะสนุกอย่างเดียว เหมือนกับนักท่องเที่ยวทั้งหลายที่เอาความพึงพอใจของตนเองเป็นที่ตั้ง โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบอย่างหนึ่งอย่างใดต่อชุมชนหรือประเทศที่ตนไปเที่ยว และสอดคล้องกับแนวคิดของ ปานใจ สุมะดิพันธ์ (2532) ปัจจัยที่ทำให้มนุษย์เดินทางท่องเที่ยวคือ ปัจจัยผลักดัน เป็นสภาพเงื่อนไขที่กระตุ้นให้เกิดแรงผลักดันบุคคลให้ตัดสินใจท่องเที่ยว ได้แก่ ความเคร่งเครียดในการทำงาน สุขภาพอนามัยที่ไม่ดี ความแออัดที่เนื่องมาจากจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ในสถานที่แปลกใหม่ ความมีศรัทธาในศาสนา การเดินทาง ไปเยี่ยมญาติ การไปทำธุรกิจและหน้าที่การงาน รวมทั้งการท่องเที่ยวเพื่อเหตุผลด้านสถานภาพและชื่อเสียงของตน ส่วนปัจจัยดึงดูด เป็นสภาพเงื่อนไขที่ดึงดูดให้บุคคลเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมที่ดีขึ้นของประชากรและประเทศชาติ เช่น รายได้ของประชากรดีขึ้น ความสะดวกของคมนาคม เป็นต้น ปัจจัยด้านแหล่งศิลปวัฒนธรรม เช่น แหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์สถาน สถานที่ทางการเมือง สถานที่ทางการศึกษา สถานที่ทางศาสนาที่น่าสนใจ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมประเพณี เทศกาลประเพณี เช่น ศิลปะการแสดง ดนตรี และภาษา เป็นต้น ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคนหมู่บ้าน มีรูปภาพไทย-เวียดนาม มีการถามไถ่บุคคลแปลกหน้าด้วยความเป็นมิตรรวมทั้งความช่วยเหลือในการบอกเส้นทางท่องเที่ยวเปรียบเสมือนลูกหลานคนหนึ่งในบ้าน สภาพทัศนียภาพ ความสวยงามของหมู่บ้านที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากหมู่บ้านที่อื่นตรงที่ บ้านส่วนใหญ่จะเป็นบ้านสวนที่เต็มไปด้วยป่าไม้ธรรมชาติ ทำให้ผู้มาเยือนรู้สึกกับความเป็นธรรมชาติและควมร่มเย็น ภูมิประเทศของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับ Michael MacNulty (2544) กล่าวถึงแนวคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวชนบท ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบพื้นที่ 3 ประการ คือ พื้นที่ที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว พื้นที่หลัก หมายถึง พื้นที่ชนบทที่ยังคงสภาพดั้งเดิมของชุมชน พื้นที่สนับสนุน หมายถึง พื้นที่ใกล้เคียงที่มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่จำเป็น ได้แก่ ธนาคาร โรงพยาบาล ไปรษณีย์ ร้านค้า เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2529)

ได้จำแนกทรัพยากรการท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท คือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หมายถึง สภาพทางกายภาพของธรรมชาติที่มีความสวยงามหรือน่าสนใจ เช่น ภูเขา แม่น้ำ น้ำตก ถ้ำ ธาร ทะเลสาบ ทะเลทราย ทะเล เกาะแก่งต่างๆ เป็นต้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนา หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นตามวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของมนุษย์ทั้งที่เป็นมรดกโลกในอดีตและสร้างขึ้นในปัจจุบันซึ่งมีลักษณะเป็นวัตถุ พื้นที่ หรือสิ่งก่อสร้าง แต่มีผลดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว อาทิ อนุสรณ์สถาน เมืองโบราณ ศาสนสถาน พระราชวังโบราณ วัดกุสุมาลย์ พิพิธภัณฑสถาน เป็นต้น ส่วนทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม หมายถึง รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมและการประพฤติปฏิบัติที่ยึดถือสืบต่อกันมา ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อการดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว อาทิ สภาพชีวิต แม่น้ำ ลำคลอง เรือแพ หมู่บ้านชาวเขา ศูนย์วัฒนธรรม สวนสนุก งานเทศกาล ประเพณีต่างๆ การแข่งขันเรือยาว การฟ้อนรำและศิลปะการแสดงต่างๆ เป็นต้น

5.7.3 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านการเข้าถึง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาจากที่ค่าเฉลี่ย 4.23 อธิบายได้ว่า มีความสะดวกสบายในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวแล้วยังสามารถที่จะเดินทางไปยังที่อื่นๆหรือจังหวัดใกล้เคียง ที่สำคัญยังสามารถเดินทางเชื่อมโยงที่มีเส้นทางหลากหลายที่จะเดินทางไปยังประเทศเวียดนาม โดยเดินทางง่าย สะดวก ปลอดภัย ซึ่งจะทำให้เป็นเหตุผลที่ช่วยในการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด โรบินสัน (1976) กล่าวว่าปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลทำให้มนุษย์เดินทางท่องเที่ยวที่สำคัญสรุปได้ว่า ลักษณะภูมิประเทศที่สวยงามและมีทัศนียภาพที่แปลกตาทัศนฐานของบริเวณพื้นที่ เช่น ภูเขา หุบเขา หน้าผา แม่น้ำ ทะเล ทะเลสาบ น้ำตกและพืชพรรณ ธรรมชาติจะเป็นสิ่งดึงดูดให้มีการเดินทางมาท่องเที่ยว ลักษณะภูมิอากาศ เป็นปัจจัยที่สำคัญบริเวณที่มีอากาศดีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ปัจจัยทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม บริเวณที่มีแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ที่สำคัญและมีชื่อเสียงจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดีมาก ความสะดวกสบายในการเข้าถึงและการคมนาคม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยวมากเพราะสถานที่ท่องเที่ยวที่เข้าถึงสะดวกคมนาคมที่ดีนักท่องเที่ยวจะมาเที่ยวมากกว่าสถานที่ท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่โดดเดี่ยวเข้าถึงลำบากและคมนาคมไม่สะดวก และสอดคล้องกับแนวคิด ประเสริฐ วิทยารัฐ (2530) กล่าวไว้ว่า การคมนาคมและการเข้าถึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว การคมนาคมที่ดีสามารถไปสู่แหล่งท่องเที่ยวได้รวดเร็วปลอดภัยแล้วค่าใช้จ่าย ในการเดินทางก็เป็นอีกประการหนึ่งที่เป็นแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว และสอดคล้องกับแนวคิด สานนท์ สุขศรี (2536) กล่าวว่า การพิจารณาในการเดินทางไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวนั้น ลักษณะภูมิประเทศ ระยะทาง ความรวดเร็ว ค่าใช้จ่ายจะเป็นสิ่งที่ใช้พิจารณา

ตัดสินใจในการเดินทาง ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ เช่น ภูเขา แม่น้ำ ชายฝั่ง จะเป็นสิ่งที่กำหนดรูปแบบของเส้นทางคมนาคม ส่วนระยะทาง ความรวดเร็ว ค่าใช้จ่ายในการเดินทางเป็นสิ่งที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกพาหนะในการเดินทาง การเลือกใช้พาหนะการเดินทางนั้น นักท่องเที่ยวในยุคปัจจุบันนี้มีโอกาสเลือกพาหนะในการเดินทาง เพื่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยปกติแล้วการตัดสินใจเลือกพาหนะในการเดินทางขึ้นอยู่กับองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน คือ ระยะเวลาของการเดินทาง จำนวนคนในกลุ่มที่เดินทางมีผลต่องบประมาณในการเดินทาง และเงินสำรองที่มีอยู่เพื่อเดินทาง องค์ประกอบอื่นๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับองค์ประกอบรวมเหล่านี้ คือ ความสะดวกสบายของพาหนะในการเดินทาง เช่น หาง่าย เวลาที่ใช้ในการเดินทางถึงจุดหมายของยานพาหนะต่างๆ สิ่งอำนวยความสะดวกในพาหนะต่างๆ สิ่งอำนวยความสะดวกในพาหนะที่ใช้เดินทาง บริเวณหรือสถานที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารมีความพร้อม ความรู้สึกด้านสถานภาพและเกียรติภูมิ และสอดคล้องกับแนวคิด ม.ล.ศุข ชุมสายและญิบพัน พรหมโยธี (2527) กล่าวว่า การคมนาคมทางบกมีความสำคัญที่สุดในการเดินทางท่องเที่ยวโดยมีถนนและทางหลวง ซึ่งมีโครงข่ายติดต่อกว้างขวาง รถยนต์เป็นพาหนะที่สามารถบรรทุกผู้โดยสารไปไหนต่อไหนได้ทั่วถึงสะดวกค่าใช้จ่ายถูก และกล่าวถึงการเดินทางทางเรือว่าลดลงไป เพราะการเดินทางทางเรือนั้นต้องใช้เวลายาวนานทำให้เกิดความล่าช้า เหนื่อยหน่าย แต่ก็ยังคงได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวอยู่ในบางท้องที่ เช่น ทะเล หรือแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นเกาะแก่ง และสอดคล้องกับแนวคิด สานนท์ สุขศรี (2536) กล่าวว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวต้องพัฒนาการคมนาคมทางอากาศควบคู่ไปด้วย การคมนาคมทางอากาศมีผลทำให้การเดินทางไปท่องเที่ยวได้ไกลๆ เนื่องจากมีความรวดเร็วในการเดินทางใช้เวลาน้อย การคมนาคมทางอากาศโดยอาศัยเครื่องบินนั้นจึงเป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมีเวลาจำกัดในการเดินทาง การคมนาคมที่ดียานพาหนะเข้าถึงได้สะดวกย่อมทำให้มีการเดินทางท่องเที่ยวมาก การเดินทางรถยนต์ รถไฟเป็นพาหนะสำคัญและเป็นที่นิยมกันมาก ค่าใช้จ่ายในการเดินทางก็ถูกส่วนทางเรือที่ค่าใช้จ่ายน้อย แต่การเดินทางล่าช้าเหมาะสำหรับการเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณที่เป็นเกาะแก่งหรือชายฝั่งทะเล การเดินทางโดยเครื่องบินนั้นมีความรวดเร็วแต่ค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง จังหวัดมุกดาหารจึงต้องใช้การคมนาคมทางบกจะสะดวกมากที่สุดยานพาหนะที่เป็นรถยนต์จึงมีความสำคัญเพราะจะสามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ดีกว่ายานพาหนะอื่นๆ

5.7.4 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านการบริการการท่องเที่ยว ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากที่ค่าเฉลี่ย 3.98 อธิบายได้ว่า ที่พักมีการจัดบริการที่พักรวมแบบโฮมสเตย์ จำนวน 15 หลังคาเรือน นอกเหนือจากจะบริการที่พักรวมสำหรับนักท่องเที่ยวที่หมู่บ้านนาจอกยังมีวัตถุประสงค์เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาชมประเพณี

ไหลเรือไฟ ของจังหวัดนครพนมด้วย ส่วนอาหารจะต้องคำนึงถึงความสะอาดและถูกหลักโภชนาการ ซึ่งภาชนะที่เกี่ยวกับการปรุงทุกชนิด และจาน ถ้วย ชามต้องสะอาด มีราคาตามความเหมาะสมไม่เป็นการเอารัดเอาเปรียบต่อนักท่องเที่ยว การสร้างมูลค่าเพิ่มของ สินค้าที่ระลึก โดยการใช้ภูมิปัญญาที่ชุมชนสั่งสมมา หรือ สิ่งที่ชุมชนริเริ่มขึ้นใหม่ จนเกิดการทำสินค้าที่ระลึกที่เป็นเอกลักษณ์ เพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งของที่ระลึกดังกล่าว อาจเป็นสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องประดับ เสื้อผ้า ตลอดจนของตกแต่ง หรือ อาหาร ขนม โดยควรใช้วัสดุหรือวัตถุดิบที่มีในชุมชนนั้นเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2541) ที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ด้านการลงทุน การผลิตสินค้า และบริการ ต้องมีความเสมอภาคเป็นธรรมในกรอบที่เหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาด้านอื่นๆ และสอดคล้องกับแนวคิด วัชรา วิชรเสถียร (2539) ได้กล่าวถึงและได้ให้ความหมายการบริหารที่เกิดจากจิตใจ เอื้ออาทรเป็นธรรมและเสมอภาคว่าการบริการ หมายถึง การกระทำที่เกิดจากจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยความปรารถนาดี ช่วยเหลือเกื้อกูลเอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่ เอื้ออาทรมีน้ำใจไมตรีให้ความเป็นธรรมและเสมอภาค ซึ่งการให้การบริการจะมีทั้งผู้ให้และผู้รับ กล่าวคือ ถ้าเป็นการบริการที่ดี เมื่อผู้ให้บริการไปแล้ว ผู้รับบริการจะเกิดความประทับใจหรือเกิดทัศนคติที่ดีต่อการบริการดังกล่าว และสอดคล้องกับแนวคิด สมเกียรติ กิจบรรจง (2543) ได้กล่าวถึง การบริการในทางที่เป็นเพียงวิธีการ เพื่อให้ลูกค้าได้รับ สินค้าและบริการที่ล้ำเลิศ โดยทีมงานและระบบงาน ภายในองค์กรทั้งฝ่ายขายและฝ่ายสนับสนุนการขายที่สามารถสร้างความสนิทสนมและมีสายสัมพันธ์ระหว่างกัน ซึ่งเป็นหนทางระหว่างกัน ซึ่งเป็นหนทางที่คงความได้เปรียบเอาไว้ นั่นก็คือ การตอบสนองความต้องการของลูกค้าด้วยการให้สิ่งที่มีประสิทธิผล มีค่าหรือให้สินค้าที่ล้ำเลิศ ในโลกปัจจุบันและอนาคต เป็นยุคที่ภาคธุรกิจเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ให้บริการต่อประชาชนจะต้องปรับปรุงพัฒนาเพื่อเกิดการ ซื้อซ้ำ หรือ ซื้อเพิ่ม จากผู้ใช้บริการหรือลูกค้า นั่นหมายถึงผู้บริหารขององค์กรและเจ้าหน้าที่ทุกระดับจะต้องใช้กลยุทธ์เพื่อเอาชนะคู่แข่งเพื่อความอยู่รอดและผลกำไรทางธุรกิจ และนับวันก็ยิ่งทวีความรุนแรงขึ้น ทั้งนี้ไม่ว่าการแข่งขันด้านภาพลักษณ์ขององค์กร สินค้าตลาด และการบริการ การบริการที่ล้ำยุคที่เน้นถึงปริมาณและคุณภาพเป็นคุณค่าและสิ่งสำคัญของการบริการ และสอดคล้องกับแนวคิด วัชรา วิชรเสถียร (2539) การบริการมีคุณลักษณะแตกต่างกันออกไป จากสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทั่วไป ได้กล่าวถึงคุณลักษณะการบริการไว้ดังนี้ การบริการในกิจกรรมหรือการกระทำที่ผู้ให้บริการปฏิบัติต่อผู้รับบริการขณะที่รับบริการผู้ซื้อหรือผู้รับบริการไม่สามารถทราบล่วงหน้าได้ว่า จะได้รับการปฏิบัติอย่างไรจนกว่ากิจกรรมการบริหารจะเกิดขึ้น การตัดสินใจจะซื้อบริการจึงจำเป็น ขึ้นอยู่กับความไว้วางใจ ซึ่งแตกต่างจากการซื้อสินค้าทั่วไปที่ผู้บริโภคสามารถหยิบจับตรวจสอบดูสินค้าก่อนที่จะตัดสินใจซื้อ การบริการทำได้เนื่องจาก ให้คำอธิบาย

สิ่งที่ลูกค้าจะได้รับคุณภาพหรืออ้างอิงประสบการณ์ ผู้ที่เคยใช้บริการมาแล้ว เช่น บริษัทการบินไทยจำกัด (มหาชน) มีชื่อเสียงในการบริการมาช้านานผู้โดยสารได้ส่งความไว้วางใจ และสอดคล้องกับแนวคิด จิตตินันท์ เศรษฐ์ (2538) ได้พูดถึงคุณลักษณะของการบริการถึงความแตกต่างจากตัวสินค้าว่าเป็นสาระสำคัญของการไว้วางใจ สิ่งที่จับต้องไม่ได้ ลักษณะที่แยกกันไม่ได้ ลักษณะไม่คงที่ ลักษณะที่ไม่สามารถเก็บไว้ได้ ลักษณะที่ไม่สามารถแสดงความเป็นเจ้าของ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า คุณลักษณะการบริการ จึงเป็นการดำเนินการหรือการวางแผนที่จะสนองต่อความต้องการของลูกค้าหรือผู้รับบริการ การบริการประกอบด้วยผู้รับบริการ ผู้ให้บริการ และสภาพแวดล้อมการบริการจะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในองค์ประกอบทั้ง 4 ส่วน เพื่อให้เกิดสิ่งที่ดีที่สุดและมีคุณภาพที่สุดต่อผู้รับบริการ

5.7.5 ลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาจากที่ค่าเฉลี่ย 4.36 อธิบายได้ว่า การรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยว เพื่อจะก่อให้เกิดความจริงใจซึ่งกันและกัน ในการร่วมมือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ซึ่งเคยเป็นที่พำนักอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้นำของไทยก็ตาม แหล่งท่องเที่ยวมีความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม ประเพณีผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม จะเป็นการสร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือน รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความร่วมมือ ในสัมพันธภาพระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม อันจะเป็นการไปสู่ความผูกพันร่วมจนเกิดการแก้ไขปัญหาบูรณาการดินแดน จนทำให้เกิดการเสริมสร้างมิตรภาพ ซึ่งจะเป็นผลตามมาด้วย โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นตัวเชื่อมโยง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด บุญเลิศ จิตต์วัฒนา (2542) ได้กล่าวว่า การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หมายถึง การกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนขึ้นล่วงหน้าว่าจะดำเนินงานอะไรจำดำเนินงานไปทำไม จะดำเนินงานที่ไหน จะดำเนินงานอย่างไร จะดำเนินงานเมื่อไร และใครจะเป็นผู้ดำเนินงานหรือรับผิดชอบ โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพื่อพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปด้วย ในขณะเดียวกันก็ได้ให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวและสร้างจิตสำนึกแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องช่วยกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพดีตลอดไป และสอดคล้องกับแนวคิด ศรีพร สมบุญธรรม (2536) กล่าวว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นทางออกที่ดีทางหนึ่งของการใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงทรัพยากรธรรมชาติ โบราณวัตถุสถาน วัฒนธรรม และประเพณีท้องถิ่น แต่อุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการ คนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่รัฐ ตลอดจนนักท่องเที่ยวในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและรอบคอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งสำหรับปัจจุบันและอนาคต โดยมีลักษณะสำคัญที่ประกอบขึ้นเป็นแนวคิดของ

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย การพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาค ควรส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างจริงจัง ก่อนการพัฒนาสู่การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เพื่อเป็นหลักประกันถึงความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวกับระบบสาธารณสุขโลกที่มีอยู่ ควรส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ ควรพิจารณาอย่างรอบคอบถึงขอบเขตที่เหมาะสมของการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งนี้ควรพยายามผลักดันให้การท่องเที่ยวได้รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่นั้นๆ ควรสนับสนุนให้มีการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยลดการค้ำกับต่างประเทศได้ทางหนึ่ง และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นนั้นๆ ด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวควรเป็นรูปแบบของงานที่มีความสนใจและได้รับผลตอบแทนสูงให้กับคนท้องถิ่น จะเห็นได้ว่าการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะต้องอาศัยกระบวนการวางแผนและมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน โดยต้องอาศัยแนวทางการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นควบคู่กันไป คือ จะทำอย่างไรในการพัฒนาเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ ขณะเดียวกันท้องถิ่นก็ยังคงดำรงไว้เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสมในปัจจุบันและยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องในอนาคต ทั้งนี้ยังรวมถึงการพัฒนาและการรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติอีกด้านหนึ่งนอกเหนือจากทางสังคม

5.7.6 ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาจากที่ค่าเฉลี่ย 4.15 อธิบายได้ว่า มีการวางนโยบาย มาตรการ การควบคุม การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและชื่อเสียงแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายแก่นักท่องเที่ยว จะเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามเดินทางมาท่องเที่ยวอีก ซึ่งสอดคล้องกับ โศรยา หอมชื่น (2539) ได้สรุปเรื่องศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอนุรักษ์ในประเทศไทยของตัวแทน Tour Operator ในอเมริกามีความเห็นว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรจะให้ความรู้แก่คนทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่มีอยู่ในเมืองไทย และสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรมีที่พักสะอาดแต่ไม่หรูหรา มัคคุเทศก์ควรผ่านการอบรมทั้งในเรื่องการนำทัวร์และมาตรการด้านความปลอดภัย Ecotourism ไม่ได้นำนักท่องเที่ยวจำนวนมากมาสู่เมืองไทย เพราะไม่ได้เป็น Mass Market แต่นักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มที่มีคุณภาพ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ขายได้ในตลาดอเมริกาจะเป็นป่าฝน ที่พักนักท่องเที่ยวจะต้องดี ปลอดภัย สะอาด เรียบง่าย มีอาหารที่ดีและสะอาด และจะต้องมีน้ำอุ่น เชื่อว่าการล่องเรือ Canoe จะสามารถขายได้ในตลาดอเมริกาทั้งนี้ Tour Operator ของคนไทยควรเน้นความปลอดภัยมากกว่านี้ กิจกรรมที่

นักท่องเที่ยวอเมริกันจะเป็นการผจญภัยเล็กๆน้อยๆ ระหว่างทัวร์ เช่น การเดินป่า การขี่ช้าง และการเดินทางน้ำ การบินไทยและตัวแทน Tour Operator ของอเมริกา ควรร่วมส่งเสริมวัฒนธรรมเกี่ยวกับอาหารไทยและผลิตภัณฑ์ต่างๆ น่าจะนำมารวมอยู่ใน Ecotourism Programs และสอดคล้องกับ ชลาพรรณ ลิขิตวสินกุล(2535) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของมัคคุเทศก์ พบว่า มัคคุเทศก์ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรมัคคุเทศก์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมงานเทศกาล ขนบธรรมเนียม ประเพณีและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ไป อยู่ในระดับปานกลาง แต่มีความตระหนักในบทบาทบาทของมัคคุเทศก์อยู่ในระดับสูง มัคคุเทศก์ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมมาก จะมีความตระหนักในการอนุรักษ์มากขึ้นตามไปด้วย

5.7.7 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด นิคม จารุณี (2536) ได้กล่าวไว้ว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวช่วยสนับสนุนฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวสังคมไทยเป็นสังคมของชาติเก่าแก่สืบเนื่องมาเป็นพันปีจึงมีวัฒนธรรม ระเบียบ ประเพณี นาฏศิลป์ การละเล่น ฯลฯ ที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นเป็นมรดกตกทอดที่ควรแก่การนำออกเผยแพร่ฟื้นฟูและอนุรักษ์ไว้ ซึ่งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังมีบทบาทในการสร้างสรรค์ความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่างๆ เมื่อเกิดการเดินทางท่องเที่ยวจากภูมิภาคหนึ่งไปยังภูมิภาคหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างประเทศก็ย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะได้ช่วยสร้างสรรค์ให้เกิดสิ่งใหม่ๆ ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น โรงแรม ภัตตาคาร สิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งก็จะต้องมีผู้ลงทุนในหลายๆ ลักษณะเป็นการสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น รวมทั้งมีส่วนช่วยเสริมสร้างสันติภาพสัมพันธไมตรี และความเข้าใจอันดีด้วยเป็นหนทางที่มนุษยต่างสังคมได้พบปะทำความรู้จักและเข้าใจกัน และสอดคล้องกับแนวคิด บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2543) ได้กล่าวถึงแนวคิดในการส่งเสริมไว้ในหนังสือการส่งเสริมการท่องเที่ยว(Tourism Promotion) ว่า ตามแนวคิดการตลาดท่องเที่ยวเป็นหลักที่ทุกประเทศมักใช้เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวยังประเทศของตนให้มากที่สุดนั้น ประเทศต่างๆ จะไม่นิ่งดูดายคอยให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวเอง ทั้งนี้เนื่องจากตลาดท่องเที่ยวมีลักษณะเป็นตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด (Monopolistic Market) หมายความว่า มีประเทศที่จะไปท่องเที่ยวมากมายหลายประเทศทำให้นักท่องเที่ยวทั้งหลายในโลกมีโอกาสที่จะเลือกเดินทางท่องเที่ยวไปยังที่ที่ตนพอใจมากที่สุด ทำให้ประเทศต่างๆ มีคู่แข่งด้านการท่องเที่ยวมากมาย จึงต้องพยายามสร้าง

แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ขึ้นให้แตกต่างจากประเทศอื่น หรือปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเก่าให้มีจุดเด่นในการดึงดูดนักท่องเที่ยวเหนือกว่าประเทศอื่น แม้ว่าประเทศต่างๆ จะมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทเดียวกันก็ตาม แต่ก็มีลักษณะบางอย่างที่แตกต่างกันอันเป็นจุดเด่นเหนือคู่แข่งขึ้นที่จะต้องสื่อสาร เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวที่คาดหวังทราบทุกอย่าง โดยถือถ้วกันว่าแหล่งท่องเที่ยวของตนมีลักษณะดีเด่นประการใด มีลักษณะส่วนไหนที่จะสร้างความพอใจให้แก่เขาได้ ถ้าหากการมีแหล่งท่องเที่ยวที่ดี แต่นักท่องเที่ยวไม่รับรู้ ก็ไม่มีประโยชน์อะไร เพราะไม่เกิดการซื้อขายผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวขึ้นแต่อย่างใด จึงต้องใช้กิจกรรมการตลาด ที่จะทำให้สินค้าและบริการเคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จด้วยเหตุนี้ประเทศต่างๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำการส่งเสริมการท่องเที่ยว

5.7.8 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ พบว่าศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามส่งผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ ซึ่งทำให้เห็นว่า แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความร่วมมือ ในสัมพันธภาพระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม อันจะเป็นการไปสู่ความผูกพันร่วมจนเกิดการแก้ไขปัญหาบูรณาการดินแดน จนทำให้เกิดการเสริมสร้างมิตรภาพ ซึ่งจะเป็ผลตามมมาด้วย โดยใช้การท่องเที่ยวเป็นตัวเชื่อมโยงต่อ การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยวเพื่อจะก่อให้เกิดความจริงจังซึ่งกันและกัน ในการร่วมมือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ซึ่งเคยเป็นที่พำนักอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้นำของไทยก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด นิคม จารุมณี (2536) ได้สรุปว่า ความสำคัญของการท่องเที่ยว ปัจจุบันถือได้ว่าการท่องเที่ยวมีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และมีความร่วมมือระหว่างประเทศในอันที่จะสนับสนุนส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ความสำคัญด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถสร้างอาชีพต่างๆ ให้แก่คนในท้องถิ่นรวมทั้งการนำรายได้เข้าประเทศหรือเข้าท้องถิ่นนั้นๆ มีหลายประเทศที่มีรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นรายได้หลักของประเทศ ซึ่งรวมทั้งประเทศไทยด้วย ความสำคัญทางสังคม การท่องเที่ยวทำให้เกิดการติดต่อระหว่างคนในประเทศหรือในท้องถิ่นต่างๆ กัน มีการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นยังก่อให้เกิดการนัดพบกัน และการพักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนสร้างเสริมประสพการณ์และความรู้ให้แก่ผู้ที่มีโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยว และสอดคล้องกับแนวคิด ไพฑูรย์ พงสะบุตร และวิลาศวงศ์ พงสะบุตร (2536) ได้กล่าวว่า ความสำคัญด้านการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวช่วยทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างคนต่างชาติ และคนต่างถิ่น จากการที่ได้มีโอกาสพบปะติดต่อกันและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน ดังคำขวัญใน

ปีการท่องเที่ยวสากลขององค์การสหประชาชาติเมื่อ พ.ศ. 2510 ว่า การท่องเที่ยว คือ หนังสือเดินทางที่นำไปสู่สันติภาพ

5.7.9 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม พบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ส่งผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ทำให้เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามในอนาคต จะทำให้ชาวเวียดนามมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย รวมทั้งจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจวิชาการ วัฒนธรรม โดยเฉพาะประเทศไทย-เวียดนามจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างประชาชนชาวไทยกับประชาชนชาวเวียดนาม ขณะเดียวกันแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามรู้สึกว่าคุณภาพสถานที่มีความสำคัญต่อประเทศเวียดนาม จึงทำให้เดินทางกลับมาอีกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด นิคม จารุมณี (2536) ได้กล่าวว่า อุตสาหกรรมที่ไม่มีขีดจำกัดในการจำหน่าย อาจเรียกว่าเป็น Limitless Industry เมื่อเปรียบเทียบกับอุตสาหกรรมอื่นๆ จากสถิติที่ผ่านมา จำนวนนักท่องเที่ยวนานาชาติของโลกได้มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว กล่าวคือ เมื่อปี พ.ศ. 2502 นักท่องเที่ยวนานาชาติทั่วโลกมีจำนวนเพียง 81,340 คน/ปี และได้เพิ่มขึ้นเป็น 7,192,145 คน/ปี ในปี พ.ศ. 2539 กระจกนี้ดี นักวิชาการทางการท่องเที่ยวก็ยังเชื่อว่าปริมาณการท่องเที่ยวที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นแต่การขนส่ง ที่สามารถขนส่งผู้โดยสารได้จำนวนมาก ทำให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางถูกลง การเดินทางท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นเรื่องของความพึงพอใจของแต่ละบุคคล องค์การสหประชาชาติประกาศว่า “การเดินทางท่องเที่ยวเป็นสิทธิมนุษยชนอย่างหนึ่งที่รัฐพึงสนับสนุน” และสอดคล้องกับแนวคิด นวลนิตย์ ฤทธิรักษ์ (2538) ได้กล่าวว่า นโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยว จะต้องมีความสนับสนุนการดำเนินงานภาคเอกชนพัฒนาการกิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทใหม่ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจ นอกจากอาศัยแหล่งธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม ขยายการผลิตกำลังคนทั้งในระดับอุดมศึกษา และวิชาชีพ ให้ได้ปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดธุรกิจท่องเที่ยว ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคพร้อมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การพัฒนากำลังคนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานในระดับสากล ผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนและอินโดจีน ร่วมมือกับกลุ่มประเทศอาเซียนและอินโดจีนเพื่อพัฒนาวงจรการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนและอินโดจีนให้มากขึ้น โดยเน้นการร่วมมือทางการตลาดแทนการแข่งขัน ปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้เอื้ออำนวยต่อการเดินทางเข้าประเทศและเดินทางออกไปประเทศที่สาม

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม วิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive research) มีการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ หมู่บ้านนาจอก อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม
4. เพื่อศึกษาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 110 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง กลุ่มผู้ประกอบการ จำนวน 60 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง นักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม จำนวน 60 คน โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อแปรผลข้อมูลเชิงพรรณนาด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ยเลขคณิต (X) และการวิเคราะห์ข้อมูลสหสัมพันธ์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม โดยใช้วิธีการทดสอบด้วยสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสหสัมพันธ์ด้วยการทดสอบศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความสัมพันธ์กับเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบตัวแปรทุกตัวเข้าไปพร้อมกัน (Enter Multiple Regression Analysis) เพื่อพยากรณ์ผลต่อการเสริมสร้างและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

6.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

6.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.39 มีอายุระหว่าง 55-64 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.19 มีสถานภาพแต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 60.79 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.38 อาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 24.02 มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.79

ลักษณะการเดินทางมาของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พาหนะการเดินทางโดยรถยนต์/รถเช่า คิดเป็นร้อยละ 66.70 ส่วนมากไม่ได้เดินทางมากับบริษัททัวร์ คิดเป็นร้อยละ 73.30

6.2 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

6.2.1 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านลักษณะชุมชนมิตรภาพไทยเวียดนาม ประกอบด้วย อัตลักษณ์ชุมชน วัฒนธรรมชุมชน บทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.15 ด้านคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย ประวัติศาสตร์ ความประทับใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.40 ด้านการบริการการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม คมนาคมขนส่ง สินค้าที่ระลึก อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.98

6.2.2 ผลการศึกษาลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพและนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ซึ่ง ลักษณะการเสริมสร้างมิตรภาพ ประกอบด้วย ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความประทับใจ ความผูกพันร่วม การแก้ไขบูรณาการดินแดน อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.36 ส่วนลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ประกอบด้วย ปริมาณนักท่องเที่ยว คุณภาพนักท่องเที่ยว ความพึงพอใจ การเดินทางกลับมาอีก อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.15

6.2.3 ผลศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับการเสริมสร้างมิตรภาพและลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6.2.4 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ พบว่าศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามส่งผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ ส่วนการวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม พบว่าศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามส่งผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม เช่นเดียวกัน

6.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

6.3.1 ศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านบทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุดจะเห็นได้จากการมีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ที่เป็นคนท้องถิ่นพร้อมการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.32 มีการช่วยอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยววัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.29 มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ ระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย 4.27 มีการร่วมมือของรัฐ เอกชน จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวเวียดนาม ซึ่งทำให้เห็นว่าบทบาทชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จึงจะต้องให้คนในชุมชนทุกระดับเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวและการจัดการผลประโยชน์ที่จะได้รับอย่างชอบธรรม การมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว อาจจะมีการรวมกลุ่มของชุมชนหรือสหกรณ์ที่จะสามารถให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ ที่สำคัญสมาชิกในชุมชนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ซึ่งจะทำให้แสดงถึงบทบาทของชุมชนที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวจนนำไปสู่แผนเชิงปฏิบัติการที่จะมีขึ้นต่อชุมชนหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ต่อไป

6.3.2 ศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านวัฒนธรรมชุมชน เป็นรายข้อ โดยเฉพาะการมีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.24 จากผลดังกล่าว ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนทางด้านการตลาดของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม โดยที่กิจกรรมหรือรูปแบบการนำเสนอให้แก่นักท่องเที่ยวจะต้องเป็นการผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนามเพื่อที่จะเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้เดินทางมาท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

6.3.3 ศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านคุณค่าแหล่งท่องเที่ยว เป็นรายข้อทั้งหมดจะอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีการรวบรวมเอกสารสำคัญ ภาพถ่าย เครื่องใช้สอย หลักฐานประวัติศาสตร์ต่างๆ ของอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ จะมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.58 ซึ่งทำให้เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะมีคุณค่าอย่างยิ่งทางด้านประวัติศาสตร์ ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพจึงควรค่าแก่การรักษาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประวัติศาสตร์ และเป็นแหล่งศึกษาข้อมูลระหว่างไทย-เวียดนาม ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างไทย-เวียดนาม

6.3.4 ศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านการเข้าถึง เป็นรายข้อ ซึ่งลักษณะภูมิประเทศของที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวสามารถเชื่อมไปยังประเทศ

เวียดนามหลายหลากเส้นทาง อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.30 ดังนั้นจึงจะต้องมีการพัฒนาเส้นทางที่สะดวกสบายและหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเป็นทางเลือกหนึ่งของเส้นทางที่จะเชื่อมไปสู่ประเทศเวียดนามของนักท่องเที่ยว

6.3.5 ศักยภาพการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ด้านการบริการการท่องเที่ยว เป็นรายข้อมีเพียงข้อเดียวเท่านั้นที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ สินค้าที่ระลึกมีคุณภาพดี ที่ค่าเฉลี่ย 4.35 แสดงให้เห็นว่า การบริการท่องเที่ยวของหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหาร ที่พัก ร้านขายของที่ระลึก เป็นต้น ดังนั้น หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ควรจะมีการจัดการบริการท่องเที่ยว โดยการอาจจะมีการร้านอาหารเวียดนามที่คนในชุมชนเป็นผู้ดำเนินกิจการ อาจจะไม่เป็นร้านใหญ่จนเกินไปก็ได้ มีร้านขายของที่ระลึกที่เกิดจากการร่วมมือร่วมใจของชุมชน สินค้าควรจะเป็นสินค้าที่มีเอกลักษณ์หรือสินค้าเกษตรที่แปรรูป เนื่องจากชาวบ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

6.3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับการเสริมสร้างมิตรภาพ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ด้านการบริการการท่องเที่ยว จะมีค่าความสัมพันธ์สูงสุด ที่ค่าเฉลี่ย 0.878 การบริการท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งสำคัญในระดับแรกที่จะมีความสัมพันธ์กับการเสริมสร้างมิตรภาพ ดังนั้น ควรมีการสนับสนุนการลงทุน รูปแบบการบริการการท่องเที่ยวเกิดขึ้น อาจมีความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ คนในชุมชน หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อจะทำให้เกิดรูปแบบการบริการที่หลากหลายที่สามารถที่จะสนองความต้องการ ความสะดวกสบายและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว บุคลากรที่ให้บริการจะต้องมีการฝึกอบรม ทักษะต่างๆ จะได้มีความชำนาญและการบริการที่ดีต่อกับนักท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดความประทับใจตามมา

6.3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ซึ่งจะเห็นได้ว่า ด้านการเข้าถึง จะมีค่าความสัมพันธ์ต่ำสุด ที่ค่าเฉลี่ย 0.543 ดังนั้น การเข้าถึง จะเป็นสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุงในอันดับแรก ไม่ว่าจะเป็นเส้นทางคมนาคม ป้ายบอกเส้นทาง ยานพาหนะที่เดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวและความสะดวกสบายที่จะเข้าไปถึง เมื่อการเข้าถึงได้รับการปรับปรุงแก้ไขจะมีส่วนทำให้เป็นการสร้างความพึงพอใจจะส่งผลต่อการเพิ่มปริมาณนักท่องเที่ยว ที่จะเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามอีกครั้ง

6.3.8 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพ ในภาพรวม เท่ากับ 0.566 ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะนำไปสู่ผลในการดำเนินงานวางแผนนโยบายในระดับจังหวัด จนไปถึงระดับประเทศ เพื่อจะได้

กำหนดทิศทางที่จะนำไปสู่การเสริมสร้างมิตรภาพไทย-เวียดนาม โดยใช้การท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการวางแผนนโยบาย รวมทั้งความร่วมมือความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและเวียดนาม รวมถึงอนุภูมิภาคอินโดจีนด้วย

6.3.9 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีผลต่อลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ในภาพรวม เท่ากับ 0.565 จึงทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านการท่องเที่ยวจะต้องมีการกำหนดทิศทาง ด้านนโยบายที่เด่นชัด เพื่อที่จะได้มีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามเดินทางมาท่องเที่ยว จะก่อให้เกิดรายได้ให้แก่ประเทศและการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

6.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.4.1 ควรมีการศึกษาบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ ตั้งแต่ต้นนโยบายที่มีความเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามและผู้บริหารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทยเวียดนาม

6.4.2 ควรมีการศึกษาความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทชุมชนที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว (อบต.บ้านนาจอก) กลุ่มโฮมสเตย์ และชุมชนบ้านนาจอก ซึ่งมีประเด็นในการศึกษา คือ บทบาท หน้าที่รับผิดชอบ และผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบที่ผู้เกี่ยวข้องได้รับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านวัฒนธรรมไทย-เวียดนาม

6.4.3 ควรมีการศึกษาความร่วมมือการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งประเด็นที่ศึกษา คือ บทบาท หน้าที่รับผิดชอบ และผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบที่ผู้เกี่ยวข้องได้รับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านวัฒนธรรมไทย-เวียดนาม แนวทางพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ตลอดจนการลงทุนและการประเมินผลที่จะได้รับตามมาด้วย

6.4.4 ควรมีการศึกษาผลประโยชน์ทั้งผลได้และผลเสียของชาวบ้านหมู่บ้านนาจอก อำเภอเมืองจังหวัดนครพนม ในการดำเนินกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ที่ได้จากการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างมีส่วนร่วม

6.4.5 ควรมีการศึกษาวิจัยศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามในรูปแบบให้ผู้วิจัยแบบการมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำการวิจัยครั้งต่อไปควรจะการศึกษาวิจัยแบบเชิงคุณภาพ

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2539). การสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว 4 จังหวัด อีสานตอนล่าง บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี. กรุงเทพฯ: กองวางแผน โครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- กองวางแผนโครงการ. (2540). สรุปนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2541). การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- กังสดาล ภูสิงหา. (2542). การส่งเสริมบทบาทของ อบต. ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กรณีศึกษา อบต.บ้านเปิดกับบึงหนองโคตร อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิตติ ลิ้มสกุล. (2537). สรุปการศึกษาโครงการศึกษาวิจัยแนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างไทยและอินโดจีน. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- กฤษดา ะการ. (2543). ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชน ตำบลแม่ทรายอำเภอร่องวางจังหวัดแพร่. การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิรพร ศรีพัฒนานุกุลกิจ. (2544). การท่องเที่ยวกับความเปลี่ยนแปลงในชุมชนชนชาวเขา. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คารุณี บุญธรรม. (2543). ศักยภาพของชุมชนม้งในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษา บ้านน้ำเค็ดตำบลพ่าอำเภอปางศิขลาง จังหวัดพะเยา. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คู่ย ชุมสาย, ม.ล. และฉวีพັນ พรหมโยธี. (2527). จิตวิทยาแห่งการจัดการตลาดเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีระพงษ์ แก้วหาวงษ์. (2540). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน ในการนำนโยบายสาธารณสุขมูลฐาน ไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- นวนนิตย์ ฤทธิรักษ์. (2538). แผนการพัฒนาท่องเที่ยวปี 2538. จุลสารการท่องเที่ยว, ปีที่ 14 (ฉบับที่8), เล่ม 2 หน้า 12-13.
- นิคม จารุณี. (2536). การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์.
- บริษัท มรดกโลก จำกัด. (2537). รายงานโครงการการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดการให้แสงสว่างโบราณในตัวเมืองเชียงใหม่. กรุงเทพฯ: เพทายการพิมพ์
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). เอกสารประกอบการเรียนหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยว: การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุษบง กฤษณะโยธิน. (2534). ประสิทธิภาพของตัวกลางในการสื่อความหมายการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยวบริเวณอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปานใจ สุมะตินันท์. (2532). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมกับระยะทางของนักท่องเที่ยวในประเทศ ศึกษากรณีเขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประดับ เรียบประยูร. (2541). การศึกษาแนวทางการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนตลาดท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประเสริฐ วิทยรัฐ. (2535). ภูมิศาสตร์ปักษ์ใต้. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ปัญญาโชติ สอนคม. (2537). แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน. วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการผังเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิษณุ วัลวุฒิ. (2542). ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของนักท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- เพ็ญศรี เจริญวานิช และนิติพล ภูตะโชติ. (2541). รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ: กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยว 5 จังหวัด คือ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ และอุบลราชธานี. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- ไพฑูริย์ พงสะบุตร และวิลาสวงศ์ พงสะบุตร. (2536). **คู่มือการอบรมมัคคุเทศก์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภรณ์ สวัสดิ์ศรี และคณะ [ม.ป.ป.]. **แผนปฏิบัติการการพัฒนาบริการท่องเที่ยว รายงานฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ: [ม.ป.ป.].
- ยศ สันตสมบัติ และคณะ. (2544). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการจัดการทรัพยากร**. เชียงใหม่: นนทบุรีการพิมพ์.
- ลลิตา โภชนพันธ์. (2539). **พฤติกรรมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศสัญจรของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิบูลย์ วงศ์กุลธนกิจ. (2538). **แนวทางการวางแผนและจัดการแหล่งท่องเที่ยวประเภทแพจังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาปตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิเทพ อินทปัญญา และจำลอง อติกุล. (2542). **รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย**. ศูนย์บริการวิชาการสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศรีพร สมบุญธรรม. (2536). **การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน**. **จตุสารการท่องเที่ยว**, ปีที่ 3 (ฉบับที่ 2), เล่ม 1 หน้า 25- 30.
- ศูนย์วิจัยป่าไม้. (2538). **โครงการศึกษาท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ:กรณีภาคใต้**. กรุงเทพฯ: คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไสรยา หอมชื่น. (2539). **ทรรสนะของโอเปอร้เรเตอร์ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเมืองไทย**. **จตุสารการท่องเที่ยวของประเทศ**, ปีที่ 15 (ฉบับที่ 5), เล่ม 2 หน้า 12.
- सानนท์ สุขศรี. (2536). **การศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์บางประการที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2544). **นันทนาการและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย. (2544). **“การท่องเที่ยวในวิสัยทัศน์ 2555” โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนแม่บทของการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ**. กรุงเทพฯ : [ม.ป.ป.]
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2536). **โครงการศึกษาบทบาทวณแผนแม่บทในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

- Dawn Marie Sprecher. (2000). **Village-Based Tourism : Monitoring Tourism Change on The Mekong River**. Dissertation Abstract. Faculty of Environmental Design. The University of Calgary.
- Robinson, H.A. (1976). **Geography of Tourism**. London: Macdonald and Evans.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามสำหรับผู้ประกอบการ

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย- เวียดนาม”

(สำหรับผู้ประกอบการ)

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามฉบับนี้ สร้างขึ้นเป็นการศึกษาวิทยานิพนธ์ ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย- เวียดนาม คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ฉะนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้ช่วยตอบแบบสอบถามชุดนี้ และขอได้โปรดตอบให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริงมากที่สุด

2. คำตอบทุกข้อในแบบสอบถามฉบับนี้ ถือเป็นความลับและจะนำเสนอผลงานวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ดังนั้น จึงไม่ต้องระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม

3. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

ส่วนที่ 3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างมิตรภาพ

ส่วนที่ 4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

ส่วนที่ 5. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางสาวศุภราภรณ์ แต่งตั้งลำ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการจัดการการท่องเที่ยว

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แบบสอบถาม

เรื่อง “ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้าง
มิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย- เวียดนาม”

(สำหรับผู้ประกอบการ)

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บตามความเป็นจริง

1. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ

- () 1. 15-24 ปี () 4. 45-54 ปี
() 2. 25-34 ปี () 5. 55-64 ปี
() 3. 35-44 ปี () 6. มากกว่า 64 ปี

3. สถานภาพ

- () 1. โสด () 3. หย่าร้าง
() 2. แต่งงาน () 4. อื่นๆ ระบุ.....

4. การศึกษา

- () 1. ต่ำกว่าประถมศึกษา () 5. อนุปริญญา / ปวส.
() 2. ประถมศึกษา () 6. ปริญญาตรี
() 3. มัธยมศึกษาตอนต้น () 7. สูงกว่าปริญญาตรี
() 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช () 8. อื่นๆ ระบุ.....

5. อาชีพ

- () 1. เกษตรกรรม () 5. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
() 2. ค้าขาย () 6. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
() 3. รับจ้างทั่วไป () 7. ข้าราชการบำนาญ
() 4. พนักงานบริษัทเอกชน () 8. อื่นๆ ระบุ.....

6. รายได้ต่อเดือน

- () 1. ต่ำกว่า 50,000 บาท () 4. 150,001- 200,000 บาท
() 2. 50,001-100,000 บาท () 5. 200,000 บาทขึ้นไป
() 3. 100,001-150,000 บาท

ส่วนที่ 2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์พิจารณาดังนี้

1. ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีศักยภาพมากที่สุด
2. ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีศักยภาพมาก
3. ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีศักยภาพปานกลาง
4. ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีศักยภาพน้อย
5. ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีศักยภาพน้อยที่สุด

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
<p>อัตลักษณ์ชุมชน</p> <p>1. มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การเรียนรู้วิถีชุมชน กิจกรรมประจำวันของชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน</p> <p>2. มีกิจกรรมฝึกหัดหรือเยี่ยมชม ศิลปวัฒนธรรม พื้นบ้าน เช่น การทอผ้า การจักสาน เป็นต้น</p> <p>3. มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>4. มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น</p> <p>5. มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวกับประชาชนในพื้นที่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชนหรือการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นต้น</p> <p>วัฒนธรรมชุมชน</p> <p>1. มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ความเชื่อของชุมชน</p> <p>2. มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น</p> <p>3. มีกิจกรรมการแสดงพื้นบ้าน เช่น การฟ้อนรำ การเล่นดนตรีพื้นบ้าน เป็นต้น</p> <p>4. มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมชุมชน</p> <p>5. มีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม</p> <p>บทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>1. มีการรวมกลุ่มของชุมชน การจัดการในรูปของชมรมหรือสหกรณ์</p> <p>2. มีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์</p>					

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
<p>3. มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆ ให้ นักท่องเที่ยวทราบชัดเจน</p> <p>4. มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ที่เป็นคนท้องถิ่น พร้อมในการสื่อสารกับ นักท่องเที่ยว</p> <p>5. มีการช่วยอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น</p> <p>6. มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ</p> <p>7. มีการร่วมมือของรัฐ เอกชน จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดความสนใจ ของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม</p> <p>คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>ประวัติศาสตร์</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเคยเป็นสถานที่อดีต ประธานาธิบดีโฮจิมินห์พำนักลี้ภัย ในการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยชาติ</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีการรวบรวมเอกสารสำคัญ ภาพถ่าย เครื่องใช้สอย หลักฐานประวัติศาสตร์ต่างๆ ของอดีตประธานาธิบดี โฮจิมินห์</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเป็นศูนย์กลางข้อมูล ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ในภูมิภาคอินโด จีน แห่งแรกในประเทศไทย</p> <p>4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม แสดงถึงเรื่องราวสัมพันธ์ ภาพระหว่างไทย-เวียดนาม</p> <p>ความประทับใจ</p> <p>1. ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคนหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม</p> <p>2. ทัศนียภาพ ความสวยงาม ภูมิประเทศของแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>3. มีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นแบบ ผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนามสร้างความประทับใจ</p> <p>4. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนามีความน่าสนใจ</p> <p>การเข้าถึง</p> <p>สถานที่ตั้ง (หมายเลข 8,9,13)</p> <p>1. ลักษณะภูมิประเทศของที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวสามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศ เวียดนามหลายหลากเส้นทาง</p>					

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
<p>2. ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวที่อื่นในจังหวัดนครพนม</p> <p>3. ความสะดวกในการเดินทางไปยังจังหวัดอื่นที่ใกล้เคียง</p> <p>4. ความสะดวกในการเดินทางไปยังประเทศเวียดนาม</p> <p>การเดินทาง</p> <p>1. ความสะดวกในการเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>2. เส้นทางที่ใช้เดินทางหาง่ายและไม่ยุ่งยาก ปลอดภัย</p> <p>3. มีป้ายและสัญลักษณ์บอกเส้นทางเดินทางแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าใจง่าย</p> <p>การบริการการท่องเที่ยว</p> <p>ที่พัก</p> <p>1. โครงสร้างบ้านพักมีความมั่นคง</p> <p>2. บ้านพักมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงสว่างส่องถึงกัน ไม่มีกลิ่นอับ</p> <p>3. มีที่นอนที่สบายตามสภาพชุมชนและเครื่องนอนที่สะอาด</p> <p>4. มีห้องอาบน้ำและส้วมสะอาด</p> <p>5. มีการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน</p> <p>อาหารและเครื่องดื่ม</p> <p>1. มีร้านอาหารให้เลือกหลายชนิด</p> <p>2. อาหารสะอาด ถูกหลักอนามัย</p> <p>3. มีร้านอาหารและเครื่องดื่มในชุมชน</p> <p>4. มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่คอยบริการนักท่องเที่ยวที่สะอาด</p> <p>5. อาหารและเครื่องดื่มมีราคาที่เหมาะสม</p> <p>คมนาคมขนส่ง</p> <p>1. มีพาหนะหลายประเภทเข้าถึงได้</p> <p>2. การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกสบาย</p> <p>3. ถนนหนทาง และระบบการจราจรที่ดี</p> <p>สินค้าที่ระลึก</p> <p>1. คุณภาพดี</p> <p>2. ราคาเหมาะสม</p> <p>3. การใช้วัสดุพื้นบ้าน</p> <p>4. สินค้ามีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ</p> <p>5. การบรรจุหีบห่อสวยงาม</p>					

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
6. ร้านค้าของที่ระลึกจัดอยู่ในย่านที่นักท่องเที่ยวชื้อได้ง่ายสะดวก 7. มีสินค้าของที่ระลึกหลากหลาย 8. มีร้านค้าของที่ระลึกในชุมชน ความปลอดภัย 1. มาตรการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพของแหล่งท่องเที่ยว 2. สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน 3. มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เมื่อเกิดปัญหาขึ้นขณะท่องเที่ยว 4. มีศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว 5. มีตำรวจท่องเที่ยวให้ปลอดภัยอย่างทั่วถึง					

ส่วนที่ 3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างมิตรภาพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์พิจารณาดังนี้

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยไม่เห็นด้วย
- ระดับคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การเสริมสร้างมิตรภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
การเสริมสร้างมิตรภาพ 1. มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพ					

การเสริมสร้างมิตรภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>2. มีความจริงใจซึ่งกันและกัน ในการร่วมมือพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เพื่อก่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างไทย-เวียดนาม</p> <p>3. มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเคยเป็นที่พำนักอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้นำของไทยก็ตาม</p> <p>ความประทับใจ</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีเรื่องราวประวัติศาสตร์ทางด้านเมืองของประธานาธิบดีโฮจิมินห์ที่น่าสนใจ</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีการรวบรวมเอกสารสำคัญ ภาพถ่าย เครื่องใช้สอยหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่างๆ ที่อยู่ในสภาพอย่างสมบูรณ์ดั้งเดิม</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม ประเพณี ผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม</p> <p>4. สภาพทัศนียภาพทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีความสวยงาม</p> <p>ความผูกพันร่วม</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสัญลักษณ์แห่งความร่วมมือ ในสัมพันธภาพระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อประชาชนชาวเวียดนาม ที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ที่ใช้พำนักในการกู้ชาติเวียดนามเป็นเอกราช</p>					

การเสริมสร้างมิตรภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีความร่วมมือระหว่างไทยและเวียดนามศึกษาค้นคว้าและรวบรวมสิ่งของที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติและเรื่องราวที่สำคัญของอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ทั้งในประเทศไทยและประเทศเวียดนาม</p> <p>4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามนำไปสู่การแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนและผู้ชำนาญระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม</p> <p>การแก้ไขปัญหาบูรณภาพดินแดน</p> <p>1. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะช่วยให้เกิดการคงอยู่ของประเพณี วัฒนธรรมไทย-เวียดนามที่จะสืบสานต่ออย่างลูกหลานต่อไป</p> <p>2. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเป็นตัวช่วยในการเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างไทย-เวียดนามได้</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามในอนาคต จะทำให้ชาวเวียดนามมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย</p> <p>4. ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะทำให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามมีความรู้สึกมีความเป็นปึกแผ่น เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน</p> <p>5. การเดินทางท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะเป็นการส่งเสริมมิตรภาพ สมานฉันท์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>6. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรม</p>					

ส่วนที่ 4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์
พิจารณาดังนี้

1. ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย
3. ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
4. ระดับคะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
5. ระดับคะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>ปริมาณนักท่องเที่ยว</p> <p>1. มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>2. ส่งเสริมให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่หลากหลายน่าสนใจ จะเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว</p> <p>3. มีการดำเนินงานด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>4. มีข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวที่ทันสมัยพร้อมบริการนักท่องเที่ยว</p> <p>5. มีบุคลากร พนักงานที่มีคุณภาพและมีความพร้อมทุกด้าน</p> <p>6. มีการวางแผน นโยบาย มาตรการ การควบคุม การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและชื่อเสียงแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม</p> <p>7. มีการส่งเสริมการตลาดที่มีผลประโยชน์ตอบแทนแก่นักท่องเที่ยวมากที่สุด</p> <p>ความพึงพอใจ</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีการบริการไกด์นำเที่ยวของคนในท้องถิ่น</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-มิตรภาพ มี</p>					

ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>การบริการที่พักรูปแบบที่แตกต่างไปจากเดิม น่าสนใจ</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ที่มีข้อมูลข่าวสารทางด้านประวัติศาสตร์ที่ น่าสนใจ</p> <p>4. ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคน ท้องถิ่น ในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย- เวียดนาม</p> <p>การเดินทางกลับมาอีก</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ท่านักจะ เป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามเดินทาง ท่องเที่ยวอีก</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาว เวียดนามรู้สึกว่าการเดินทางที่มีความสำคัญต่อประเทศ เวียดนาม จึงทำให้เดินทางกลับมาอีก</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มี ประวัติศาสตร์เรื่องราวอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ จะเป็นแนะนำชักชวนชาวเวียดนามด้วยกันมา ท่องเที่ยว</p>					

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บตามความเป็นจริง

คุณภาพนักท่องเที่ยว

1. ท่านคิดว่านักท่องเที่ยวชาวเวียดนามกำหนดงบประมาณในการท่องเที่ยวนี้ประมาณเท่าไร (ต่อ
หนึ่งคน)

() 1. น้อยกว่า 5,000 บาท

() 3. 15,001-25,000 บาท

() 2. 5,001-15,000 บาท

() 4. มากกว่า 25,000 บาท

2. ในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ ท่านคิดว่านักท่องเที่ยวชาวเวียดนามเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องใดมากที่สุด

☐ 1. ค่าที่พัก	☐ 3. ค่าใช้จ่ายบันเทิง
☐ 2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	☐ 4. ค่าเดินทาง
☐ 5. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	☐ 6. ค่าทัวร์

3. ในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านคิดว่านักท่องเที่ยวชาวเวียดนามเลือกซื้อสินค้าประเภทใดมากที่สุด

☐ 1. เครื่องประดับ อัญมณี	☐ 2. เครื่องจักสานหัตถกรรม
☐ 3. ยาสมุนไพร	☐ 4. เครื่องประดับตกแต่งบ้าน
☐ 5. เสื้อผ้า / กระเป๋า / รองเท้า	☐ 6. สินค้า OTOP
☐ 7. อื่นๆ ระบุ.....	

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นว่าจะโปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในวงเล็บและทำเครื่องหมาย \times ลงในวงเล็บสำหรับท่านมีความคิดเห็นว่าจะไม่ใช่

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

- 1. มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวกับประชาชนในพื้นที่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชนหรือการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นต้น
- 2. มีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม
- 3. มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ที่เป็นคนท้องถิ่น พร้อมในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว
- 4. ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคนหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม
- 5. มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การเรียนรู้วิถีชุมชน กิจกรรมประจำวันของชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน
- 6. มีป้ายและสัญลักษณ์บอกเส้นทางเดินทางแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าใจง่าย
- 7. มีพาหนะหลายประเภทเข้าถึงได้
- 8. สินค้ามีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ
- 9. มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เมื่อเกิดปัญหาขึ้นขณะท่องเที่ยว การเสริมสร้างมิตรภาพ
- 1. มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

- () 2. มีความจริงใจซึ่งกันและกัน ในการร่วมมือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เพื่อก่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างไทย-เวียดนาม
 - () 3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม นำไปสู่การแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนและผู้ชำนาญระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม
 - () 4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามในอนาคต จะทำให้ชาวเวียดนามมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย
 - () 5. การท่องเที่ยวจะเป็นการเสริมสร้างสันติภาพ ในภูมิภาคและความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดเสถียรภาพความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันของภูมิภาค
 - () 6. การเดินทางท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะเป็นการส่งเสริมมิตรภาพ สานสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
 - () 7. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรม โดยเฉพาะประเทศไทย-เวียดนามจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างประชาชนชาวไทยกับประชาชนชาวเวียดนาม
- ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม
- () 1. มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายแก่นักท่องเที่ยว
 - () 2. ส่งเสริมให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่หลากหลายน่าสนใจ จะเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว
 - () 3. มีการวางนโยบาย มาตรการ การควบคุม การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและชื่อเสียงแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม
 - () 4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามรู้สึกว่าคุณภาพสถานที่มีความสำคัญต่อประเทศเวียดนาม จึงทำให้เดินทางกลับมาอีก
 - () 5. มีการดำเนินงานด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ
 - () 6. มีข้อมูลทางการท่องเที่ยวที่ทันสมัยพร้อมบริการนักท่องเที่ยว
 - () 7. มีบุคลากร พนักงานที่มีคุณภาพและความพร้อมทุกด้าน

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามสำหรับผู้นำชุมชน

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม”

(สำหรับผู้นำชุมชน)

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามฉบับนี้ สร้างขึ้นเป็นการศึกษาวิทยานิพนธ์ ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ฉะนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้ช่วยตอบแบบสอบถามชุดนี้ และขอได้โปรดตอบให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริงมากที่สุด

2. คำตอบทุกข้อในแบบสอบถามฉบับนี้ ถือเป็นความลับและจะนำเสนอผลงานวิจัยในภาพรวมเท่านั้น ดังนั้น จึงไม่ต้องระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม

3. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

ส่วนที่ 3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างมิตรภาพ

ส่วนที่ 4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

ส่วนที่ 5. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางสาวศุภราภรณ์ แต่งตั้งลำ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการจัดการการท่องเที่ยว

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แบบสอบถาม

เรื่อง “ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้าง
มิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม”

(สำหรับผู้นำชุมชน)

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บตามความเป็นจริง

1. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ

- () 1. 15-24 ปี () 4. 45-54 ปี
() 2. 25-34 ปี () 5. 55-64 ปี
() 3. 35-44 ปี () 6. มากกว่า 64 ปี

3. สถานภาพ

- () 1. โสด () 3. หย่าร้าง
() 2. แต่งงาน () 4. อื่นๆ ระบุ.....

4. การศึกษา

- () 1. ต่ำกว่าประถมศึกษา () 5. อนุปริญญา / ปวศ.
() 2. ประถมศึกษา () 6. ปริญญาตรี
() 3. มัธยมศึกษาตอนต้น () 7. สูงกว่าปริญญาตรี
() 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช () 8. อื่นๆ ระบุ.....

5. อาชีพ

- () 1. เกษตรกรรม () 5. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
() 2. ค้าขาย () 6. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
() 3. รับจ้างทั่วไป () 7. ข้าราชการบำนาญ
() 4. พนักงานบริษัทเอกชน () 8. อื่นๆ ระบุ.....

6. รายได้ต่อเดือน

- () 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท () 4. 15,001- 20,000 บาท
() 2. 5,001-10,000 บาท () 5. 20,000 บาทขึ้นไป
() 3. 10,001-15,000 บาท

ส่วนที่ 2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์
 พิจารณาดังนี้

1. ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีศักยภาพมากที่สุด
2. ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีศักยภาพมาก
3. ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีศักยภาพปานกลาง
4. ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีศักยภาพน้อย
5. ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีศักยภาพน้อยที่สุด

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
อัตลักษณ์ชุมชน 1. มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การเรียนรู้วิถีชุมชน กิจกรรมประจำวันของชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน 2. มีกิจกรรมฝึกหัดหรือเยี่ยมชม ศิลปวัฒนธรรม พื้นบ้าน เช่น การทอผ้า การจักสาน เป็นต้น 3. มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ 4. มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 5. มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวกับประชาชนในพื้นที่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชนหรือการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นต้น วัฒนธรรมชุมชน 1. มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อวัฒนธรรม จารีต ประเพณี ความเชื่อของชุมชน 2. มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น 3. มีกิจกรรมการแสดงพื้นบ้าน เช่น การฟ้อนรำ การเล่นดนตรีพื้นบ้าน เป็นต้น 4. มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมชุมชน 5. มีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม บทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว 1. มีการรวมกลุ่มของชุมชน การจัดการในรูปแบบของชมรมหรือสหกรณ์ 2. มีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์					

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
<p>3. มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆให้นักท่องเที่ยวทราบชัดเจน</p> <p>4. มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ที่เป็นคนท้องถิ่น พร้อมในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว</p> <p>5. มีการช่วยอนุรักษสถานที่เที่ยว วัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น</p> <p>6. มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ</p> <p>7. มีการร่วมมือของรัฐ เอกชน จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม</p> <p>คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>ประวัติศาสตร์</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเคยเป็นสถานที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์พำนักลี้ภัย ในการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยชาติ</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีการรวบรวมเอกสารสำคัญภาพถ่าย เครื่องใช้สอย หลักฐานประวัติศาสตร์ต่างๆ ของอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเป็นศูนย์กลางข้อมูลประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ในภูมิภาคอินโดจีนแห่งแรกในประเทศไทย</p> <p>4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม แสดงถึงเรื่องราวสัมพันธ์ภาพระหว่างไทย-เวียดนาม</p> <p>ความประทับใจ</p> <p>1. ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคนหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม</p> <p>2. ทักษะภาพ ความสวยงาม ภูมิประเทศของแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>3. มีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นแบบผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนามสร้างความประทับใจ</p> <p>4. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนามีความน่าสนใจ</p> <p>การเข้าถึง</p> <p>สถานที่ตั้ง (หมายเลข 8,9,13)</p> <p>1. ลักษณะภูมิประเทศของที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวสามารถเชื่อมไปยังประเทศเวียดนามหลายหลากเส้นทาง</p>					

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
<p>2. ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวที่อื่นในจังหวัดนครพนม</p> <p>3. ความสะดวกในการเดินทางไปยังจังหวัดอื่นที่ใกล้เคียง</p> <p>4. ความสะดวกในการเดินทางไปยังประเทศเวียดนาม</p> <p>การเดินทาง</p> <p>1. ความสะดวกในการเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>2. เส้นทางที่ใช้เดินทางหาง่ายและไม่ยุ่งยาก ปลอดภัย</p> <p>3. มีป้ายและสัญลักษณ์บอกเส้นทางเดินทางแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าใจง่าย</p> <p>การบริการการท่องเที่ยว</p> <p>ที่พัก</p> <p>1. โครงสร้างบ้านพักมีความมั่นคง</p> <p>2. บ้านพักมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงสว่างส่องถึงกันไม่มีกลิ่นอับ</p> <p>3. มีที่นอนที่สบายตามสภาพชุมชนและเครื่องนอนที่สะอาด</p> <p>4. มีห้องอาบน้ำและส้วมสะอาด</p> <p>5. มีการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน</p> <p>อาหารและเครื่องดื่ม</p> <p>1. มีร้านอาหารให้เลือกหลายชนิด</p> <p>2. อาหารสะอาด ถูกหลักอนามัย</p> <p>3. มีร้านอาหารและเครื่องดื่มในชุมชน</p> <p>4. มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่คอยบริการนักท่องเที่ยวที่สะอาด</p> <p>5. อาหารและเครื่องดื่มมีราคาที่เหมาะสม</p> <p>คมนาคมขนส่ง</p> <p>1. มีพาหนะหลายประเภทเข้าถึงได้</p> <p>2. การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกสบาย</p> <p>3. ถนนหนทาง และระบบการจราจรที่ดี</p> <p>สินค้าที่ระลึก</p> <p>1. คุณภาพดี</p> <p>2. ราคาเหมาะสม</p> <p>3. การใช้วัสดุพื้นบ้าน</p> <p>4. สินค้ามีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ</p> <p>5. การบรรจุหีบห่อสวยงาม</p>					

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
6. ร้านค้าของที่ระลึกจัดอยู่ในย่านที่นักท่องเที่ยวหาซื้อได้ง่ายสะดวก 7. มีสินค้าของที่ระลึกหลากหลาย 8. มีร้านค้าของที่ระลึกในชุมชน ความปลอดภัย 1. มาตรการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพของแหล่งท่องเที่ยว 2. สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน 3. มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เมื่อเกิดปัญหาขึ้นขณะท่องเที่ยว 4. มีศูนย์ช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยว 5. มีตำรวจท่องเที่ยวให้ปลอดภัยอย่างทั่วถึง					

ส่วนที่ 3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างมิตรภาพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์พิจารณาดังนี้

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยไม่เห็นด้วย
- ระดับคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การเสริมสร้างมิตรภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ปานกลาง	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
การเสริมสร้างมิตรภาพ 1. มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม 2. มีความจริงใจซึ่งกันและกัน ในการร่วมมือพัฒนา					

การเสริมสร้างมิตรภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เพื่อ ก่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างไทย-เวียดนาม</p> <p>3. มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ซึ่งแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเคยเป็นที่พำนัก อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็น ผู้นำของไทยก็ตาม</p> <p>ความประทับใจ</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมี เรื่องราวประวัติศาสตร์ทางด้านเมืองของ ประธานาธิบดีโฮจิมินห์ที่น่าสนใจ</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมี การรวบรวมเอกสารสำคัญ ภาพถ่าย เครื่องใช้สอย หลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่างๆ ที่อยู่ในสภาพอย่าง สมบูรณ์ดั้งเดิม</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มี ความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม ประเพณี ผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม</p> <p>4. สภาพทัศนียภาพทางธรรมชาติของแหล่ง ท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีความ สวยงาม</p> <p>ความผูกพันร่วม</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสัญลักษณ์แห่งความร่วมมือ ในสัมพันธภาพ ระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อประชาชนชาวเวียดนาม ที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ที่พำนักในการกู้ ชาติเวียดนามเป็นเอกราช</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมี ความร่วมมือระหว่างไทยและเวียดนามศึกษาค้นคว้า</p>					

การเสริมสร้างมิตรภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>และรวบรวมสิ่งของ ที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติ และเรื่องราวที่สำคัญของอดีตประธานาธิบดี โยจินินท์ทั้งในประเทศไทยและประเทศเวียดนาม</p> <p>4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม นำไปสู่การแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนและผู้ชำนาญ ระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม</p> <p>การแก้ไขปัญหาบูรณภาพดินแดน</p> <p>1. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะ ช่วยให้เกิดการคงอยู่ของประเพณี วัฒนธรรมไทย- เวียดนามที่จะสืบสานต่อยังลูกหลานต่อไป</p> <p>2. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะ เป็นตัวช่วยในการเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างไทย- เวียดนามได้</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม ใน อนาคต จะทำให้ชาวเวียดนามมีทัศนคติที่ดีต่อ ประเทศไทย</p> <p>4. ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย- เวียดนามจะทำให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามมี ความรู้สึกมีความเป็นปึกแผ่น เป็นอันหนึ่งอัน เดียวกัน</p> <p>5. การเดินทางท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย- เวียดนาม จะเป็นการส่งเสริมมิตรภาพ สมานฉันท์ และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>6. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะ เป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรม โดยเฉพาะประเทศไทย-เวียดนามจะเป็น การกระชับความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่าง ประชาชนชาวไทยกับประชาชนชาวเวียดนาม</p>					

ส่วนที่ 4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวจีน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์
พิจารณาดังนี้

1. ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย
3. ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
4. ระดับคะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
5. ระดับคะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวจีน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>ปริมาณนักท่องเที่ยว</p> <p>1. มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>2. ส่งเสริมให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่หลากหลายน่าสนใจ จะเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว</p> <p>3. มีการดำเนินงานด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>4. มีข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวที่ทันสมัยพร้อมบริการนักท่องเที่ยว</p> <p>5. มีบุคลากร พนักงานที่มีคุณภาพและมีความพร้อมทุกด้าน</p> <p>6. มีการวางแผนนโยบาย มาตรการ การควบคุม การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและชื่อเสียงแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม</p> <p>7. มีการส่งเสริมการตลาดที่มีผลประโยชน์ตอบแทนแก่นักท่องเที่ยวมากที่สุด</p> <p>ความพึงพอใจ</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีการบริการไถ่คืนน้ำดื่มของคนในท้องถิ่น</p>					

ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-มิตรภาพ มีการบริการที่พิถีพิถันที่แตกต่างไปจากเดิม น่าสนใจ</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ที่มีข้อมูลข่าวสารทางด้านประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ</p> <p>4. ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม</p> <p>การเดินทางกลับมาอีก</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ที่ดีประชาชนชาติโฮจิมินห์พำนักจะเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามเดินทางมาท่องเที่ยวอีก</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามรู้สึกว่าเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อประเทศเวียดนาม จึงทำให้เดินทางกลับมาอีก</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีประวัติศาสตร์เรื่องราวอดีตประชาชนชาติโฮจิมินห์จะเป็นแนะนำชักชวนชาวเวียดนามด้วยกันมาท่องเที่ยว</p>					

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บตามความเป็นจริง

คุณภาพนักท่องเที่ยว

1. ท่านคิดว่านักท่องเที่ยวชาวเวียดนามกำหนดงบประมาณในการท่องเที่ยวนี้ประมาณเท่าไร (ต่อหนึ่งคน)

() 1. น้อยกว่า 5,000 บาท

() 3. 15,001-25,000 บาท

- () 2. 5,001-15,000 บาท () 4. มากกว่า 25,000 บาท
2. ในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ ท่านคิดว่านักท่องเที่ยวชาวเวียดนามเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องใดมากที่สุด
- () 1. ค่าที่พัก () 4. ค่าใช้จ่ายบันเทิง
 () 2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม () 5. ค่าเดินทาง
 () 3. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก () 6. ค่าทัวร์
3. ในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านคิดว่านักท่องเที่ยวชาวเวียดนามเลือกซื้อสินค้าประเภทใดมากที่สุด
- () 1. เครื่องประดับ อัญมณี () 2. เครื่องจักสานหัตถกรรม
 () 3. ยาสมุนไพร () 4. เครื่องประดับตกแต่งบ้าน
 () 5. เสื้อผ้า / กระเป๋า / รองเท้า () 6. สินค้า OTOP
 () 7. อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นว่าจะโปรดทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในวงเล็บและทำเครื่องหมาย **X** ลงในวงเล็บสำหรับท่านมีความคิดเห็นที่ไม่ใช่

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

- () 1. มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวกับประชาชนในพื้นที่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชนหรือการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นต้น
- () 2. มีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม
- () 3. มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ที่เป็นคนท้องถิ่น พร้อมในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว
- () 4. ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคนหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม
- () 5. มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การเรียนรู้วิถีชุมชน กิจกรรมประจำวันของชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน
- () 6. มีป้ายและสัญลักษณ์บอกเส้นทางเดินทางแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าใจง่าย
- () 7. มีพาหนะหลายประเภทเข้าถึงได้
- () 8. สินค้ามีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ
- () 9. มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เมื่อเกิดปัญหาขึ้นขณะท่องเที่ยว

การเสริมสร้างมิตรภาพ

- () 1. มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม
- () 2. มีความจริงใจซึ่งกันและกัน ในการร่วมมือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เพื่อก่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างไทย-เวียดนาม
- () 3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม นำไปสู่การแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนและผู้ชำนาญระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม
- () 4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามในอนาคต จะทำให้ชาวเวียดนามมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย
- () 5. การท่องเที่ยวจะเป็นการเสริมสร้างสันติภาพ ในภูมิภาคและความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดเสถียรภาพความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันของภูมิภาค
- () 6. การเดินทางท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะเป็นการส่งเสริมมิตรภาพ สานสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- () 7. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรม โดยเฉพาะประเทศไทย-เวียดนามจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างประชาชนชาวไทยกับประชาชนชาวเวียดนาม

ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

- () 1. มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายแก่นักท่องเที่ยว
- () 2. ส่งเสริมให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่หลากหลายน่าสนใจ จะเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว
- () 3. มีการวางนโยบาย มาตรการ การควบคุม การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและชื่อเสียงแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม
- () 4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามรู้สึกว่าเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อประเทศเวียดนาม จึงทำให้เดินทางกลับมาอีก
- () 5. มีการดำเนินงานด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ
- () 6. มีข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวที่ทันสมัยพร้อมบริการนักท่องเที่ยว
- () 7. มีบุคลากร พนักงานที่มีคุณภาพและมีความพร้อมทุกด้าน

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้าง
มิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม”

(สำหรับนักท่องเที่ยว)

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามฉบับนี้ สร้างขึ้นเป็นการศึกษาวิทยานิพนธ์ ตามหลักสูตรบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพ
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้างมิตรภาพและการ
ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย-เวียดนาม คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง
ฉะนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้ช่วยตอบแบบสอบถามชุดนี้ และขอได้โปรดตอบให้
ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริงมากที่สุด

2. คำตอบทุกข้อในแบบสอบถามฉบับนี้ ถือเป็นความลับและจะนำเสนอผลงานวิจัยใน
ภาพรวมเท่านั้น ดังนั้น จึงไม่ต้องระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม

3. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพ
ไทย-เวียดนาม

ส่วนที่ 3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างมิตรภาพ

ส่วนที่ 4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

ส่วนที่ 5. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี

นางสาวสุศราภรณ์ แต่งตั้งลำ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการจัดการการท่องเที่ยว

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แบบสอบถาม

เรื่อง “ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีผลต่อการเสริมสร้าง
มิตรภาพและการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย- เวียดนาม”

(สำหรับนักท่องเที่ยว)

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในวงเล็บตามความเป็นจริง

1. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ

- () 1. 15-24 ปี () 4. 45-54 ปี
() 2. 25-34 ปี () 5. 55-64 ปี
() 3. 35-44 ปี () 6. มากกว่า 64 ปี

3. สถานภาพ

- () 1. โสด () 3. หย่าร้าง
() 2. แต่งงาน () 4. อื่นๆ ระบุ.....

4. การศึกษา

- () 1. ต่ำกว่าประถมศึกษา () 5. อนุปริญญา / ปวส.
() 2. ประถมศึกษา () 6. ปริญญาตรี
() 3. มัธยมศึกษาตอนต้น () 7. สูงกว่าปริญญาตรี
() 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. () 8. อื่นๆ ระบุ.....

5. อาชีพ

- () 1. เกษตรกรรม () 5. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
() 2. ค้าขาย () 6. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
() 3. รับจ้างทั่วไป () 7. ข้าราชการบำนาญ
() 4. พนักงานบริษัทเอกชน () 8. อื่นๆ ระบุ.....

6. รายได้ต่อเดือน

- () 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท () 4. 15,001- 20,000 บาท
() 2. 5,001-10,000 บาท () 5. 20,000 บาทขึ้นไป
() 3. 10,001-15,000 บาท

7. ท่านใช้พาหนะใดในการเดินทางมาท่องเที่ยวในครั้งนี้

- () 1. รถโดยสารประจำทาง () 2. รถบริษัทนำเที่ยว (ซื้อทัวร์มา)
 () 3. เรือโดยสาร () 5. รถส่วนตัว / รถเช่า
 () 4. รถไฟ () 6. อื่นๆ ระบุ.....

8. ในการเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว ท่านเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวใช่หรือไม่

- () 1. ไม่ใช่ () 2. ใช่

ส่วนที่ 2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์พิจารณาดังนี้

1. ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีศักยภาพมากที่สุด
2. ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีศักยภาพมาก
3. ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีศักยภาพปานกลาง
4. ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีศักยภาพน้อย
5. ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีศักยภาพน้อยที่สุด

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
อัตลักษณ์ชุมชน					
1. มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การเรียนรู้วิถีชุมชน กิจกรรมประจำวันของชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน					
2. มีกิจกรรมฝึกหัดหรือเยี่ยมชม ศิลปวัฒนธรรม พื้นบ้าน เช่น การทอผ้า การจักสาน เป็นต้น					
3. มีกิจกรรมท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ					
4. มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
5. มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวกับประชาชนในพื้นที่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชนหรือการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นต้น					
วัฒนธรรมชุมชน					
1. มีการกำหนดข้อปฏิบัติสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อ					

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
<p>วัฒนธรรม จารีต ประเพณี ความเชื่อของชุมชน</p> <p>2. มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น เช่น บายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น</p> <p>3. มีกิจกรรมการแสดงพื้นบ้าน เช่น การฟ้อนรำ การเล่นดนตรีพื้นบ้าน เป็นต้น</p> <p>4. มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมชุมชน</p> <p>5. มีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม</p> <p>บทบาทชุมชนต่อแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>1. มีการรวมกลุ่มของชุมชน การจัดการในรูปของชมรมหรือสหกรณ์</p> <p>2. มีคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ชมรม หรือสหกรณ์</p> <p>3. มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆ ให้กับนักท่องเที่ยวทราบชัดเจน</p> <p>4. มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ที่เป็นคนท้องถิ่น พร้อมในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว</p> <p>5. มีการช่วยอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น</p> <p>6. มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนอยู่เสมอ</p> <p>7. มีการร่วมมือของรัฐ เอกชน จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม</p> <p>คุณค่าแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>ประวัติศาสตร์</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเคยเป็นสถานที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์พำนักลี้ภัย ในการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยชาติ</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีการรวบรวมเอกสารสำคัญ ภาพถ่าย เครื่องใช้สอย หลักฐานประวัติศาสตร์ต่างๆ ของอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามเป็นศูนย์กลางข้อมูลประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายเวียดนาม ในภูมิภาคอินโดจีน แห่งแรกในประเทศไทย</p> <p>4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม แสดงถึงเรื่องราวความสัมพันธ์ภาพระหว่างไทย-เวียดนาม</p>					

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
<p>ความประทับใจ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคนหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม 2. ทักษะภาพ ความสวยงาม ภูมิประเทศของแหล่งท่องเที่ยว 3. มีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นแบบผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนามสร้างความประทับใจ 4. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีและศาสนามีความน่าสนใจ <p>การเข้าถึง</p> <p>สถานที่ตั้ง (หมายเลข 8,9,13)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะภูมิประเทศของที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยวสามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศเวียดนามหลายหลากเส้นทาง 2. ความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวที่อื่นในจังหวัดนครพนม 3. ความสะดวกในการเดินทางไปยังจังหวัดอื่นที่ใกล้เคียง 4. ความสะดวกในการเดินทางไปยังประเทศเวียดนาม <p>การเดินทาง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความสะดวกในการเดินทางมาแหล่งท่องเที่ยว 2. เส้นทางที่ใช้เดินทางหาง่ายและไม่ยุ่งยาก ปลอดภัย 3. มีป้ายและสัญลักษณ์บอกเส้นทางเดินทางแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าใจง่าย <p>การบริการการท่องเที่ยว</p> <p>ที่พัก</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โครงสร้างบ้านพักมีความมั่นคง 2. บ้านพักมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและแสงสว่างส่องถึงกัน ไม่มีกลิ่นอับ 3. มีที่นอนที่สบายตามสภาพชุมชนและเครื่องนอนที่สะอาด 4. มีห้องอาบน้ำและส้วมสะอาด 5. มีการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน <p>อาหารและเครื่องดื่ม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีร้านอาหารให้เลือกหลายชนิด 2. อาหารสะอาด ถูกหลักอนามัย 3. มีร้านอาหารและเครื่องดื่มในชุมชน 4. มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่คอยบริการนักท่องเที่ยวที่สะอาด 5. อาหารและเครื่องดื่มมีราคาที่เหมาะสม 					

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม	ระดับศักยภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
<p>กม.นาคมนขนส่ง</p> <ol style="list-style-type: none"> มีพาหนะหลายประเภทเข้าถึงได้ การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวสะดวกสบาย ถนนหนทาง และระบบการจราจรที่ดี <p>สินค้าที่ระลึก</p> <ol style="list-style-type: none"> คุณภาพดี ราคาเหมาะสม การใช้วัสดุพื้นบ้าน สินค้ามีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ การบรรจุหีบห่อสวยงาม ร้านค้าของที่ระลึกจัดอยู่ในย่านที่นักท่องเที่ยวซื้อได้ง่ายสะดวก มีสินค้าของที่ระลึกหลากหลาย มีร้านค้าของที่ระลึกในชุมชน <p>ความปลอดภัย</p> <ol style="list-style-type: none"> มาตรการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพของแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวมีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เมื่อเกิดปัญหาขึ้นขณะท่องเที่ยว มีศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว มีตำรวจท่องเที่ยวให้ปลอดภัยอย่างทั่วถึง 					

ส่วนที่ 3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างมิตรภาพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์พิจารณาดังนี้

- ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย
- ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ระดับคะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- ระดับคะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การเสริมสร้างมิตรภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>การเสริมสร้างมิตรภาพ</p> <p>1. มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม</p> <p>2. มีความจริงใจซึ่งกันและกัน ในการร่วมมือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เพื่อก่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างไทย-เวียดนาม</p> <p>3. มีการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเคยเป็นที่พำนักอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เป็นผู้นำของไทยก็ตาม</p> <p>ความประทับใจ</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีเรื่องราวประวัติศาสตร์ทางด้านเมืองของประธานาธิบดีโฮจิมินห์ที่น่าสนใจ</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีการรวบรวมเอกสารสำคัญ ภาพถ่าย เครื่องใช้สอยหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่างๆ ที่อยู่ในสภาพอย่างสมบูรณ์ดั้งเดิม</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีความเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรม ประเพณี ผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม</p> <p>4. สภาพทัศนียภาพทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม มีความสวยงาม</p> <p>ความผูกพันร่วม</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสัญลักษณ์แห่งความร่วมมือ ในสัมพันธภาพ</p>					

การเสริมสร้างมิตรภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>ระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่สำคัญอย่างยิ่งต่อประชาชนชาวเวียดนาม ที่อดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ที่ใช้พำนักในการกู้ชาติเวียดนามเป็นเอกราช</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมีความร่วมมือระหว่างไทยและเวียดนามศึกษาค้นคว้าและรวบรวมสิ่งของที่มีความเกี่ยวข้องกับประวัติและเรื่องราวที่สำคัญของอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์ทั้งในประเทศไทยและประเทศเวียดนาม</p> <p>4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามนำไปสู่การแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนและผู้ชำนาญระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม</p> <p>การแก้ไขปัญหาบูรณภาพดินแดน</p> <p>1. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะช่วยให้เกิดการคงอยู่ของประเพณี วัฒนธรรมไทย-เวียดนามที่จะสืบสานต่อยังลูกหลานต่อไป</p> <p>2. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเป็นตัวช่วยในการเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างไทย-เวียดนามได้</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามในอนาคต จะทำให้ชาวเวียดนามมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย</p> <p>4. สักยภาพแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามมีความรู้สึกมีความเป็นปึกแผ่น เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน</p> <p>5. การเดินทางท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะเป็นการส่งเสริมมิตรภาพ สมานฉันท์</p>					

การเสริมสร้างมิตรภาพ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p> <p>6. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรม โดยเฉพาะประเทศไทย-เวียดนามจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างประชาชนชาวไทยกับประชาชนชาวเวียดนาม</p> <p>7. การท่องเที่ยวจะเป็นการเสริมสร้างสันติภาพ ในภูมิภาคและความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดเสถียรภาพความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันของภูมิภาค</p>					

ส่วนที่ 4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์พิจารณาดังนี้

1. ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วย
3. ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
4. ระดับคะแนน 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
5. ระดับคะแนน 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>ปริมาณนักท่องเที่ยว</p> <p>1. มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายแก่นักท่องเที่ยว</p> <p>2. ส่งเสริมให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวหมู่บ้าน</p>					

ลักษณะนักท่องเที่ยวเวียดนาม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
<p>มิตรภาพไทย-เวียดนามที่หลากหลายน่าสนใจ จะเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว</p> <p>3. มีการดำเนินงานด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>4. มีข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวที่ทันสมัยพร้อม บริการนักท่องเที่ยว</p> <p>5. มีบุคลากร พนักงานที่มีคุณภาพและมีความพร้อม ทุกด้าน</p> <p>6. มีการวางนโยบาย มาตรการ การควบคุม การสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดีและชื่อเสียงแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้าน มิตรภาพไทย-เวียดนาม</p> <p>7. มีการส่งเสริมการตลาดที่มีผลประ โยชน์ตอบแทน แก่นักท่องเที่ยวมากที่สุด</p> <p>ความพึงพอใจ</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามมี การบริการไกด์นำเที่ยวของคนในท้องถิ่น</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-มิตรภาพ มี การบริการที่พิถีพิถันที่แตกต่างไปจากเดิม น่าสนใจ</p> <p>3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ที่มีข้อมูลข่าวสารทางด้านประวัติศาสตร์ที่ น่าสนใจ</p> <p>4. ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคน ท้องถิ่น ในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย- เวียดนาม</p> <p>การเดินทางกลับมาอีก</p> <p>1. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ที่ดีที่ประธานาธิบดีโฮจิมินห์ท่านักจะ เป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามเดินมา ท่องเที่ยวอีก</p> <p>2. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม</p>					

ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ปาน กลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่างยิ่ง
	5	4	3	2	1
เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามรู้สึกว่าคุณภาพมีความสำคัญต่อประเทศเวียดนาม จึงทำให้เดินทางกลับมาอีก 3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่มีประวัติศาสตร์เรื่องราวอดีตประธานาธิบดีโฮจิมินห์จะเป็นแนะนำชักชวนชาวเวียดนามด้วยกันมาท่องเที่ยว					

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในวงเล็บตามความเป็นจริง

คุณภาพนักท่องเที่ยว

1. ท่านกำหนดงบประมาณในการท่องเที่ยวนี้ประมาณเท่าไร (ต่อหนึ่งคน)

1. น้อยกว่า 5,000 บาท

3. 15,001-25,000 บาท

2. 5,001-15,000 บาท

4. มากกว่า 25,000 บาท

2. ในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ ท่านเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องใดมากที่สุด

1. ค่าที่พัก

4. ค่าใช้จ่ายบันเทิง

2. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม

5. ค่าเดินทาง

3. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก

6. ค่าทัวร์

3. ในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านเลือกซื้อสินค้าประเภทใดมากที่สุด

1. เครื่องประดับ อัญมณี

5. เครื่องจักสานหัตถกรรม

2. ยาสมุนไพร

6. เครื่องประดับตกแต่งบ้าน

3. เสื้อผ้า / กระเป๋า / รองเท้า

7. สินค้า OTOP

4. อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรโปรดทำเครื่องหมาย ลงในวงเล็บและทำเครื่องหมาย **X** ลงในวงเล็บสำหรับท่านมีความคิดเห็นที่ไม่ใช่

ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม

- () 1. มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักท่องเที่ยวกับประชาชนในพื้นที่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชนหรือการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เป็นต้น
- () 2. มีศิลปวัฒนธรรม งานประเพณีและกิจกรรมต่างๆ ในท้องถิ่นเป็นผสมผสานระหว่างไทย-เวียดนาม
- () 3. มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ที่เป็นคนท้องถิ่น พร้อมในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว
- () 4. ความเป็นมิตรมีน้ำใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสของคนหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม
- () 5. มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การเรียนรู้วิถีชุมชน กิจกรรมประจำวันของชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน
- () 6. มีป้ายและสัญลักษณ์บอกเส้นทางเดินทางแหล่งท่องเที่ยวที่เข้าใจง่าย
- () 7. มีพาหนะหลายประเภทเข้าถึงได้
- () 8. สินค้ามีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ
- () 9. มีศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เมื่อเกิดปัญหาขึ้นขณะท่องเที่ยว การเสริมสร้างมิตรภาพ
- () 1. มีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารท่องเที่ยวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม
- () 2. มีความจริงใจซึ่งกันและกัน ในการร่วมมือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เพื่อก่อให้เกิดสัมพันธภาพระหว่างไทย-เวียดนาม
- () 3. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม นำไปสู่การแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนและผู้ชำนาญระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม
- () 4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวเวียดนามในอนาคต จะทำให้ชาวเวียดนามมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย
- () 5. การท่องเที่ยวจะเป็นการเสริมสร้างสันติภาพ ในภูมิภาคและความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เกิดเสถียรภาพความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกันของภูมิภาค
- () 6. การเดินทางท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม จะเป็นการส่งเสริมมิตรภาพ สamaanฉันท์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- () 7. การท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามจะเป็นการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรม โดยเฉพาะประเทศไทย-เวียดนามจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างประชาชนชาวไทยกับประชาชนชาวเวียดนาม

ลักษณะนักท่องเที่ยวชาวเวียดนาม

- () 1. มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม ให้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายแก่นักท่องเที่ยว
- () 2. ส่งเสริมให้มีโปรแกรมการท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนามที่หลากหลายน่าสนใจ จะเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว
- () 3. มีการวางนโยบาย มาตรการ การควบคุม การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและชื่อเสียงแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม
- () 4. แหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านมิตรภาพไทย-เวียดนาม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวเวียดนามรู้สึกว่าเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญต่อประเทศเวียดนาม จึงทำให้เดินทางกลับมาอีก
- () 5. มีการดำเนินงานด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ
- () 6. มีข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวที่ทันสมัยพร้อมบริการนักท่องเที่ยว
- () 7. มีบุคลากร พนักงานที่มีคุณภาพและมีความพร้อมทุกด้าน

ประวัติผู้เขียน

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ

นางสาว ศุศราภรณ์ แต่งตั้งลำ

ที่อยู่ปัจจุบัน

152/2 ถนนมีชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 43000

วัน เดือน ปี ที่เกิด

2 เมษายน พ.ศ. 2525

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547 ปริญญาตรี สาขาประวัติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พ.ศ. 2549 ปริญญาโท สาขาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการ

จัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น